

T.C.

**RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ
ANA BİLİM DALI**

**SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE SÖZLÜ VE
YEREL TARİH UYGULAMALARININ
ÖĞRENCİLERİN KAVRAMSAL BAŞARILARINA VE
FARKINDALIK OLUŞTURMALARINA ETKİSİ**

Yüksek Lisans Tezi

Büşra MERT

Doç. Dr. Adem BELDAĞ

Danışman

RİZE

2019

KABUL VE ONAY

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalında, Büşra MERT tarafından hazırlanan *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Sözlü ve Yerel Tarih Uygulamalarının Öğrencilerin Kavramsal Başarılarına ve Farkındalık Oluşturmalarına Etkisi* başlıklı bu çalışma, [22/04/2019] tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliğiyle başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Unvan Adı-Soyadı

İmza

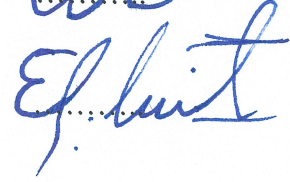
Başkan: Doç. Dr. Adem BELDAĞ

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Ayşe SEYHAN

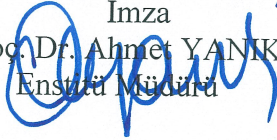
Üye : Dr. Öğr. Üyesi Elif MERAL

18.6.2019

İmza

Doç. Dr. Ahmet YANIK
Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

Bu tezdeki bütün bilgileri etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi ve tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yaptığımı bildiririm. İfade ettiklerimin aksi ortaya çıktığında ise her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim. 22/04/2019

Büşra MERT

ÖN SÖZ

Sosyal bilgiler öğretiminde sözlü ve yerel tarih uygulamalarının öğrencilerin kavramsal başarılarına ve farkındalık oluşturmalarına etkisinin incelendiği bu çalışmada öncelikle yardım ve desteklerini benden esirgemeyen, çalışmamın her aşamasında emeği olan değerli danışman hocam Sayın Doç. Dr. Adem BELDAĞ'a;

Kavramsal başarı testinin geliştirilme sürecinde görüş ve önerilerini eksik etmeyen Sayın Doç. Dr. Ahmet TEKBIYIK'a;

Araştırmanın nicel verilerinin analizinde yardımlarını esirgemeyen Sayın Dr. Öğr. Üyesi Asiye Şengül AVŞAR, Sayın Dr. Öğr. Üyesi Fatih CAMADAN ve Sayın Arş. Gör. Ali Haydar AKARSU'ya;

Bu süreçte her zaman yanımda olan desteğini eksik etmeyen, değerli nişanlım Ramazan ASLAN'a;

Lisans ve yüksek lisans döneminde hep yan yana olduğumuz, birbirimizi motive ettiğimiz, yardım ve desteğini esirgemen değerli arkadaşım Hatice GÜÇLÜ'ye;

Kıymetli vakitlerini bana ayırarak tezime jürilik yapan Sayın Dr. Öğr. Üyesi Elif MERAL ve Sayın Dr. Öğr. Üyesi Ayşe SEYHAN'a

Bugünlere gelmemde çok büyük emekleri olan her türlü yardım ve desteği esirgemeyen, tez yazım sürecimde sevgisiyle motive eden aileme minnet ve teşekkürlerimle...

BÜŞRA MERT
RİZE-2019

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	2
ETİK BEYAN	3
ÖN SÖZ.....	4
İÇİNDEKİLER.....	5
ÖZET	9
ABSTRACT	10
KISALTMALAR LİSTESİ.....	11
TABLolar LİSTESİ	12
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	20
GİRİŞ.....	21
BİRİNCİ BÖLÜM	
1. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	27
1.1. Sosyal Bilgiler.....	27
1.1.1.Sosyal Bilgilerin Tanımı.....	27
1.1.2. 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Yapısı.....	28
1.2. Sözlü Tarih.....	28
1.2.1. Sözlü Tarihin Tanımı.....	28
1.2.2. Sözlü Tarihin Gelişimi	29
1.2.3. Sosyal Bilgiler Dersinde Bir Yöntem Olarak Sözlü Tarih	30
1.3. Yerel Tarih	31
1.3.1. Yerel Tarihin Tanımı.....	31
1.3.2. Sosyal Bilgiler Dersinde Bir Yöntem Olarak Yerel Tarih	32
1.3.3. 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında Sözlü ve Yerel Tarih	34
1.4. İlgili Araştırmalar.....	35
İKİNCİ BÖLÜM	
2. YÖNTEM.....	45
2.1. Araştırmanın Modeli	45
2.2. Çalışma Grubu	46
2.3. Veri Toplama Araçları	46
2.3.1. Kavramsal Başarı Testi (KBT).....	48

2.3.2. Etkinlik Süreci Görüşme Formları	49
2.3.3. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formları	49
2.4. Uygulama	50
2.5. Deneysel İşlem	55
2.6. Verilerin Analizi.....	56
2.6.1. Nicel Verilerin Analizi	56
2.6.2. Nitel Verilerin Analizi	56
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
3.BULGULAR VE YORUM	58
3.1.Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	58
3.2.İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	59
3.3.Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	60
3.3.1. Birinci Kazanıma İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	61
3.3.1.1. Birinci Etkinlik (Aile Tarihimi Öğreniyorum)	61
3.3.1.2. İkinci Etkinlik (Oyunların Tarihini Öğreniyorum).....	66
3.3.1.3. Üçüncü Etkinlik (Resimlerle Geçmişe Yolculuk)	72
3.3.1.4.Dördüncü Etkinlik (Soy Ağacı Etkinliği)	78
3.3.2.İkinci Kazanıma İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	84
3.3.2.1.Birinci Etkinlik (Dini Bayramlarımız).....	84
3.3.2.2.İkinci Etkinlik (Gezi Etkinliği)	91
3.3.2.3.Üçüncü Etkinlik (Milli Kültür Unsurları Etkinliği).....	97
3.3.2.4.Dördüncü Etkinlik (Kültürel Miras Bilgimizi Ölçelim Etkinliği)	104
3.3.4.Dördüncü Kazanıma İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	128
3.3.4.1. Birinci Etkinlik (Drama Etkinliği)	128
3.3.4.2. İkinci Etkinlik (Haritalarla Milli Mücadele Dönemini Öğreniyorum).....	135
3.4.Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	141
3.4.1.Aile Tarihinin Araştırılmasına İlişkin Öğrenci Görüşleri	141
3.4.2.Gelenek ve Göreneklerimizden Geçmişten Bugüne Değişimi İle İlgili Öğrenci Görüşleri.....	144
3.4.3. Tarihte Yaşamış Olan Kişiliklerin Hayat Hikâyelerini Bilme İle İlgili Öğrenci Görüşleri.....	147
3.4.4.Tarihte Gerçekleşmiş Olan Olayları (Doğal Afet, Savaş ve Yoksulluk) Bilmenin Katkısına İlişkin Öğrenci Görüşleri	149

3.4.5. Geçmiş Öğrenmede Kullanılan Yöntemlere İlişkin Öğrenci Görüşleri	152
3.4.6. Kültürel Miras İle İlgili Öğrenci Görüşleri	158
3.4.7. Yaşadığımız Yerin Kültürel Mirasını Yakından Görüp İnceleme İle İlgili Öğrenci Görüşleri	160
3.4.8. Yaşadığımız Yerin Tarihi İle Kültürel Özelliklerini (Müze, Cami, Türbe, Köprü, Kıyafet vb) Farklı Kültürden Olan Kişilere Aktarma İle İlgili Öğrenci Görüşleri	162
3.4.9. Günümüzde Kaybolmuş Nesnelere Günümüze Taşıma İle İlgili Öğrenci Görüşleri.....	164
3.4.10. Yaşanılan Yerin Kültürünü Tanıtma İle İlgili Öğrenci Görüşleri	167
SONUÇ VE ÖNERİLER	170
KAYNAKLAR	183
EKLER	
EK-1: MEB Uygulama İzni	189
EK-2: Kavramsal Başarı Testi	190
EK-2: Kavramsal Başarı Testi (Devamı)	191
EK-2: Kavramsal Başarı Testi (Devamı)	192
EK-2: Kavramsal Başarı Testi (Devamı)	193
EK-2: Kavramsal Başarı Testi (Devamı)	194
EK-2: Kavramsal Başarı Testi (Devamı)	195
EK-3: Yarı Yapılandırılmış Görüşme (Mülakat) Soruları	196
EK-3: Yarı Yapılandırılmış Görüşme (Mülakat) Soruları (Devamı).....	197
EK-4: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları	198
EK- 5: Araştırmada Kullanılan Ders Planı Örnekleri	199
EK- 5: Araştırmada Kullanılan Ders Planı Örnekleri (Devamı).....	200
EK- 5: Araştırmada Kullanılan Ders Planı Örnekleri (Devamı).....	201
EK- 5: Araştırmada Kullanılan Ders Planı Örnekleri (Devamı).....	202
EK-6: Araştırmada Kullanılan Etkinlikler	203
EK-6.1. Birinci Kazanım Etkinlikleri.....	203
EK-6.1. Birinci Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	204
EK-6.1. Birinci Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	205
EK-6.1. Birinci Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	206

EK-6.2. İkinci Kazanım Etkinlikleri	207
EK-6.2. İkinci Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	208
EK-6.2. İkinci Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	209
EK-6.3. Üçüncü Kazanım Etkinlikleri	210
EK-6.3. Üçüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	211
EK-6.3. Üçüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	212
EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri	213
EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	214
EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	215
EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	216
EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	217
EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)	218
EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller	219
EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller (Devamı)	220
EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller (Devamı)	221
EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller (Devamı)	222
EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller (Devamı)	223
EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller (Devamı)	224
EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri	225
EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri (Devamı)	226
EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri (Devamı)	227
EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri (Devamı)	228
EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri (Devamı)	229
EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri (Devamı)	230
ÖZ GEÇMİŞ	231

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Ana Bilim Dalı: Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı

Tez Türü: Yüksek Lisans

Danışmanı: Doç. Dr. Adem BELDAĞ

Hazırlayan: Büşra MERT

Yıl: 2019

Sayfa sayısı: 231

ÖZET

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE SÖZLÜ VE YEREL TARİH UYGULAMALARININ ÖĞRENCİLERİN KAVRAMSAL BAŞARILARINA VE FARKINDALIK OLUŞTURMASINA ETKİSİ

Bu çalışmanın temel amacı sosyal bilgiler öğretiminde sözlü ve yerel tarih uygulamalarının öğrencilerin kavramsal başarılarına ve farkındalık oluşturmalarına etkisini tespit etmektir. Araştırma 2017- 2018 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Rize ili Çayeli ilçesinde bulunan bir devlet okulunda öğrenim gören 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu çalışma hem nicel hem de nitel araştırma yöntemlerinin beraber kullanıldığı karma yöntem yaklaşımına göre tasarlanmıştır. Kontrol grubunun yer almadığı bu çalışmada nicel veriler “Kavramsal Başarı Testi” (KBT) testi ile toplanmıştır. Araştırmanın nitel verileri ise öğrencilerin sözlü ve yerel tarih uygulamalarına ilişkin görüşlerini belirlemek için “Etkinlik Süreci Görüşme Formu” ve “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” ile toplanmıştır. Araştırmada kullanılan nicel verilerin analizi Wilcoxon İşaretli Sıralar testi ile yapılmıştır. Nitel veriler ise bilgisayara aktararak betimsel analize tabi tutulmuştur. Araştırmanın nicel sonuçlarına göre çalışma kapsamında yürütülen etkinliklerin öğrencilerin kavramsal başarıları üzerinde etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmanın nitel sonuçlarına göre öğrencilerin genel olarak sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin uygulamalarına ilişkin olumlu görüş belirttikleri görülmüştür. Derslerde sözlü ve yerel tarih uygulamalarına yer verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sözlü Tarih, Yerel Tarih, Sosyal Bilgiler, Kavramsal Başarı Testi, Kültür ve Miras Öğrenme Alanı

Recep Tayyip Erdoğan University Institute of Social Sciences

Department: Turkish and Social Sciences Education

Thesis Type: Master's Thesis

Supervisor: Doç. Dr. Adem BELDAĞ

Author: Büşra MERT

Year: 2019

Pages: 231

ABSTRACT

THE EFFECT OF ORAL AND LOCAL HISTORY PRACTICES ON STUDENTS' CONCEPTUAL ACHIEVEMENTS AND AWARENESS RAISING IN SOCIAL STUDIES TEACHING

The main aim of this study is to determine the effects of oral and local history practices on students' conceptual achievements and awareness raising. The research was conducted in the 2017- 2018 academic year. The study group consists of 4th grade students in a state school in Çayeli, Rize. This study was designed according to the mixed method approach in which both quantitative and qualitative research methods are used. In this study, where the control group was not included, quantitative data were gathered by the Verbal Conceptual Achievement Test (CBT) test. The qualitative data of the study were gathered with the Activity Process Interview Form verbal and local history Semi-Structured Interview Form to determine the students' ideas about oral and local history practices. The analysis of the quantitative data used in the study was done by Wilcoxon Signed Rank test. Qualitative data were transferred to computer and subjected to descriptive analysis. According to the quantitative results of the study, it is concluded that the activities carried out within the scope of the study have an effect on the students' conceptual achievements. According to the qualitative results of the study, it was observed that students generally expressed positive opinions about the practices of oral and local history activities. It can be suggested to include oral and local history practices in the courses.

Keywords: Verbal History, Local History, Social Studies, Conceptual Success Test, Culture and Heritage Learning Area

KISALTMALAR LİSTESİ

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

Akt: Aktaran

KBT: Kavramsal Başarı Testi

Ö: Öğrenci

vb: ve benzeri

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Özellikleri	46
Tablo 2. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları	47
Tablo 3. İlgili Öğrenme Alanına Ait Kazanımlar Ve Ayrılan Saatler	50
Tablo 4. Deney Grubu Öğrencilerinin Kbt Ön Test Ve Son Test Puanlarının Betimsel İstatistikleri	58
Tablo 5. Deney Grubu Öğrencilerinin Kbt Ön Test Ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	59
Tablo 6. Araştırma Grubu Öğrencilerinin Kbt Son Test Ve Kalıcılık Test Puanlarının Betimsel İstatistikleri	59
Tablo 7. Araştırma Grubu Öğrencilerinin Kbt Son Test Ve Kalıcılık Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	60
Tablo 8. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri .	61
Tablo 9. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	62
Tablo 10. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	62
Tablo 11. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	63
Tablo 12. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	64
Tablo 13. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	65
Tablo 14. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	66
Tablo 15. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	67
Tablo 16. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	67
Tablo 17. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	68

Tablo 18. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	69
Tablo 19. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	70
Tablo 20. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	71
Tablo 21. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	72
Tablo 22. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	72
Tablo 23. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	73
Tablo 24. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	74
Tablo 25. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	75
Tablo 26. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	76
Tablo 27. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	76
Tablo 28. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	77
Tablo 29. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	78
Tablo 30. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	79
Tablo 31. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	80
Tablo 32. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	81
Tablo 33. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	82

Tablo 34. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	83
Tablo 35. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	84
Tablo 36. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	85
Tablo 37. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	86
Tablo 38. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	86
Tablo 39. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	87
Tablo 40. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	88
Tablo 41. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	89
Tablo 42. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	90
Tablo 43. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	91
Tablo 44. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	92
Tablo 45. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	93
Tablo 46. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	94
Tablo 47. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	95
Tablo 48. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	96
Tablo 49. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	97

Tablo 50. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	98
Tablo 51. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	99
Tablo 52. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	99
Tablo 53. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	100
Tablo 54. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	101
Tablo 55. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	102
Tablo 56. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	103
Tablo 57. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	104
Tablo 58. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	105
Tablo 59. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	105
Tablo 60. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	106
Tablo 61. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Sonrası Görüşler	107
Tablo 62. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	108
Tablo 63. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	109
Tablo 64. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	110
Tablo 65. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri	111

Tablo 66. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	112
Tablo 67. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	112
Tablo 68. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	113
Tablo 69. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	114
Tablo 70. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	115
Tablo 71. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	116
Tablo 72. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Sürecine İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	117
Tablo 73. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	118
Tablo 74. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	119
Tablo 75. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	120
Tablo 76. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	121
Tablo 77. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	122
Tablo 78. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	123
Tablo 79. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	124
Tablo 80. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	124
Tablo 81. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	125

Tablo 82. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	126
Tablo 83. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	127
Tablo 84. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	128
Tablo 85. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	129
Tablo 86. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	130
Tablo 87. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	131
Tablo 88. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	132
Tablo 89. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	133
Tablo 90. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	134
Tablo 91. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	135
Tablo 92. Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	135
Tablo 93. Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	136
Tablo 94. Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	137
Tablo 95. Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	138
Tablo 96. Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	139
Tablo 97. Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	140

Tablo 98. Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri.....	141
Tablo 99. Aile Tarihinin Araştırılmasına İlişkin Uygulama Öncesi Öğrenci Görüşleri.....	142
Tablo 100. Aile Tarihinin Araştırılmasına İlişkin Uygulama Sonrası Öğrenci Görüşleri	143
Tablo 101. Gelenek Ve Göreneklerimizden Geçmişten Bugüne Değişimi İle İlgili Uygulama Öncesi Öğrenci Görüşleri.....	144
Tablo 102. Gelenek Ve Göreneklerimizden Geçmişten Bugüne Değişmesi İle İlgili Uygulama Sonrası Öğrenci Görüşleri.....	145
Tablo 103. Tarihte Yaşamış Olan Kişiliklerin Hayat Hikâyelerini Bilme İle İlgili Uygulama Öncesi Görüşler.....	147
Tablo 104. Tarihte Yaşamış Olan Kişiliklerin Hayat Hikâyelerini Bilme İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler.....	148
Tablo 105. Tarihte Gerçekleşmiş Olan Olayları (Doğal Afet, Savaş Ve Yoksulluk) Bilmenin Katkısına İlişkin Uygulama Öncesi Görüşler	149
Tablo 106. Tarihte Gerçekleşmiş Olan Olayları (Doğal Afet, Savaş Ve Yoksulluk) Bilmenin Katkısına İlişkin Uygulama Sonrası Görüşler	150
Tablo 107. Geçmiş Öğrenmede Kullanılan Yöntemlere İlişkin Uygulama Öncesi Görüşler.....	152
Tablo 108. Geçmiş Öğrenmede Kullanılan Yöntemlere İlişkin Uygulama Sonrası Görüşler.....	155
Tablo 109. Kültürel Miras İle İlgili Uygulama Öncesi Görüşler.....	158
Tablo 110. Kültürel Miras İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler.....	159
Tablo 111. Yaşadığımız Yerin Kültürel Mirasını Yakından Görüp İnceleme İle İlgili Uygulama Öncesi Görüşler	160
Tablo 112. Yaşadığımız Yerin Kültürel Mirasını Yakından Görüp İnceleme İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler	161
Tablo 113. Yaşadığımız Yerin Tarihi İle Kültürel Özelliklerini (Müze, Cami, Türbe, Köprü, Kıyafet Vb) Farklı Kültürden Olan Kişilere Aktarma İle İlgili Uygulama Öncesi Görüşler.....	162

Tablo 114. Yaşadığımız Yerin Tarihi İle Kültürel Özelliklerini (Müze, Cami, Türbe, Köprü, Kıyafet Vb) Farklı Kültürden Olan Kişilere Aktarma İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler	163
Tablo 115. Günümüzde Kaybolmuş Nesnelere Günümüze Taşıma İle İlgili Uygulama Öncesi Görüşler.....	165
Tablo 116. Günümüzde Kaybolmuş Nesnelere Günümüze Taşıma İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler	166
Tablo 117. Yaşanılan Yerin Kültürünü Tanıtma İle İlgili Görüşler İle İlgili Uygulama Öncesi Görüşler.....	167
Tablo 118. Yaşanılan Yerin Kültürünü Tanıtma İle İlgili Görüşler İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler:.....	168

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Tez Kapsamında Yapılan Uygulamaların Hiyerarşik Sıralaması55

GİRİŞ

Tarih insanoğlunun yaşamında her zaman yer almıştır. İnsanoğlu farkında olsun ya da olmasın her zaman yaşamla tarih iç içe olmuştur. Tarihin yaşamda bu derece yer alması insanı merak içine sokmuş ve insanoğlu tarihini araştırmaya başlamıştır. Tarihini öğrenmek isteyen insan geçmiş ile gelecek arasında bağ kurarak, geçmişini anlamaya çalışmış ve geleceğine yön vermiştir. Bu doğrultuda tarihsel düşünme becerileri gelişerek tarih, eğitimin vazgeçilmezleri arasında yer almaya başlamıştır. Aile ve sosyal yaşamda gelişigüzel ve informal şekilde verilen tarih eğitimi, okullarda planlı, programlı ve sistematik şekillerde verilmeye başlanmıştır (Avcı Akçalı, 2013: 1).

Okullarda okutulan sosyal bilgiler dersindeki tarih konularının öğretimi büyük önem taşımaktadır. Çünkü tarih konuları soyut olduğu için çocuklar bu konuları manasız ve sıkıcı bulmaktadırlar (Özer, 2012: 3). Tarih dersleri öğrencilere yıllarca geleneksel bir şekilde verilmiş ve öğrencilerden anlatılanları ezberlemeleri istenmiştir. Fakat gelişen ve değişen dünya ile beraber düşünen, mantığını kullanan, okuduğunu anlayan bireylere ihtiyaç duyulmuş, bu sayede ezberci anlayıştan uzaklaşmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda tarih derslerinde de geleneksel yöntemler terk edilerek öğrencilerin aktif olduğu, yaparak yaşayarak öğrendiği yeni yöntemler tercih edilmeye başlanmıştır. Başlangıçta sorunlar yaşansa da öğrencilerin anlamlı öğrenmesi sağlanarak, öğretim programları, öğretim yöntemleri ve ders kitapları bu yönde iyileştirilmeye çalışılmıştır (Avcı Akçalı ve Aslan, 2012). Öğrencilerin sosyal bilgiler ve tarih derslerine aktif olarak katılmasını sağlayan yöntemlerden biri de sözlü tarihtir. Sözlü tarih etkinliklerinin kullanımı ile beraber öğrencilerde bazı değişimler gözlemlenebilir. Özellikle büyüklerle yapılacak olan görüşmeler sayesinde öğrencilere değişim ve sürekliliği algılama, araştırma inceleme, geçmiş ile bugün arasında bağlantı kurarak mukayese etme gibi beceriler kazandırılabilir. Ayrıca bu görüşmelerin grup olarak yapılmasıyla da öğrencilerin özgüvenleri artırılarak sosyalleşmeleri sağlanabilir (Demircioğlu, 2005: 315). Sosyal bilgiler derslerinde sözlü tarihin kullanımı birçok alanda çalışma yapmayı da sağlamıştır. Özellikle sivil toplum kuruluşları ve

birçok alanda çalışma yapmayı da sağlamıştır. Özellikle sivil toplum kuruluşları ve okullar bir araya gelerek çeşitli projeler oluşturmaya çalışmışlardır. Böylece eğlenceli hale getirilen sosyal bilgiler dersi ile öğrencilerin çeşitli bilgi ve beceriler kazanması sağlanmıştır (Uygun, 2011: 111). Sosyal bilgiler ve tarih derslerinde öğrencilerin yaşadıkları yeri aktif olarak öğrenmelerini sağlayacak yöntemlerden bir diğeri de yerel tarih yöntemidir. Yerel tarih yöntemiyle öğrenciler yaşadıkları yeri daha iyi tanıyarak, zaman ve mekânı algılama becerilerini geliştirebilirler. Aynı zamanda öğrencileri geçmişe götürerek onların somut öğrenmelerini sağlar (Ulutaş, 2018: 25). Derslerde yerel tarih yönteminin kullanılması ile dersler daha zevkli hale gelerek, öğrencilerin sıkılmaları önlenmiş olur. Çünkü yerel tarih konuları ile öğrenciler yaşadıkları yerin tarihini öğrenerek, o yere karşı aidiyet duyguları gelişmiş olur ve somut bir şekilde öğrenmeleri sağlanır (Yuvacı, 2018: 76). Yerel tarih öğretimde yer alan temel ilkeler sosyal bilgiler konularının etkili bir şekilde öğretilmesinde kolaylık sağlamaktadır. Yakından uzağa, somuttan soyuta, basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene ilkeleri öğrencilerin tarihi daha kolay anlamasını sağlayarak, konuyu zevkli hale getirir. Bu bağlamda geçmişte yaşamış olan insanların hayatlarını, onların yaşadıklarını anlamsız olmaktan çıkarıp, öğrencilerin kendilerini tarihin içerisinde hissetmelerini sağlar (Özer, 2012: 4)

Bu bilgilerden yola çıkılarak sosyal bilgiler öğretiminde öğrencilerin geçmiş ve gelecek arasında bağlantı kurarak derse aktif olarak katılmaları, yaparak yaşayarak öğrenmeleri ayrıca tarihi konuların öğrenirken sıkılmamaları, konuları severek öğrenebilmeleri için sözlü ve yerel tarih yöntemlerinin üzerinde durulması amaçlanmış ve bu doğrultuda çeşitli etkinlikler geliştirilmiştir.

Araştırmanın Problemi

Sosyal bilgiler dersinde sözlü ve yerel tarih uygulamalarının öğrencilerin kavramsal başarıları ile kültür ve miras öğrenme alanına ilişkin farkındalık oluşturmalarına etkisi var mıdır? sorusu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

Alt Problemler

Alt problem olarak aşağıda yer alan sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin “**Kavramsal Başarı Testi**” ön test başarı puanı ile son test başarı puanı arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Öğrencilerin “**Kavramsal Başarı Testi**” son test ve izleme testi başarı puanı arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Öğrencilerin sözlü ve yerel tarih uygulamaları ile ilgili etkinlik sürecine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Öğrencilerin sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin uygulamalarına ilişkin ön ve son görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Konusu

Literatürde yerel ve sözlü tarih konuları daha çok kuramsal olarak ele alınmış uygulama kısmına çok fazla yer verilmemiştir. Kontrol grubunun olmadığı bu çalışmada ise öğrencilere kültür ve miras öğrenme alanını kapsayan sözlü ve yerel tarih konularının yer aldığı çeşitli etkinlikler uygulanmıştır. Sözlü ve yerel tarih uygulamalarını kapsayan bu etkinliklerin öğrencilerin kavramsal başarıları ile kültür ve miras öğrenme alanına ilişkin farkındalıkları üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın temel amacı sosyal bilgiler öğretiminde sözlü ve yerel tarih uygulamalarının, öğrencilerin kavramsal başarıları ile kültür ve miras öğrenme alanına ilişkin farkındalık oluşturmalarına etkisini tespit etmektir.

Araştırmanın Önemi

Sosyal bilgiler ve tarih derslerinde sözlü tarihin kullanılması birinci elden kaynağa ulaşma açısından önemlidir. Çünkü sözlü tarih yöntemi ile geçmiş ile gelecek arasında bağ kurulması sağlanmaktadır (Kandemir, 2017: 4). Sözlü tarih yöntemi ile öğrencilerin derse aktif olarak katılmaları ve dersi sıkıcılıktan kurtararak daha iyi anlamaları amaçlanmaktadır. Bu yöntem öğrencilerin şimdi ve geçmiş kavramları arasında bağlantı kurmalarını sağlayarak, değişim ve

sürekliliği algılamalarına da öncülük etmektedir. Ayrıca sosyal bilgiler derslerinde sözlü tarih yönteminin kullanılması öğrencilerin kendilerini tarihin içerisinde hissederek, birer küçük tarihçi gibi hareket etmelerini mümkün kılmaktadır (İncegöl, 2010: 13). Öğrencilerin yakın çevrelerini öğrenmeleri için yapılan etkinlikler ders kitapları ile sınırlı kalmamalı, öğrenciler okul dışına çıkarılarak yaşadıkları yerin kültürünü öğrenmeleri sağlanmalıdır (Selanik Ay & Deveci: 2011). Günümüz eğitim sistemi merkezine öğrenciyi alarak, öğrencinin aktif olarak derse katıldığı etkinlikler ortaya koymaktadır. Bu etkinliklerden biri de yerel tarih yöntemidir (Öztaşçı, 2017: 19). Yerel tarih yöntemi ile öğrenciler ezberci anlayıştan uzaklaşarak yaşadıkları yerin tarihini somut olarak görüp, öğrenirler. Öğrencilere yakın çevresinin tarihini öğrenecekleri etkinlikler yaptırmak yerel tarihin öğrenilmesi ve kalıcı bilgiler elde edilmesi açısından önem arz etmektedir (Işık, 2002: 27). Sosyal bilgiler müfredatında yer alan konuların yerel ve sözlü tarih uygulamaları ile ilişkilendirilmesi sayesinde öğrencilerin birinci elden kaynağa ulaşmaları ve anlamlı öğrenmeleri sağlanabilir. Ayrıca bu uygulamalarda öğrenciler okul dışına çıktıkları için sosyal bilgiler dersleri eğlenceli şekilde işlenebilmektedir (Özer, 2012: 171).

Sosyal bilgiler öğretiminde sözlü ve yerel tarih yöntemlerini kapsayan çalışmalar (Işık, 2002; Sarı, 2007; Göç, 2008; Örtün, 2008; Yeşilbursa, 2008; Gökkaya ve Yeşilbursa, 2009; İncegöl, 2010; Özer, 2012; Kaya, 2013; Oran, 2013; Öztaşçı, 2017; Dere, 2017; Polat, 2018; Ulutaş, 2018; Yuvacı, 2018) incelendiğinde 4. sınıf kültür ve miras öğrenme alanını kapsayan sınırlı sayıda çalışma vardır. Etkinliklerle sözlü ve yerel tarih uygulamalarını kapsayan bu çalışmanın teorik olarak değil de uygulamada yer alması hem sosyal bilgiler dersi hem de literatür açısından önem arz etmektedir.

Son yıllarda yapılan düzenlemelerle birlikte sosyal bilgiler öğretiminde öğrencilerin aktif rol oynadığı uygulamalar ağırlık kazanmış ve öğrenciyi öğrenmenin merkezine alan etkinlikler düzenlenmeye başlanmıştır. Özellikle sosyal bilgilerde önemli bir yere sahip olan tarihi ve kültürel konuların öğretiminde ders kitaplarının dışına çıkılarak, öğrenmeyi anlamlı hale getirecek uygulamalar yapılabilir. Sözlü ve yerel tarih uygulamaları da sosyal bilgiler öğretiminde öğrenmeyi daha kalıcı ve anlamlı hale getirebilmek için

kullanılabilecek uygulamalardandır. Yerel ve sözlü tarih uygulamaları ile öğrencilerin tarih ile kendi hayatları arasında bir bağ kurup tarihi anlamlı bir şekilde öğrenmeleri ve milli bilince sahip bireylerin yetiştirilmesi sağlanabilir. Bu doğrultuda sözlü ve yerel tarih uygulamalarının sosyal bilgiler öğretiminde etkili bir şekilde kullanılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma ilköğretim 4. sınıf sosyal bilgiler dersi “Kültür ve Miras” öğrenme alanının kazanımları ile sınırlıdır.
2. Araştırma 2017- 2018 eğitim öğretim yılında Rize ili Çayeli ilçesinde bir devlet okulunda öğrenim gören 4. sınıf öğrencileri sınırlıdır.
3. Araştırma, Kavramsal Başarı Testi, Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formları ve Etkinlik Sonrası Görüşme Formlarından elde edilen verilerle sınırlıdır.

Araştırmanın Varsayımları

1. Araştırma kapsamında hazırlanan etkinlikler öğrenci seviyesine uygundur.
2. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları araştırmanın amacına uygundur.
3. Araştırmada yer alan öğrenciler veri toplama araçlarına içtenlikle yanıt vermişler ve konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini dile getirmişlerdir.

Tanımlar

Sosyal Bilgiler: “Sosyal bilgiler; bireyin toplumsal var oluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olması amacıyla; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimleri ve vatandaşlık bilgileri konularını yansıtan; öğrenme alanlarının bir ünite ya da tema altında birleşmesini içeren; insanın sosyal ve fiziki çevresiyle etkileşiminin geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği, toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuş bir ilköğretim dersi olarak ifade edilmektedir (MEB, 2005).”

Sözlü Tarih: “Geçmişte yaşamış olan insanlara sorular sorarak bunların kayıt altına alınmasına sözlü tarih adı verilir (Küpüç, 2014: 9).”

Yerel Tarih: “Yerel tarih, yaşanılan bir yerin geçmişini, geçmişten günümüze tarihsel değişim ve gelişimini inceleyen bir tarih türüdür (Işık, 2002: 22).”

Kavramsal Başarı: “Öğrencilerin yalnızca matematiksel işlem ve yetenek gerektiren başarı düzeylerinden farklı olarak, yorumlama ve anlamayı ön plana çıkararak kavramsal temelli soruların cevaplanmasını sağlayan başarı düzeyleridir (Nurrenbern & Pickering, 1987’ den aktaran: Erdamar, 2017: 9).”

Öğrenme Alanı: “Birbiri ile ilişkili bilgi, beceri ve değerlerin bir bütün olarak görülebildiği, öğrenmeyi organize eden disiplinler arası bir yapıdır. (MEB, 2018: 11).”

BİRİNCİ BÖLÜM

1. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma ile ilgili kuramsal temellere ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

1.1. Sosyal Bilgiler

1.1.1.Sosyal Bilgilerin Tanımı

Literatür incelendiğinde sosyal bilgiler ile ilgili farklı birçok tanım ortaya çıkmaktadır. Bunun nedeni sosyal bilgilerin çok disiplinli bir alan olmasıdır. Öztürk'e (2006: 4) göre sosyal bilgiler değişen ve gelişen dünyada araştıran, inceleyen ve problem çözebilen aktif vatandaşlar yetiştirmek amacıyla oluşturulmuş bir öğretim programıdır. Polat' a (2018: 5) göre ise sosyal bilgiler, çeşitli sosyal bilimleri içerisinde barındıran ve etkin vatandaş yetiştirmeyi amaçlayan disiplinler arası bir çalışma alanıdır. Başka bir tanımda sosyal bilgiler, sosyal bilimleri kapsayan bilgilerin ilköğretim okullarında okuyan öğrencilere verilmesidir (Gökkaya ve Yeşilbursa, 2009). Benzer bir tanımda Göç (2008: 10) sosyal bilgileri birçok disiplini içerisine alan ve ilköğretim okullarında okutulan ana derslerden biridir şeklinde tanımlamıştır. Aksu (2015: 19) ise sosyal bilgileri ilköğretim çağındaki öğrencileri toplumsal yaşama hazırlayan ve gerekli bilgi ve becerileri kazandıran bir derstir şeklinde tanımlamıştır.

Sosyal bilgiler dersi, geçmişi günümüze taşıyarak, çok yönlü vatandaş yetiştirmeye yarayan alandır (Demir, 2015: 30). Toklu' ya (2017: 48) göre ise sosyal bilgiler, insan ve insan yaşamını konu alan, bilgi, beceri ve değerleri öğrencilere kazandırmaya yarayan disiplinler arası bir yaklaşımdır. Bu tanımlardan hareketle sosyal bilgiler içerisinde birçok bilimi barındıran, etkin vatandaş yetiştirmeyi amaçlayan ve aynı zamanda öğrencileri hayata hazırlayıp, gerçek hayatla ilişki kurmasını sağlayan ders olarak ifade edilebilir.

1.1.2. 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Yapısı

2018 yılında güncellenen Sosyal Bilgiler Öğretim Programı incelendiğinde beceri değer ve öğrenme alanı başlıklarının öne çıktığı görülmektedir. Öğretim programında araştırma, çevre okuryazarlığı değişim ve sürekliliği algılama, eleştirel düşünme, empati, finansal okuryazarlık, girişimcilik, gözlem, harita okuryazarlığı, hukuk okuryazarlığı, iletişim, iş birliği, kalıp yargı ve önyargıyı fark etme, kanıt kullanma, karar verme, konum analizi, medya okuryazarlığı, mekanı algılama, öz denetim, politik okuryazarlık, problem çözme, sosyal kalıtım, tablo, grafik ve diyagram çizme ve yorumlama, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, yenilikçi düşünme ve zaman ve kronolojiyi algılama olmak üzere 27 adet beceri bulunmaktadır (MEB, 2018: 9). Sosyal bilgiler öğretim programında yer alan değerler; adalet, aile birliğine önem verme, bağımsızlık, barış, bilimsellik, çalışkanlık, dayanışma, duyarlılık, dürüstlük, estetik, eşitlik, özgürlük, saygı, sevgi, sorumluluk, tasarruf, vatanseverlik ve yardımseverlik olmak üzere 18 başlık altında toplanmıştır (MEB, 2018: 9). Ayrıca öğretim programında yer alan kök değerler ise adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu kök değerler hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu değerlerle hem de diğer kök değerlerle birlikte ele alındığında öğretim sürecinde faydalı olacaktır (MEB, 2018: 4).

Öğrenme alanı, birbiri ile ilişkili bilgi, beceri ve değerlerin bir bütün olarak görülebildiği, öğrenmeyi organize eden disiplinler arası bir yapıdır. Sosyal Bilgiler Öğretim Programında; birey ve toplum, kültür ve miras, insanlar, yerler ve çevreler, bilim, teknoloji ve toplum, üretim, dağıtım ve tüketim, etkin vatandaşlık ve küresel bağlantılar olmak üzere 7 öğrenme alanı bulunmaktadır (MEB, 2018: 11-12).

1.2. Sözlü Tarih

1.2.1. Sözlü Tarihin Tanımı

Sözlü tarih, insanlar ile bir araya gelerek, onlarla görüşme yapılması ve bunların kayıt altına alınmasıdır (Akbar, 2012: 2). Sözlü tarih belirli bir konu ile ilgili geçmişte yaşamış olan insanlara sorular sorarak bunların kaydedilmesi ve

daha sonra düzenlenmesidir (Kaya, 2013: 5). Farklı bir tanımla sözlü tarih, bir araştırma için gerekli olan yazılı kaynakların mevcut olmadığı ya da yazılı kaynaklara ek olarak, o araştırmaya katkı sağlayacak birinci elden kaynaklara ulaşılmasını ve onlara sorular sorulmasını sağlayan bir yöntemdir (Kızmaz, 2013: 7). Sarı'ya (2007: 44) göre sözlü tarih, geçmişte yaşamış olan insanlara sorular sorularak, günlük yaşamı tarihin içine alan ve ses kayıt cihazları ile konuşulanları kayıt altına alan bir yöntemdir. Bu tanımlardan hareketle sözlü tarih geçmişin belirli bir döneminde yaşamış olan insanlarla bir araya gelerek, onlardan geçmiş hakkında bilgi alma ve bunları ses kayıt cihazı ile kaydederek tarihe tanıklık etmeye yarayan bir yöntem olarak ifade edilebilir.

1.2.2. Sözlü Tarihin Gelişimi

Sözlü tarihin tarihi çok eskilere uzanmakla birlikte belirli bir süre tarihçiler tarafından göz ardı edilmiştir. Bunun en önemli nedeni yazılı kaynakların ön plana çıkarak sözlü kaynakların ikinci planda kalması olmuştur. Sözlü kaynaklar yerine elit tabakaların, soylu kişilerin yazılı kaynakları, belgeleri ön plana çıkmıştır. Bu belgeler ve yazılı kaynaklar ise tarafsız bir şekilde yazılmamış, daha çok soylu kişileri ön plana çıkarmıştır. Böyle olunca da gündelik yaşamdaki insanlar ve sözlü tarih arka planda kalmıştır (Avcı Akçalı ve Aslan: 2012).

Zaman ilerledikçe sözlü tarihe duyulan ihtiyaç artmaya başlamıştır. Bu ihtiyacın iki nedeni vardır. Birinci neden, özellikle 1920'li yıllara gelindiğinde yazılı kaynakların insanlar için yeterli olmamasıydı, çünkü bu dönemde insanlar arasındaki etkileşim iletişim ile sağlanıyordu. İnsanlar arasındaki bu iletişimin kayda alınarak tarihe tanıklık etmesi gerekiyordu. İkinci neden ise, önceden yazılmış kaynaklara insanlar şüphe ile yaklaşıyorlardı Çünkü bu kaynaklarda anlatılanlar taraflı bir şekilde yazılmış ve gerçekler çarpıtılmış olarak okuyucuya sunulmuş olabilirdi. 1929 yılına gelindiğinde ise dünya ekonomi krizi meydana gelmiş ve beraberinde birçok sorun yaşanmıştır Bu sorunların sebeplerini öğrenmek isteyen araştırmacılar toplumun alt tabakaları ile görüşme yapmaya karar vermişlerdir. Bu şekilde insanların gündelik yaşamına inip, onlarla birebir görüşmeler yaparak krizin etkilerini öğrenmeye çalışmışlardır. Böylece yazılı

kaynakların yanında sözlü kaynaklarda önem kazanmaya başlamıştır (Küpüç, 2014: 19).

İkinci Dünya Savaşı'na gelindiğinde araştırmacılar savaşın insan üzerindeki etkilerini ve yıkımlarını belirlemek amacıyla o dönemde yaşamış insanlarla birebir görüşmeler yapmışlardır. Bu şekilde yapılan görüşmelerle birlikte sözlü tarih yeniden canlanmaya başlamıştır (Sarı, 2007: 47). İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra savaştan etkilenen insanlarla yapılan görüşmeler araştırmacılar tarafından kayıt altına alınmış ve Joseph Gould bu görüşmelere “Sözlü Tarih” adını vermiştir. Sözlü tarih adını alan bu görüşmeler tarihin sadece elit tabakalardan, imparatorluklardan, güçlü krallıklardan meydana gelmediğini, tarihin içerisinde gündelik insanların, toplumların olduğunu ortaya çıkarmıştır (İncegöl, 2010: 9).

1.2.3. Sosyal Bilgiler Dersinde Bir Yöntem Olarak Sözlü Tarih

Derslerde kullanılan sözlü tarih yöntemi öğrencilerin geçmiş ile gelecek arasında bağlantı kurarak, gelecek ile ilgili çıkarımlarda bulunmasını, değişim ve sürekliliği algılamasını sağlar (Safran ve Ata, 1998'den aktaran: İncegöl, 2010: 11). Eğitimde sözlü tarih etkinliklerine yer verilmesi öğrencileri ezber bilgilerden kurtararak, insanlarla bir araya gelmelerini ve tarihi eğlenceli bir şekilde öğrenmelerini sağlar (Sarı, 2007: 110). Bunun yanında kitaplarda uzun uzadıya anlatılan olayları öğrenciler sözlü tarih çalışmalarıyla daha kısa sürede öğrenerek, konuyu daha iyi anlayabilirler. Çünkü öğrenciler kitaplarda yer alan bilgileri ezberlemeye çalışmakta bu durum da onların dersten soğumalarına sebep olmaktadır.

Sözlü tarih çalışmalarının tarih öğretiminde kullanılması dersi anlamayı kolaylaştırmakta ve dersin sevilmesini sağlamaktadır. Çünkü genel tarih savaş, antlaşma, mücadele ve siyasi olaylarla sınırlı kalırken, sözlü tarihte ise insan faktörü ön plana çıkmaktadır. Bu sayede merkezine insanı almış olan sözlü tarih çalışması birinci elden kaynağa ulaşmayı kolaylaştırmaktadır (Küpüç, 2014: 5).

Örten'e (2008: 28) göre sözlü tarihin faydaları şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Öğrencilerde bir konuyla ilgili araştırma ve inceleme becerisi gelişir.

2. Öğrencilerin araştıracakları konuyla ilgili soru sorma becerileri gelişir.
3. Öğrenciler farklı ortamlara girerek sosyal katılım becerileri gelişir.
4. Öğrenciler bir konunun araştırılmasında iş birliği içerisinde hareket etmeyi öğrenirler.

5. Öğrencilerin süreklilik ve değişimi algılamalarını sağlar.

6. Öğrencilerin araştırma yapacakları konuya eleştirel gözle bakabilmelerini sağlar.

7. Öğrenciler sözlü tarih çalışması ile konuların sadece okulla sınırlı olmadığını, okulda öğrenilen konuların sosyal hayatla da ilişkili olduğunu öğrenirler.

8. Öğrencilerin bir konuyla ilgili gözlem yapma becerileri gelişir

Sözlü tarih uygulamalarından biri olan aile büyükleri ile yapılan görüşmeler öğrencilerin geçmişi öğrenmelerini, geçmişi öğrenirken zevk almalarını sağlar. Aile büyükleri ile yapılan görüşmelerin sağladığı faydaları (Sarı, 2007: 116) şu şekilde sıralamıştır:

Öğrenciler;

1. Kendi hayat hikâyelerinin tarihin içinde yer aldığını fark edebilecekler,
2. Aile büyüklerinin anlattıklarından yola çıkarak geçmiş günümüz arasında bağlantı kurabilecekler,

3. Sözlü tarih çalışmasının nasıl yapıldığını öğrenecekler,

4. Yaşanmış tarihi olayları farklı insanlardan dinleyebilecekler ve olaylar arasında bağlantı kurmaya çalışarak karşılaştırmalar yapabilecekler,

5. Farklı kişilerden dinlemiş oldukları konu ve olayları kendileri de araştırarak, konuyla ilgili hikâye yazabileceklerdir.

1.3. Yerel Tarih

1.3.1. Yerel Tarihin Tanımı

Yerel tarih, yaşanılan bir yerin geçmişini, geçmişten günümüze tarihsel değişim ve gelişimini inceleyen bir tarih türüdür (Işık, 2002: 22). Avcı Akçalı' ya (2013:42) göre yerel tarih, bir bölgedeki tarihi unsurların unutulmasını engelleyip o bölgeyi insanlara tanıtmaya yarayan yöntemin adıdır. Oran' a (2013: 11) göre

ise yerel tarihçilik, küçük bir yerin tarihini değil de, daha çok geniş alanların tarihini ifade etmektedir. Bu şekilde bütün insanlığın tarihini ortaya koymaya çalışan bir tarih türüdür. Arslan (2012: 11) ise yerel tarihi, geçmişte yaşamış olan insanların nerede ve nasıl yaşadıklarını, yaşam koşullarının nasıl olduğunu öğrenmeye yarayan yöntem şeklinde ifade etmiştir. Bu tanımlardan hareketle yerel tarih, geçmiş ile günümüz arasında bağlantı kurarak yaşanan yerin tarihini gözler önüne seren bir yöntem olarak ifade edilebilir.

1.3.2. Sosyal Bilgiler Dersinde Bir Yöntem Olarak Yerel Tarih

Son yıllarda sosyal bilgiler ve tarih dersi öğretim programlarında yerel tarih uygulamalarına ağırlık vermeye başlanmıştır (Aktekin, 2010). Sosyal bilgiler müfredatı içerisinde yer alan tarih konuları kitapla sınırlı olduğu için öğrenciler bu konulara karşı ön yargılı yaklaşmakta ve konuları sıkıcı bulmaktadır. Bunun nedeni ilköğretim sosyal bilgiler derslerinin soyut kavramları barındırması, öğrencilerin ise somut düşünce döneminde olmasıdır. Sosyal bilgiler dersinin amaçları incelendiğinde yerel tarihe vurgu yapıldığı ve bu ihtiyacın giderilmesi için çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmalardan ilki program üzerinden yapılmış ve 2004 yılında yenilenen programla beraber yerel tarih etkinliklerine yer verilmiştir. Bu etkinliklerden en çok göze çarpanı müze eğitimi olmuştur (Özer, 2012:84). Müze eğitimi ile öğrencilerin yaşadıkları yerin tarihini daha yakından görmeleri, tarihe tanıklık ederek gelenek ve göreneklerini daha iyi bir şekilde görmeleri sağlanmıştır.

Yerel tarih, öğrencilerin yaşadıkları ve o yerin tarihini yakından görmelerini sağlayarak kültürel mirasa olan değeri artırır. Yapılan yerel tarih çalışmaları ile öğrenciler gelenek ve göreneklerini yakından tanıyarak bunları gelecek kuşaklara aktarma imkânı bulabilirler (Avcı Akçalı, 2007: 71).

Yerel tarih etkinlikleri ile öğrenciler tarihi konuları yaparak yaşayarak öğrenmekte ve bu sayede bilgilerin akılda kalıcılığı artmaktadır (Avcı Akçalı, 2007: 77). Bu nedenle de öğrencilerin tarih konularını severek öğrenebilmeleri ve bu konuların sıkıcılıktan kurtulabilmesi için sosyal bilgiler derslerinde yerel tarih konularına yer verilmelidir.

Demircioğlu (2005) yerel tarih etkinliklerinin faydalarını Şu Şekilde açıklamıŐtır:

1. Tarih ile diğer alanlar arasındaki iliŐkiyi anlayabilme
2. Yaşanılan yere karşı tarih bilincini geliŐtirme
3. Derse aktif katılımı sağlama
4. Yaşanılan veya incelenen yerin tarihi ile ilgili bilgi sahibi olma
5. Okul ile yaşam arasında köprü vazifesi sağlama
6. Yaşanılan yeri tanıyarak, iletiŐimi arttırma
7. Birinci elden kaynağa ulaşmayı sağlama
8. Merak duygusunu arttırma
9. İŞbirlikli çalıŐmayı arttırma
10. Yaşanılan yere veya incelenen yere karşı sorumluluk duygusunu geliŐtirme
11. Tarih derslerini eğlenceli ve anlamlı hale getirme
12. Yapılan araştırmalar sonucunda geçmişi öğrenme ve geçmişe karşı duyarlılığı arttırma
13. Geçmişten kalan kalıntıları inceleme imkânı sunarak, zaman ve kronolojiyi anlamaya çalıŐmayı sağlama
14. Değişim ve sürekliliği algılayarak, bu deđiŐimin yaşama olan etkilerini anlayabilme
15. Geçmiş, bugün ve gelecek arasındaki bağı anlayabilme
16. Yaşanılan yerin tarihinin ulusal tarih içerisinde olduğunu anlayabilme
17. İnceleme ve araştırma sonucunda elde edilen kaynakları düzenleyebilme
18. Kültürel mirası ve bu miras içerisinde yer alan tarihsel kalıntılara değer verme ve onları koruyabilme

Sosyal bilgiler derslerinde yerel tarih etkinliklerine yer verilerek konular kitapla sınırlı kalmayacak ve gerçek hayatla ilişki kurulacaktır. Yerel tarih uygulamaları okul ile yaşam arasında bağlantı kurmaya yardımcı olacaktır. Amerika ve Avrupa'da sıklıkla kullanılan bu yöntem öğrencilerin tarihi mekânlara giderek konuyu daha iyi anlamalarına yardımcı olacaktır (zer, 2012: 171).

1.3.3. 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında Sözlü ve Yerel Tarih

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı incelendiğinde sözlü ve yerel tarihe ilişkin birçok vurgu dikkat çekmektedir.

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı genel amaçları sözlü ve yere tarih kapsamında incelendiğinde;

4. madde “Türk kültürünü ve tarihini oluşturan temel öge ve süreçleri kavrayarak millî bilincin oluşmasını sağlayan kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi gerektiğini kabul etmeleri,” (MEB, 2018: 8). bu maddeden Türk kültürü ve tarihini öğrenmek isteyen bir kişi sözlü ve yerel tarih çalışması yaparak, birinci elden kaynaklara ulaşarak, kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

5. madde “Yaşadığı çevre ile dünyanın genel coğrafi özelliklerini tanıyarak insan ile çevre arasındaki etkileşimi açıklamaları ve mekânı algılama becerilerini geliştirmeleri” (MEB, 2018: 8). bu madde ile yaşadığı çevrenin coğrafi özelliklerini öğrencilere kazandırmak isteyen bir öğretmen öğrencileri yakın çevresindeki doğal mekanlara götürebileceği, buradaki tanınmış ve bilgili kişilerden yörenin coğrafi yapısı ve insanların bu yapı üzerindeki etkileri ile ilgili bilgiler alabileceği vurgulanmıştır.

10.madde de “Farklı dönem ve mekânlara ait tarihsel kanıtları sorgulayarak insanlar, nesnelere, olaylar ve olgular arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirlemeleri, değişim ve sürekliliği algulamaları” belirtilmektedir (MEB, 2018: 8). bu maddeden yola çıkarak tarihsel kalıntıları öğrencileriyle tanıştırmak isteyen bir öğretmen, öğrencilerinden yakın çevresindeki farklı dönem ve mekânlara ait tarihsel kalıntıları sınıfa getirmelerini isteyebilir ve bu şekilde yerel tarih uygulaması yapabileceği söylenebilir.

Yukarıda yer alan maddelerde belirtildiği gibi sosyal bilgiler dersinin amaçları arasında sözlü ve yerel tarihe değinilmektedir. Öğretim programında sosyal bilgiler dersinin amaçları arasında doğrudan bu kavramlar yer almasa da bu kavramları çağrıştıran ifadeler yer verilmiştir. Kültürel mirasın korunması, milli bilinç, mekânı algılama, insan çevre etkileşimi, tarihsel kalıntı ve değişim ve sürekliliği algılama gibi ifadeler sözlü ve yerel tarihi çağrıştıran ifadelerdir.

Sosyal bilgiler öğretim programı temel becerileri sözlü ve yerel tarih kapsamında incelendiğinde; araştırma, değişim ve sürekliliği algılama, empati ve zaman ve kronolojiyi algılama becerileri sözlü ve yerel tarih öğretiminde kazandırılacak beceriler arasındadır. Sosyal bilgiler öğretim programı değerleri ise sözlü ve yerel tarih kapsamında incelendiğinde; aile birliğine önem verme, duyarlılık, estetik ve vatanseverlik değerleri sözlü ve yerel tarih uygulamaları ile kazandırılacak değerler arasında yer almaktadır. Sosyal bilgiler öğretim programı öğrenme alanları sözlü ve yerel tarih kapsamında incelendiğinde; 4. ve 5. Sınıf kültür ve miras öğrenme alanında sözlü ve yerel tarih kavramları vurgulanmaktadır. Özellikle de 4. sınıf kültür ve miras öğrenme alanının 2. Kazanım açıklamasında doğrudan sözlü ve yerel tarih ifadelerine yer verilmektedir. 2. Kazanım: Ailesi ve çevresindeki milli kültürü yansıtan öğeleri araştırarak örnek verir.2. kazanım açıklamasında: *Yakın çevresinde yer alan bir müze, cami, türbe, köprü, medrese, kervansaray gibi tarihi bir mekan gezisi ya da sözlü tarih veya yerel tarih çalışmaları yapar.*

1.4. İlgili Araştırmalar

Bu başlık altında Türkiye’de ve dünyada sözlü ve yerel tarih konularını içeren uygulamalı ve kuramsal çalışmalara yer verilmiştir.

Işık (2002) Yerel Tarih Konularının Sosyal Bilgiler (6.Sınıf) Programı Tarih Üniteleri İle İlişkilendirilmesine Yönelik Bir Uygulama: Pasinler Örneği adlı çalışmasında sosyal bilgiler öğretiminde yerel tarihin önemini ortaya koymayı ve derslerde yerel tarih kullanımının öğrenci üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmanın örneklemini Pasinler Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu’nda eğitim gören 6. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada ön test-son test kullanılmış ve yapılan uygulamaların öğrenciler üzerinde olumlu olduğu görülmüştür. Yapılan çalışma sonucunda Sosyal bilgiler öğretiminde yerel tarih etkinliklerine yer verilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Tugay (2004) Tarih Eğitiminde Yerel Tarih Araştırmalarının Yeri Fethiye Örneği adlı kuramsal çalışmasında Fethiye'yi yerel tarih özellikleri açısından ele almıştır. Bunun için çeşitli yazılı kaynaklardan araştırmalar yapılarak Fethiye'nin yerel tarihi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Avcı Akçalı (2007) Yerel Tarih ve Tarih Eğitimine Katkısı adlı çalışmasında yerel tarihin tarih eğitimine katkısı belirlemeyi ve bunu örneklerle ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmanın teori kısmında tarihsel yöntemden yararlanılırken uygulama kısmında betimsel analiz yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Amerikan Koleji ortaöğretim kademesi 1. sınıfta öğrenim gören 65 öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrencilere yerel tarihi kapsayan çeşitli uygulamalar yapılmış (projeler, geziler, öğrenci görüşleri) ve bu uygulamalar sonucunda derse karşı fikirlerinde değişim olup olmadığı incelenmiştir. Yapılan uygulamalar sonucunda öğrencilerin dersi karşı fikirlerinin olumlu yönde değiştiği gözlemlenmiştir.

Avcı Akçalı (2007) Yerel Tarih ve Tarih Eğitimindeki Rolü adlı çalışmasında yerel tarih ne olduğu, tarih öğretiminde yerel tarihin rolü, yerel tarihin faydaları ve yerel tarih öğretiminde karşılaşılabilecek olumsuzluklar üzerinde durmuştur. Çalışma sonunda ise yerel tarihin tarih öğretiminde kullanılabilmesi için çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Sarı (2007) Sosyal Bilgiler Öğretiminde Sözlü Tarih Etkinliklerinin Öğrenci Başarı, Beceri ve Tutumlarına Etkisi adlı çalışmasında sözlü tarihi tanıtmayı amaçlamıştır. Bu doğrultuda çalışmanın ilk bölümünde sözlü tarih teorik olarak tanıtılmış, daha sonra öğrenciler üzerindeki etkilerine yer verilmiştir. Çalışmanın örneklemini 7. Sınıf öğrencisi olan 46 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma karma yöntem yaklaşımına göre tasarlanmıştır. Çalışmada öğrenciler deney ve kontrol grubu olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Bir gruba sözlü tarih uygulamaları ile ders verilirken, diğer gruba geleneksel yöntem ile ders verilmiştir. Çalışma sonunda sözlü tarih uygulamalarının yapıldığı sınıfta başarının arttığı, öğrencilerin kendilerini daha çok geliştirdikleri gözlemlenmiştir.

Göç (2008) Yerel Tarih Konularının Sosyal Bilgiler Derslerinde Uygulanması; Karşılaşılan Güçlükler ve Çözüm Önerileri (Yozgat Örneği) adlı çalışmasında sosyal bilgiler öğretiminde yerel tarih kullanımının önemini ortaya

koymayı amaçlamıştır. Bunun için Yozgat ili ikinci kademedeki görev yapan 132 Sosyal Bilgiler öğretmeni ile görüşülerek 28 sorudan oluşan anket uygulanmıştır. Araştırmada tarama (survey) modeli kullanılmıştır. Uygulanan anket ile öğretmenlerin derslerinde yerel tarihe yer verip vermemeleri, tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın diğer kısmında literatür taraması yapılarak, sosyal bilgiler ve yerel tarih kavramları üzerinde durulmuştur. Araştırma sonunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin yerel tarihe önem verdikleri ancak yeterli imkan olmadığı için yeterli tarih çalışmalarını çok fazla uygulayamadıkları tespit edilmiştir.

Işık (2008) İlköğretimde Tarih Konularının Yerel Tarih İle İlişkilendirilmesinin Öğrenci Başarısına Etkisi adlı çalışmasında ilköğretimde yerel tarih kullanımının önemi ve öğrenci başarısına etkisini belirlemeye çalışmıştır. Araştırmada ön test son test deney kontrol gruplu model kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Erzurum ili Pasinler ilçesi Mehmet Akif Ersoy İlköğretim okulunda öğrenim gören 6. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada öğrencilere ön test son test uygulanmış ve araştırma sonucunda ilköğretimde yararlanılan yerel tarih etkinliklerinin öğrenci başarısı üzerinde etkili olduğu ortaya konmuştur.

Örten (2008) Yerel Tarih Konularının Sosyal Bilgiler Üniteleri ile İlişkilendirilmesine Yönelik Bir Çalışma (Tokat Örneği) adlı çalışmasında Tokat yerel tarih konularının sosyal bilgiler müfredatı ile ilişkilendirilmesini ve öğretmenlerin bu uygulamalara derslerinde ne derece yer verdiğini belirlemeye çalışmıştır. Bu doğrultuda sosyal bilgiler dersinde yerel tarih öğretimi için yararlanılabilecek etkinlikler hazırlanmış ve yerel tarih ile ilgili öğretmen görüşleri alınmıştır. Çalışmanın sonunda sosyal bilgiler müfredatında yer alan kazanımlar ile yerel tarih öğretiminin yararları arasında benzerlik olduğu saptanmıştır.

Yeşilbursa (2008) Sosyal Bilgiler Öğretiminde Tarihi Yerlerin Kullanımı adlı çalışmasında sosyal bilgiler öğretiminde tarihi yerlerin önemini ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu doğrultuda yerel tarih ve müze ziyaretleri üzerinde durulmuştur. Araştırma sonunda sosyal bilgilerde tarihi yerlerin kullanımının dersi daha eğlenceli hale getirdiği ve konuların anlaşılmasını kolaylaştırdığı tespit edilmiştir.

Gökkaya ve Yeşilbursa (2009) Sosyal Bilgiler Öğretiminde Tarihi Yerlerin Kullanımının Akademik Başarıya Etkisi adlı çalışmalarında, 6. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi müfredatı içerisinde yer alan “Osmanlı Devleti’nin Kuruluşu” ünitesinin geleneksel yöntemle işlenmesi ile tarihi yerler kullanılarak işlenmesi arasında fark olup olmadığını tespit etmeye çalışmışlardır. Araştırmanın çalışma grubunu Bursa ili İnegöl ilçesinde bir ortaokulda öğrenim gören 6.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Ön test, son test, kalıcılık testi karşılaştırılmalı deneysel yöntem kullandıkları araştırmalarında deney grubu öğrencilerine ünite de belirtilen yerlere geziler düzenlenirken, kontrol grubu öğrencilerine ise geleneksel anlatım yöntemi ile konu öğretilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonunda tarihi yerlerle öğretim yapılan grubun akademik başarısının daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Aktekin (2010) Ortaöğretim Tarih Eğitiminde Yerel Tarihin Yeri ve Önemi adlı çalışmasında gerekli literatür incelemesi yaparak ortaöğretim tarih eğitiminde yerel tarihin önemi açıklamaya çalışmıştır. Araştırmada yerel tarih kavramı, yerel tarihin tarih derslerinde kullanımı, yerel tarih kullanımının faydaları, karşılaşılan problemler ve çözüm önerileri üzerinde durulmuştur.

İncegül (2010) Sosyal Bilgiler Dersinde Örnek Bir Sözlü Tarih Uygulaması adlı çalışmasında ilköğretim 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersi “Kültür ve Miras” öğrenme alanı içerisinde yer alan “Geçmişini Öğreniyorum” ünitesinde oyun ve oyuncağın tarihini incelemeyi ve öğrencilerin sözlü tarihe karşı bakış açılarını geliştirmeyi amaçlamıştır. Yapılan çalışma bir proje çalışması olup, öğrenciler de küçük birer tarihçi olarak görülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 5. Sınıfta öğrenim gören 60 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada ön test, son test, ödevler ve görüşmelerden yararlanılmıştır. Araştırma sonunda yapılan sözlü tarih uygulamaları ile öğrencilerin derse karşı bakış açılarının değiştiği ve öğrenci başarısının arttığı gözlemlenmiştir.

Sağlam (2010) 1970-1975 Dönemi İlkokul Öğrencilerinin Eğitim Deneyimleri: Sözlü Tarih Yöntemiyle Bir Çalışma adlı çalışmasında 1970-1975 dönemi ilkökul öğrencilerinin deneyimlerini sözlü tarih çalışması ile ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmada 25 kadın ve 25 erkek olmak üzere 50 kişi ile görüşülmüştür. Görüşülen kişilerin eğitim deneyimleri aktarılmaya çalışılmıştır.

Selanik Ak ve Deveci (2011) Sosyal Bilgiler Dersinde Yerel Toplum Çalışmalarından Yararlanma: Bir Eylem Araştırması adlı çalışmalarında ilköğretim sosyal bilgiler dersinde yerel toplum çalışmalarından nasıl yararlanılabileceğini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Çalışmanın örneklemini Eskişehir ili Alpu ilçesi bir ilköğretim okulunda öğrenim gören 5A sınıfı öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada görüşme, video kaydı, kişisel bilgi formu ve günlüklerden yararlanılmıştır. Araştırma sonunda yerel toplum çalışmalarından yararlanmanın sosyal bilgiler dersi için yararlı olabileceği sonucuna ulaşılmış ve bu yönde önerilerde bulunulmuştur.

Akbaba ve Kılcan (2012) Sözlü Tarih Çalışmalarına Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları adlı çalışmalarında sözlü tarihe ilişkin tutumları ölçmek amacıyla bir ölçek geliştirilmeyi amaçlamışlardır. Yapılan uygulamalar sonucunda 26 maddeden oluşan bu ölçeğin sözlü tarihe yönelik tutumları ölçmek amacıyla geçerli ve güvenilir olduğu tespit edilerek kullanılabileceği ortaya konulmuştur.

Akçalı ve Aslan (2012) Tarih Öğretiminin İyileştirilmesi Yolunda Alternatif Bir Yöntem: Sözlü Tarih adlı çalışmalarında sözlü tarihin ne olduğu, tarihsel gelişimi bir yöntem olarak nasıl kullanıldığı ve sözlü tarih çalışması yaparken nelere dikkat edileceği üzerinde durmuşlardır.

Arslan (2012) Yerel ve Sözlü Tarih Algısının Ortaöğretim Öğrencileri Üzerindeki Yansımalarını adlı çalışmasında Tunceli’ de öğrenim gören ortaokul öğrencilerinin tarih derslerinde ne gördükleri, ders kitaplarındaki tarihe bakış açılarının nasıl olduğu ve sözlü tarih çalışmalarının onlar üzerinde ne kadar etkili olduğunu tespit etmeye çalışmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Tunceli merkezde bir lisede öğrenim gören 12. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu doğrultuda veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme, gözlem, odak grup görüşmesi gibi veri toplama araçlarından yararlanılmıştır. Araştırma sonunda sözlü tarihin tarihe konu edilmemesi, sözlü tarihin büyükanne- büyükbaba tarihi adı altında toplandığı gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Özer (2012) Sosyal Bilgiler Dersinde Yerel ve Sözlü Tarih Etkinliklerinin Programlanması adlı çalışmasında sosyal bilgiler müfredatı içerisinde yer alan sözlü ve yerel tarih etkinliklerini programlamayı amaçlamıştır. Bu bağlamda

gerekli literatür taraması ve doküman incelemeleri yapılarak sosyal bilgiler dersini kapsayan okul-içi okul-dışı etkinlikler tasarlanmıştır.

Avcı Akçalı (2013) Tarih Öğretiminde Merkeze Bağımlılığın Azaltılması Yolunda Bir Çözüm Önerisi: Yerel Tarih adlı çalışmasında yerel tarih uygulamaları ile işlenen derslerin öğrencilerin akademik başarıları ve derse karşı tutumları üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İzmir ili Bornova ilçesinde bir kolejde öğrenim gören 10. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada karma yöntem yaklaşımı kullanılmıştır. Nicel veriler Akademik Başarı Testi ve Tarih Dersine Yönelik Tutum Ölçeği ile nitel veriler ise çalışma yapıları ile yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Bunun için deney ve kontrol grubu olmak üzere iki grup oluşturulmuştur. Araştırma sonunda yerel tarih uygulamaları ile işlenen derslerin akademik başarı ve tutumu olumlu etkilediği tespit edilmiştir.

Güçlü (2013) Eğitim Tarihi Araştırmalarında Sözlü Tarih Uygulaması adlı kuramsal çalışmasında sözlü tarih yönteminin tanımı, özellikleri ve uygulanması hakkında bilgiler vermiştir. Bu doğrultuda literatür taraması yapılarak konu ile ilgili çalışmalar analiz edilmiştir. Ayrıca araştırma sonunda sözlü tarih uygulaması sırasında karşılaşılabilecek problemler ve çözüm önerileri üzerinde durulmuştur.

Kaya (2013) Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılabilecek Bir Öğretim Yöntemi Olarak Sözlü Tarih: Amaç, İçerik, Uygulama adlı çalışmasında öğrencilerin sözlü tarihi teorik olarak değil de uygulamalı olarak öğrenmeleri ve adeta birer küçük tarihçi gibi hareket etmelerini amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ili Şişli ilçesinde 7. sınıfa devam eden 24 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak ön test, son test, günlükler, ödevler ve görüşmelerden yararlanılmıştır. Araştırma sonunda öğrencilerin yapılan uygulamalar ile birçok beceriyi kazandığı ve bu uygulamalara da istekli olarak katılım gösterdikleri tespit edilmiştir.

Oran (2013) İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Ders İçi Yerel Tarih Konusundaki Faaliyetleri Uşak İli Örneği adlı çalışmasında sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerinde yerel tarih konulara yer verip vermediklerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve Uşak ili ve ilçelerinde görev yapan

15 sosyal bilgiler öğretmenine uygulanmıştır. Araştırma sonunda öğretmenlerin çoğunun derslerinde yerel tarih uygulamalarına yer vermeye çalıştıklarını ancak müfredatta bu uygulamalara yer verilmediği, gezi, inceleme vb. gibi etkinlikler için izin alımlarında sorunlar yaşandığını dile getirmişlerdir.

Küpüç (2014) Sözlü Tarih Kavramı ve Sözlü Tarihin Tarih Öğretimindeki Rolü adlı kuramsal çalışmasında sözlü tarihin ne olduğu, Türkiye’deki sözlü tarih çalışmaları, sözlü tarihin amaçları, faydaları, sınırlılıkları ve tarih öğretimindeki rolü üzerinde durmuştur.

Tokmak (2016) Sözlü Tarih ve Derinlemesine Görüşme adlı kuramsal çalışmasında sözlü tarih, görüşme, görüşme biçimleri, görüşme tekniği gibi kavramlar üzerinde durarak bu kavramları açıklamaya çalışmıştır. Ayrıca sözlü tarih ve derinlemesine görüşme kavramları arasındaki ilişki açıklanmaya çalışılmıştır.

Öztaşçı (2017) Yerel Tarih Öğretim Yöntemini Sosyal Bilgiler Dersinde Uygulamaya Koymak: Bir Eylem Araştırması adlı çalışmasında sosyal bilgiler dersinde yerel tarih etkinliklerinden nasıl yararlanılabileceği, öğrencilere faydasının neler olabileceği ve yaşanan problemleri belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ili Çekmeköy ilçesinde bir ortaokulda öğrenim gören 6. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak anket, günlük ve proje ödevlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonunda yerel tarih uygulamalarının öğrencilerin akademik başarı, sosyal gelişim, vb. üzerinde etkili olduğu görülmüştür.

Dere (2017) Sosyal Bilgiler Derslerinde Bir Öğrenme Öğretme Yöntemi Olarak Sözlü Tarih adlı çalışmasında sosyal bilgiler dersinde sözlü tarih uygulamalarına yer vererek bu uygulamalar ile ilgili sosyal bilgiler öğretmenleri ve öğrencilerin görüşlerini almayı amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Uşak ili Merkez ilçesinde bir ortaokulda öğrenim gören 6. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme, gözlem, veli bilgilendirme formundan yararlanılmıştır. Araştırma sonunda öğretmen ve öğrencilerin sözlü tarih uygulamalarını yararlı buldukları ve bu uygulamaların öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmede yardımcı olduğu tespit edilmiştir.

Sayımlı (2017) İlkokul Öğrencilerinin Sözlü Tarihe Yönelik Tutumlarının İncelenmesi adlı çalışmasında öğrencilerin sözlü tarihe yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Bu bağlamda çalışmanın örneklemini 2017- 2018 eğitim öğretim yılında Sakarya’ da öğrenim gören 3. ve 4. sınıf 1624 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Sözlü Tarih Tutum Ölçeğinden yararlanılmıştır. Araştırma sonunda cinsiyet, okul türü, tarih konularını sevme gibi değişkenlerin sözlü tarihe yönelik tutumlarını farklılaştırırken, sınıf düzeyi, aile gelir düzeyi ve aile bireylerinin birlikte yaşayıp yaşamaması gibi değişkenlerin sözlü tarihe yönelik tutumlarını farklılaştırmadığı görülmüştür.

Kandemir (2017) Tarih Öğretiminde Sözlü Tarihin Yeri ve Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri adlı çalışmasında tarih öğretiminde sözlü tarih kullanımı ile ilgili öğretmen görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Doğu Anadolu bölgesinde bir ilde görev yapan 10 tarih öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Araştırma sonunda öğretmenlerin tarih derslerinde sözlü tarih uygulamalarına yer vermeye çalıştıkları ve bu uygulamaların öğrencileri olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Kılıç (2018) hayat bilgisi dersi, “Dün, Bugün, Yarın” Temasında Sözlü ve Yerel Tarih Etkinliklerinin Değerlendirilmesi adlı çalışmasında 3. sınıf hayat bilgisi dersi “dün, bugün, yarın” temasında sözlü ve yerel tarih etkinlikleri düzenleyerek öğretmen ve öğrencilerinin görüşlerini almayı amaçlamıştır. Çalışmanın örneklemini 63 ilkokul öğrencisi ve 2 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak ödev, günlük, anket formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Çalışmanın sonunda öğrencilerin yapılan etkinliklerden memnun kaldığı ve gezi etkinliklerini sevdiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin ise derslerinde bu tür etkinliklere çok fazla yer vermediklerini ancak kullanmak istediklerini belirttikleri tespit edilmiştir.

Öz (2018) 8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konularının Anlatılmasında Sözlü Tarih Metodunun Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşleri adlı çalışmasında öğretmen görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini 13 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Araştırma

sonunda öğretmenlerin sözlü tarih yöntemine ilişkin olumlu görüşler belirttiği ve derslerinde sözlü tarih yöntemine yer vermeye çalıştıkları belirlenmiştir.

Polat (2018) Sosyal Bilgiler Öğretiminde Sözlü Tarih Çalışmalarına Bir Örnek: Tokat Merkez Mahalle İsimleri adlı çalışmasında Tokat merkezde yer alan mahalle isimlerinin anlamlarının sözlü tarih çalışması ile ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Tokat merkez ilçede yer alan 42 mahalle sakini oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak görüşmeden yararlanılmış ve yaşça büyük olan mahalle sakinleri ile görüşülerek sözlü tarih çalışması yapılmıştır. Araştırma sonunda sıradan insanların vermiş olduğu bilgilerin tarih için önemli olduğu saptanmıştır.

Ulutaş (2018) Sosyal Bilgiler Öğretiminde Bağımsız Değişken Olarak Yerel Tarih Tekniği isimli çalışmasında sosyal bilgiler dersinde yerel tarih uygulamalarının öğrenci başarısına ve derse karşı tutumlarına etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma grubunu 100 deney grubu, 100 de kontrol grubu olmak üzere 5. sınıfta öğrenim gören 200 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak “Akademik Başarı Testi” ve “Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda yerel tarih etkinliklerinin kullanıldığı deney grubu öğrencilerinin akademik başarıları ve derse karşı tutumlarında kontrol grubu öğrencilerine göre anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir.

Yuvacı (2018) Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Yerel Tarih İle İlgili Uygulamaları ve Karşılaşılan Sorunlar- Sivas İli Örneği adlı çalışmasında Sivas ilinde görev yapan sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerinde yerel tarih uygulamalarına yer verip vermediklerini belirlemeyi ve yerel tarih uygulamalarında karşılaşılan sorunları tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini 124 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak anket formundan yararlanılmıştır. Araştırma sonunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin kendilerini mesleki açıdan yeterli gördükleri, öğretim programında yerel tarihe çok fazla yer verilmediği, öğretmenlerin derslerinde yerel tarih uygulamalarına yer vermeye çalıştıkları ve yerel tarih uygulamalarında çeşitli sorunlarla karşılaştıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Thompson (1999) “Geçmişin Sesi” isimli çalışmasında sözlü tarih üzerine incelemeler yapmıştır. Araştırmacılara kaynak oluşturmak için bu incelemeleri yapmıştır. Çalışmasında sözlü tarihin geçmişini araştırmış ve bu yöntemle ilgili bilgileri ortaya koymuştur (Thompson, 1999’ dan aktaran: İncegöl, 2010:26).

Counce (2008) “Sözlü Tarih ve Yerel Tarihçi” adlı eserinde sözlü tarih yöntemi ve geleneksel tarih yöntemlerini karşılaştırarak, sözlü tarih çalışması yapmak isteyenler için bu yöntemin ne olduğunu ve nasıl yapıldığını anlatan bir çalışma ortaya koymuştur. Bu çalışma sözlü ve yerel tarih çalışmalarına başlayanlar için kaynak niteliğindedir.

Shopes (2008) “What Is Oral History isimli çalışmasında öğretmen ve öğrencilere sözlü tarih yöntemini anlatan bilgiler vermiştir. Bu eser öğretmen ve öğrenciler için kılavuz niteliğindedir.

İKİNCİ BÖLÜM

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, uygulama, deneysel işlem ve verilerin analizi başlıklarına yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Sosyal bilgiler öğretiminde sözlü ve yerel tarih uygulamalarının öğrencilerin kavramsal başarıları ile kültür ve miras öğrenme alanına ilişkin farkındalık oluşturmalarına etkisini belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışma, hem nicel hem de nitel araştırma yöntemlerinin beraber kullanıldığı karma yöntem yaklaşımına göre tasarlanmıştır. Karma yöntem yaklaşımı nitel ve nicel çalışmaları bir araya getirme gücüyle beraber her iki yaklaşımın sınırlılıklarını en aza indirmesi sebebiyle seçilmektedir (Creswell, 2016: 218). Karma araştırma desenleri dört gruba ayrılmaktadır: Yakınsayan paralel desen, açımlayıcı sıralı desen, keşfedici sıralı desen ve iç içe karma desendir (Creswell & Plano Clark, 2014: 76). Bu çalışmada yukarıda yer alan desenlerden yakınsayan sıralı desen kullanılmıştır. Yakınsayan sıralı desende nicel ve nitel veriler birlikte toplanıp ayrı ayrı analiz edilerek bulgulardan elde edilen sonuçlar bir araya getirilip aynı bulguları sağlayıp sağlamadığına bakılır Bu desende amaç, ölçme aracına bağlı olarak nicel puanlar ile araştırmaya katılan katılımcıların bakış açısı ile ilgili nitel bilgileri ortaya koymaktır (Creswell, 2016: 219).

Sözlü ve yerel tarih uygulamalarının öğrencilerin kavramsal başarıları üzerindeki etkisi ile bu uygulamalara ilişkin öğrenci görüşlerinin incelendiği çalışmanın nicel boyutunda kontrol grupsuz ön test-son test deneysel desen kullanılmıştır. Kontrol grubunun yer olmadığı bu çalışmada deneysel işlem uygulanmadan önce ön test, deneysel işlem bittikten sonra son test ardından da izleme testi uygulanarak deneysel işlemin etkisi iki test arasındaki farka göre değerlendirilmiştir.

Çalışmanın nitel boyutunda ise yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, alternatif cevaplamayı ve da izleme testi uygulanarak deneysel işlemin etkisi iki test arasındaki farka göre değerlendirilmiştir.

Çalışmanın nitel boyutunda ise yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, alternatif cevaplamayı ve konunun yer aldığı alanda detaylı incelemeyi içerir. Verilerin analizinde kolaylık, katılımcıların kendini rahat hissetmesi, detaylı bilgiye ulaşma gibi avantajları ile gereksiz bilgilere yer verilmesi, görüşmecinin konu sınırını tam belirleyememesi gibi de dezavantajları vardır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010: 163).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırma 2017- 2018 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Rize ili Çayeli ilçesinde bulunan bir devlet okulunda öğrenim gören 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin bazı özellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.

Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Özellikleri

Sınıflar	Deney Grubu	Cinsiyet	
		Kız	Erkek
4A	21	12	9

Tablo 1 incelendiğinde çalışma grubunun 12 kız 9 erkek olmak üzere 21 4. sınıf öğrencisinden oluştuğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada verileri toplamak amacıyla:

1. İlkokul 4. Sınıf “Kültür ve Miras” öğrenme alanının kazanımları çerçevesinde araştırmacı tarafından hazırlanan **Kavramsal Başarı Testi-**

KBT ön test, son test ve izleme testi olarak uygulanmıştır. (Ek-2: Kavramsal Başarı Testi)

- Öğrencilerin her bir kazanımı içeren etkinliklerle ilgili görüş ve fikirlerini almak için araştırmacı tarafından geliştirilen **Etkinlik Süreci Görüşme Formları** her bir etkinlikten sonra uygulanmıştır. (Ek-4: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları)
- Öğrencilerin sözlü ve yerel tarih uygulamalarına ilişkin görüş ve fikirlerini almak için araştırmacı tarafından geliştirilen **Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formları** ön görüşme ve son görüşme olarak uygulanmıştır. (Ek-3: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları)

Tablo 2’de veri toplama araçları ve kullanım amaçlarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 2.

Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları

Veri Toplama Aracı	Kullanım Amacı	Araştırmanın Aşamaları			
		Öntest	Sontest	Ön görüşme	Son görüşme
Kavramsal Başarı Testi(KBT)	Yorum yapma yeteneklerini ölçme	X	X	-	-
Etkinlik Süreci Görüşme Formu	Yapılan etkinlikler ile ilgili öğrencilerin görüşlerinin alınması	-	-	-	X
Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	Sözlü ve yerel tarih yöntemiyle ilgili öğrenci görüşlerinin alınması	-	-	X	X

2.3.1. Kavramsal Başarı Testi (KBT)

Kavramsal başarı testi öğrencilerin yalnızca matematiksel işlem ve yetenek gerektiren başarı düzeylerinden farklı olarak, yorumlama ve anlamayı ön plana çıkararak kavramsal temelli soruların cevaplanmasını sağlayan başarı düzeyleridir (Nurrenbern & Pickering, 1987' den aktaran: Erdamar, 2017: 9). Kavramsal Başarı Testi (KBT) 4. sınıf sosyal bilgiler dersi "Kültür ve Miras" öğrenme alanındaki kazanımları kapsayacak şekilde araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Kavramsal Başarı Testi deney gruplarına uygulama öncesinde ön test, uygulama sonrasında son test ve uygulama bittikten 5 hafta sonra da izleme testi olarak kullanılmıştır. Böylece seçilen öğrenme alanının öğretiminde yararlanan sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin öğrencilerin kavramsal başarıları üzerindeki etkisini belirlemek amaçlanmıştır. İlk olarak kültür ve miras öğrenme alanının kazanımları doğrultusunda sosyal bilgiler soru kitapları ve etkinlik kitaplarından yararlanılarak 28 soruluk bir test oluşturulmuştur. Ardından hazırlanan sorular 4. sınıf deneyimi olan 3 sınıf öğretmeni, 2 sosyal bilgiler öğretmeni ve 1'i sınıf eğitimi, 2'i sosyal bilgiler alan uzmanı, 1 Türkçe alan uzmanı olmak üzere 9 uzmanın görüşleri doğrultusunda bazı sorularda düzenlemeler yapılmış ve 27 soruluk ön deneme formu hazırlanmıştır.

Ön deneme formunun pilot uygulaması Rize ili Çayeli ilçesinde bulunan 121 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Yapılan madde analizleri sonucunda 2, 4, 8, 18, 22 ve 24. soruların ayırt ediciliği 0.20'nin altında olduğu için testten çıkarılmıştır. Büyüköztürk (2011: 171) madde toplam korelasyonu .30 ve .30'dan daha yüksek olan maddelerin bireyleri ayırt ediciliğinin iyi olduğunu, .20-.30 arasında kalan maddelerin teste alınmasının gerekli olduğu durumlarda teste alınabileceğini yada maddenin düzeltilerek teste alınması gerektiğini, .20'den daha düşük maddelerin ise teste alınmaması gerektiğini ifade etmiştir. Yapılan analizler sonucunda 21 soruluk testin güvenirlik katsayısı (KR-20) 0,78 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca Büyüköztürk (2011: 171) testin güvenirlik katsayısının .70 ve daha yüksek olmasının testin güvenirliği açısından yeterli olduğunu belirtmiştir. Uygulanan test Kavramsal Başarı Testi (KBT) olduğu için sorular yorumlama yeteneğini ön plana çıkaracak şekilde hazırlanmıştır. (Ek-2: Kavramsal Başarı Testi)

2.3.2. Etkinlik Süreci Görüşme Formları

Çalışmada öğrencilerin etkinliklere ilişkin görüşlerini detaylı bir şekilde incelemek amacıyla araştırmacı tarafından 9 açık uçlu sorudan oluşan etkinlik süreci görüşme formu oluşturulmuş ve veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Etkinlik süreci görüşme formları hazırlanırken literatür taraması yapılmış ve konu ile ilgili olan çalışmalar incelenerek 9 sorudan oluşan bir havuz oluşturulmuştur. Hazırlanan sorular için 1'i sınıf eğitimi ve 1'i sosyal bilgiler alan uzmanı olmak üzere 2 akademisyenin ve 1 sosyal bilgiler öğretmeni ile 1 de sınıf öğretmenin görüşü alınmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılarak 9 soruluk veri toplama aracına son hali verilmiştir. Etkinlik sonrası görüşmeler yazılı olarak toplanmış, ardından elde edilen nitel bulgular bilgisayar ortamına aktararak betimsel analize tabi tutulmuştur. Yapılan betimsel analizde tema ve alt temalar oluşturulmuş ve tabloda frekans olarak gösterilmiştir. Tablolar verildikten sonra öğrencilerin doğrudan görüşleri tabloların alt kısmında yer almıştır. Alıntılarda öğrencilerin isimleri kodlamalarla verilmiştir. (Ö1, Ö2 gibi). (Ek-4: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları)

2.3.3. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formları

Çalışmada öğrencilerin sözlü ve yerel tarih uygulamalarına ilişkin görüşlerini detaylı incelemek amacıyla araştırmacı tarafından 9 açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme soruları oluşturulmuş ve veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşmeler, alternatif cevaplamayı ve konunun yer aldığı alanda detaylı incelemeyi içerir. Bu sebeple bu tür görüşme öbür yöntemlerin avantaj ve dezavantajlarını kapsar. Verilerin analizinde kolaylık, katılımcıların kendini rahat hissetmesi, detaylı bilgiye ulaşma gibi avantajları ile gereksiz bilgilere yer verilmesi, görüşmecinin konu sınırını tam belirleyememesi gibi de dezavantajları vardır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010: 163).

Yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanırken literatür taraması yapılmış ve konu ile ilgili olan çalışmalar incelenerek 9 sorudan oluşan bir havuz oluşturulmuştur. Kapsam geçerliliğini sağlamak için 1'i sınıf eğitimi, 2'si sosyal

bilgiler alan uzmanı, 1'i de Türkçe alan uzmanı olmak üzere 4 akademisyenin ve 1 sosyal bilgiler 1 de sınıf öğretmeni olmak üzere 2 öğretmenin görüşü alınmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılarak 9 soruluk veri toplama aracı oluşturulmuş ve pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulama da 7 öğrenci ile görüşülmüş ve pilot uygulamanın ardından bazı sorular üzerinde düzeltmeler ve sorunun daha anlaşılır olabilmesi için eklemeler yapılmıştır. Görüşmeler ses kayıt cihazı kullanılarak kayıt edilmiştir. Ardından görüşmelerden elde edilen nitel bulgular betimsel analize tabi tutulmuştur. Yapılan betimsel analizde tema ve alt temalar oluşturulmuş ve tabloda frekans olarak gösterilmiştir. Tablolar verildikten sonra öğrencilerin doğrudan görüşleri tabloların alt kısmında yer almıştır. Alıntılarda öğrencilerin isimleri kodlamalarla verilmiştir. (Ö1, Ö2 gibi). (Ek-3: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları)

2.4. Uygulama

Bu bölümde çalışma kapsamında yararlanılan sözlü ve yerel tarih uygulamalarının sosyal bilgiler dersi “Kültür ve Miras” öğrenme alanında yer verilen uygulamalarına yer verilmiştir. Sosyal bilgiler dersi öğretim kılavuzunda haftada 3’ er saat olmak üzere toplam 14 saat ders işlenmesi belirtilmiş ve yapılan etkinlikler ders saati dikkate alınarak uygulanmıştır. İlgili öğrenme alanına ait kazanımlar ve ayrılan saatler Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3.

İlgili Öğrenme Alanına Ait Kazanımlar ve Ayrılan Saatler

Kazanımlar	Süre	Etkinlikler	Hafta
SB.4.2.1. Sözlü, yazılı, görsel kaynaklar ve nesnelere yararlanarak aile tarihi çalışması yapar.	3 ders saati	<ul style="list-style-type: none"> Aile Tarihimi Öğreniyorum Etkinliği Oyunların Tarihini Öğreniyorum Etkinliği Resimlerle Geçmiş Yolculuk Etkinliği Soy Ağacı Etkinliği 	1. Hafta

Tablo 3 (Devam)

<p>SB.4.2.2. Ailesi ve çevresindeki millî kültürü yansıtan öğeleri araştırarak örnekler verir.</p> <p>Yakın çevresinde yer alan bir müze, cami, türbe, köprü, medrese, kervansaray gibi tarihî bir mekân gezisi ya da sözlü tarih veya yerel tarih çalışmaları yapılır.</p>	<p>3 ders saati</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dini Bayramlarımız Etkinliği • Gezi Etkinliği • Milli Kültür Unsurları Etkinliği • Kültürel Miras Bilgimizi Ölçelim Etkinliği 	<p>2. Hafta</p>
<p>SB.4.2.3. Geleneksel çocuk oyunlarını değişim ve süreklilik açısından günümüzdeki oyunlarla karşılaştırır.</p>	<p>3 ders saati</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oyun Karşılaştırma Etkinliği • Oyun Eşleştirme Etkinliği • Oyun Bilgimizi Ölçelim Etkinliği 	<p>3. Hafta</p>
<p>SB.4.2.4. Millî Mücadele kahramanlarının hayatlarından hareketle Millî Mücadele'nin önemini kavrar.</p> <p>Kazanım biyografi öğretimi bağlamında ele alınır.</p>	<p>3 ders saati</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Drama Etkinliği • Haritalarla Millî Mücadele Dönemini Öğreniyorum Etkinliği 	<p>4. Hafta</p>

Kültür ve miras öğrenme alanı işlenirken aile birliğine önem verme, kültürel mirasa duyarlılık ve vatanseverlik gibi değerlerle kanıt kullanma, zaman ve kronolojiyi algılama ile değişim ve sürekliliği algılama gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır” (MEB, 2018: 14). Bu doğrultuda yukarıda yer alan değer ve beceriler dikkate alınarak kültür ve miras öğrenme alanındaki her bir kazanımı kapsayan çeşitli etkinliklere yer verilmiştir. Etkinlikler 4 hafta süreyle öğrencilere uygulanmıştır. Aşağıda her bir kazanım için uygulanan etkinliklere Ana hatları ile yer verilmiştir.

Kazanımın adı: (SB.4.2.1) Sözlü, yazılı, görsel kaynaklar ve nesnelere yararlanarak ailesinin geçmişine dair soyağacı oluşturur kazanımı doğrultusunda aşağıda yer alan etkinlikler uygulanmıştır. (Ek-6.1. Birinci Kazanım Etkinlikleri)

Etkinlikler:

1. Aile Tarihimi Öğreniyorum Etkinliği

Aile tarihimi öğreniyorum etkinliğinde öğrencilerin aile büyüklerine sormaları için 9 sorudan oluşan bir sözlü tarih çalışması oluşturulmuştur. Sözlü tarih çalışması öğrencilere ödev olarak verilmiş ve derse gelirken getirmeleri istenmiştir. Ayrıca öğrencilerden aileleri ile ilgili resimleri getirmeleri istenerek soy ağacı oluşturulmuştur. Bu etkinlik ile öğrencilerin aile tarihi ile ilgili bilgiler elde etmeleri, soy ağacının ve sözlü tarih çalışmasının ne olduğunun öğrenilmesi sağlanmıştır.

2. Oyunların Tarihini Öğreniyorum Etkinliği

Oyunların tarihini öğreniyorum etkinliğinde öğrencilerin geçmişte oynanan oyunlarla ilgili aile büyüklerine sormaları için 5 sorudan oluşan bir sözlü tarih çalışması oluşturulmuştur. Sözlü tarih çalışması öğrencilere ödev olarak verilmiş ve derse gelirken getirmeleri istenmiştir. Bu etkinlik ile öğrencilerin geçmişte oynanan oyunlar ile ilgili bilgiler elde etmeleri ve sözlü tarih çalışmasının ne olduğunun öğrenilmesi sağlanmıştır.

3. Resimlerle Geçmiş Yolculuk Etkinliği

Resimlerle geçmiş yolculuk etkinliğinde öğrencilere geçmiş anlatan çeşitli resimler dağıtılmıştır ve bu resimlerde yer alan kişilere mektup yazmaları istenmiştir. Bu etkinlik ile öğrencilerin resimlere bakarak geçmişle ilgili çıkarımlarda bulunmaları, değişim ve sürekliliği algılamaları ve tanımasalar bile mektupta yer alan kişiye geçmiş ile ilgili duygu ve düşüncelerini anlatmaları sağlanmıştır.

4. Soy Ağacı Etkinliği

Soy ağacı etkinliğinde öğrencilere ev ödevi olarak bir soyağacı verilmiş ve bu soy ağacını doldurmaları istenmiştir. Daha sonra araştırmacı tarafından hazırlanan boş soy ağacı tahtaya asılmış ve sorulan sorularla soy ağacının doldurulması sağlanmıştır. Bu etkinlik ile soy ağacının ne olduğunun ve soy ağacında hangi aile bireylerinin yer aldığının öğrenciler tarafından öğrenilmesi sağlanmıştır.

Kazanımın adı: (SB.4.2.2) Ailesi ve çevresindeki milli kültürü yansıtan öğeleri araştırarak örnekler verir kazanımı doğrultusunda aşağıda yer alan etkinlikler uygulanmıştır. (Ek-6.2.İkinci Kazanım Etkinlikleri)

Etkinlikler

1. Dini Bayramlarımız Etkinliği

Dini bayramlarımız etkinliğinde öğrencilere dini bayramların anlatıldığı çalışma kağıtları dağıtılmıştır. Yakından uzağa ilkesinden hareketle Rize' ye bağlı Akdere köyünde kurban bayramında yapılan dönme dolap şenliği videosu izletilmiştir. Bu etkinlik ile dini bayramların ve bu bayramlarda uygulanan gelenek ve göreneklerin neler olduğunun öğrenilmesi sağlanmıştır.

2. Gezi Etkinliği

Gezi etkinliğinde öğrenciler Çayeli Ahmet Hamdi İshakoğlu Doğal Yaşam Müzesine götürülmüştür. Bu etkinlik ile yaşanan yerin kültürel mirasının bire bir görülmesi sağlanmıştır. Ayrıca okul dışı öğrenme için önemli bir unsur olan müzeler yaşanan yerin kültürünün öğrenilmesinde faydalı olmuştur.

3. Milli Kültür Unsurları Etkinliği

Milli kültür unsurları etkinliğinde ülkemizin belli başlı milli kültür unsurları (bakırcılık, çeşme, çinicilik, çömlekçilik, geleneksel oyunlar, hamam, Türk kahvesi, geleneksel kıyafet, köprü, müzik aletleri) çalışma kağıdı şeklinde her bir öğrenciye dağıtılmış ve tanıtmaları istenmiştir. Bu etkinlik ile öğrencilerin milli kültür unsurlarını öğrenmeleri sağlanmıştır.

4. Kültürel Miras Bilgimizi Ölçelim Etkinliği

Kültürel miras bilgimizi ölçelim etkinliğinde kazanım doğrultusunda hazırlanan etkinliklerle konunun öğrenip öğrenilmediği ölçülmeye çalışılmıştır.

Kazanımın Adı: (SB.4.2.3) Geleneksel çocuk oyunlarını değişim ve süreklilik açısından günümüzdeki oyunlarla karşılaştırır kazanımı doğrultusunda aşağıda yer alan etkinlikler uygulanmıştır. (Ek-6.3. Üçüncü Kazanım Etkinlikleri)

Etkinlikler

1. Oyun Karşılaştırma Etkinliği

Oyun karşılaştırma etkinliğinde öğrencilerin verilen resimlerden hareketle eski ve yeni oyunları ayırt etmeleri sağlanmıştır.

2. Oyun Eşleştirme Etkinliği

Oyun eşleştirme etkinliğinde öğrencilerden oyunların resimleri ile özelliklerinin eşleştirilmesi istenmiştir. Ardından eski oyunlardan bazıları (mendil kapmaca, al satarım bal satarım, bezirganbaşı) okul bahçesinde öğrencilerle beraber oynanmıştır.

3. Oyun Bilgimizi Ölçelim Etkinliği

Oyun bilgimizi ölçelim etkinliğinde oyunların isimleri, oyunların özellikleri ile ilgili sorular sorulmuş ve öğrencilerin konuyu öğrenip öğrenmedikleri ölçülmeye çalışılmıştır.

Kazanımın adı: (SB.4.2.4) Milli Mücadele kahramanlarının hayatlarından hareketle Milli Mücadele'nin önemini kavrar kazanımı doğrultusunda aşağıda yer alan etkinlikler uygulanmıştır. (Ek-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri)

Etkinlikler

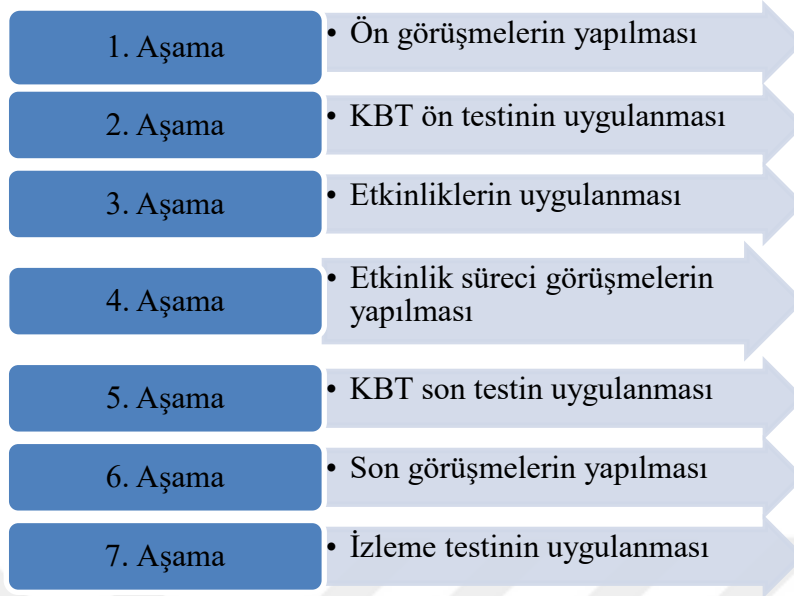
1. Drama Etkinliği

Drama etkinliğinde Milli Mücadele dönemini anlatan bir senaryo oluşturulmuş öğrencilere görevler verilmiştir. Bu etkinlik ile öğrencilerin konuyu yaparak yaşayarak öğrenmeleri sağlanmıştır.

2. Haritalarla Milli Mücadele Dönemini Öğreniyorum Etkinliği

Haritalarla Milli Mücadele dönemini öğreniyorum etkinliğinde öğrencilere 2 ayrı harita verilmiş ve Kurtuluş Savaşı sırasında Atatürk'ün sırasıyla gittiği illeri, bölgelerin hangi devlet tarafından işgal edildiğini göstermeleri istenmiştir. Bu etkinlik ile öğrencilerin öğrendiklerini pekiştirmeleri ve görsel üzerinden ifade etmeleri sağlanmıştır.

Aşağıda yer alan görselde tez kapsamında yapılan uygulamalar hiyerarşik olarak verilmiştir.

Şekil 1. Tez kapsamında yapılan uygulamaların hiyerarşik sıralaması

2.5. Deneysel İşlem

Sözlü ve yerel tarih uygulamalarının öğrencilerin kavramsal başarıları üzerindeki etkilerini belirlemek için deney grubu oluşturulmuştur. Daha sonra öğrencilerin kavramsal başarılarındaki değişimi belirlemek amacıyla deney grubundaki öğrencilerin tümüne KBT (Kavramsal Başarı Testi) ön test olarak uygulanmıştır. Ardından sözlü ve yerel tarih uygulamalarını kapsayan kültür ve miras öğrenme alanına ilişkin etkinlikler uygulanmıştır. Kültür ve Miras öğrenme alanını kapsayan etkinliklerin öğretimi tamamlandıktan sonra deney grubundaki öğrencilerin tümüne KBT (Kavramsal Başarı Testi) son test olarak uygulanmıştır. Uygulama bittikten 5 hafta sonra KBT (Kavramsal Başarı Testi) izleme testi olarak uygulanmıştır. Böylece seçilen öğrenme alanının öğretiminde yararlanılan sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin öğrencilerin kavramsal başarıları üzerindeki etkisini belirlemek amaçlanmıştır.

Ayrıca araştırmada deneysel işlem dışında öğrencilerin sözlü ve yerel tarih uygulamalarına ilişkin görüş ve fikirlerini almak için araştırmacı tarafından geliştirilen Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları ön görüşme ve son görüşme olarak uygulanmıştır. Öğrencilerin her bir kazanımı içeren etkinliklerle ilgili görüş

ve fikirlerini almak için de araştırmacı tarafından geliştirilen Etkinlik Süreci Görüşme Soruları her bir etkinlikten sonra uygulanmıştır.

2.6. Verilerin Analizi

2.6.1. Nicel Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan nicel verilerin analizi yapılırken Kavramsal Başarı Testinin (KBT) ön test, son test ve izleme test puanlarının betimsel istatistikleri yapılmış ve bu testlerin verilerine göre ön test-son test, son test-izleme testi puanları arasındaki farkların istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığı parametrik olmayan testlerden Wilcoxon İşaretli Sıralar testi ile belirlenmiştir.

Örneklem grubunun 30 kişiden az olduğu durumlarda parametrik olmayan testlerden yararlanılır (Yılmaz ve Yılmaz, 2005; Büyüköztürk, 2011). Benzer şekilde, Durmuş, Yurtkoru ve Çinko (2008: 183)'da çalışılan grup normal dağılım göstermediğinde veya gözlem sayısı az olduğunda parametrik olmayan testler kullanılabileceğini ifade etmiştir. Büyüköztürk (2011: 163) ise Wilcoxon İşaretli Sıralar testinin sosyal bilimlerde çalışma grubunun az olduğu durumlarda kullanılabileceğini ve bu testte eşleştirilmiş iki grup üzerinde ya da aynı grup için iki farklı zamanda yapılan ölçümlerden elde edilen puanların dikkate alınacağını belirtmiştir.

2.6.2. Nitel Verilerin Analizi

Öğrencilerin sözlü ve yerel tarih uygulamalarına ilişkin görüşlerini almak için araştırmacı tarafından geliştirilen Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları ön görüşme ve son görüşme olarak uygulanmıştır. Görüşmeler ses kayıt cihazı kullanılarak kayıt edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda elde edilen nitel veriler bilgisayara aktararak betimsel analize tabi tutulmuştur. Yıldırım ve Şimşek (2011: 224)' göre betimsel analizde elde edilen verilerle tema ve alt temalar oluşturularak bu temalar üzerinden özet ve yorumlamalar yapılır. Ayrıca betimsel analizde görüşülen kişilerin görüşlerini daha etkili bir şekilde

ortaya koymak amacıyla sık sık doğrudan alıntılara yer verilir. Bu analizde amaç elde edilen bulguları düzenli ve yorumlanmış bir şekilde okuyucuya sunmaktır.

Yapılan betimsel analizde tema ve alt temalar oluşturulmuş ve tabloda frekans olarak gösterilmiştir. Tablolar verildikten sonra öğrencilerin doğrudan görüşleri tabloların alt kısmında yer almıştır. Alıntılarda öğrencilerin isimleri kodlamalarla verilmiştir. (Ö1, Ö2 gibi). Nitel verilerin analizinde güvenilirliği sağlamanın bir yolu da Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen formüldür. Bu formüle göre iki ayrı kodlayıcının uyuşum yüzdeleri hesaplanır. Bu çalışmada da alt temaların oluşturulmasında $[(\text{Güvenirlik}=\text{Görüş Birliği}/\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı} \times 100) (\text{Güvenirlik}=392/392+50 \times 100=.88)]$ bu formülden yararlanılmış ve uyuşum yüzdesinin yeterli (%88) olduğu görülmüştür.

Ayrıca yapılan etkinliklerle ilgili öğrenci görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen etkinlik süreci görüşme soruları da her bir etkinlikten sonra uygulanmıştır. Etkinlik süreci görüşmeler yazılı olarak toplanmış, ardından elde edilen nitel bulgular bilgisayar ortamına aktararak betimsel analize tabi tutulmuştur. Yapılan betimsel analizde tema ve alt temalar oluşturulmuş ve tabloda frekans olarak gösterilmiştir. Tablolar verildikten sonra öğrencilerin doğrudan görüşleri tabloların alt kısmında yer almıştır. Alıntılarda öğrencilerin isimleri (Ö1, Ö2) kodlamalarla verilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. BULGULAR VE YORUM

Bu başlık altında araştırmanın alt problemleri doğrultusunda bulgulara yer verilecektir. Birinci ve ikinci alt problemle deneysel işleme ilişkin nicel verilere ait bulgulara yer verilirken; üçüncü ve dördüncü alt problemle ise nitel verilere ait bulgulara yer verilmiştir.

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Yapılan etkinliklerin öğrencilerin kavramsal başarıları üzerinde etkili olup olmadığı belirlenmiştir. Bunun için KBT ön test ve son test puan ortalamaları arasındaki fark araştırılmıştır. Ön test ve son test puanları arasındaki farkların istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığı parametrik olmayan testlerden Wilcoxon İşaretli Sıralar testi ile belirlenmiştir. Tablo 4'te öğrencilerin KBT ön testine ve son testine ait puanlarının betimsel istatistikleri verilmiş, Tablo 5'te Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 4.

Öğrencilerin KBT Ön Test ve Son Test Puanlarının Betimsel İstatistikleri

	N	Ortalama	Standart Sapma	En küçük Puan	En büyük Puan
Ön Test	21	7.81	2.52	4.00	14.00
Son Test	21	16.62	2.69	12.00	21.00

Tablo 4 incelediğinde öğrencilerin KBT son test puanlarının, ön test puanlarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Ön test ve son test puanları arasındaki farkların istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığının belirlenmesi için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5.

Öğrencilerin KBT Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Ön Test	Negatif sıra	0	0.00	0.00	-4.03*	00**
Son test	Pozitif sıra	21	11.00	231.00		
	Eşit sıra	0				

*negatif sıralar temeline dayalı, **p<.05

Tablo 5'te öğrencilerin KBT ön test ve son test puanları arasındaki farkların istatistiksel açıdan anlamlı olduğu görülmektedir ($z=-4.03$, $p<0.05$). Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamı dikkate alındığında, gözlenen farkların son test puanları lehine oldukları görülmektedir. Buna göre öğrencilerin KBT son test puanları, ön test puanlarından istatistiksel açıdan anlamlı olarak yüksek çıkmıştır. Buna göre araştırma kapsamında yürütülen etkinliklerin öğrencilerin kavramsal başarıları üzerinde etkili olduğu söylenebilir.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırma grubu öğrencilerinin öğrenmeleri üzerinde etkili olan etkinliklerin kalıcılığının test edilmesi araştırmanın araştırma sorularından biridir. Etkinlik uygulanan araştırma grubu öğrencilerinin KBT son test puan ortalamaları ile izleme testi puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığı, parametrik olmayan testlerden Wilcoxon İşaretli Sıralar testi ile belirlenmiştir. Tablo 6'da araştırma grubu öğrencilerinin KBT son testine ve izleme testine ait puanlarının betimsel istatistikleri verilmiş, Tablo 7'de Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 6. Öğrencilerin KBT Son Test ve Kalıcılık Test Puanlarının Betimsel İstatistikleri

	N	Ortalama	Standart Sapma	En küçük puan	En büyük puan
Son Test	21	16.62	2.69	12.0	21.00
İzleme Test	21	17.00	2.72	12.0	20.00

Tablo 6 incelediğinde öğrencilerin KBT kalıcılık testi puanlarının, son test puanlarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Son test puanları ve kalıcılık testi puanları arasındaki farkların istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığının belirlenmesi için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar testi sonuçları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7.

Öğrencilerin KBT Son Test ve Kalıcılık Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
İzleme Testi	Negatif sıra	7	10.43	73.00	-0.89*	.37
Son test	Pozitif sıra	12	9.75	117.00		
	Eşit sıra	2				

*negatif sıralar temeline dayalı

Tablo 7’de öğrencilerin KBT son test puanları ve izleme testi puanları arasındaki farkların istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı görülmektedir ($z=-0.89$, $p>0.05$). Elde edilen bu sonuç yapılan etkinliklerin kalıcılığının devam ettiğinin bir göstergesidir. Ayrıca uygulanan sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin anlamlı öğrenmeyi sağlayarak bilgilerin kalıcılığını ortaya koyduğu tespit edilmiştir. KBT son test puanları ile izleme testi puanları arasındaki farkın anlamlı olmaması araştırma kapsamında yürütülen etkinliklerin öğrencilerin kavramsal başarıları üzerinde etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

3.3.Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde her bir etkinliğin ardından yapılan etkinlik süreci görüşmelere ilişkin bulgulara bulunmaktadır. Bu doğrultuda her bir tema altında alt temalara ve doğrudan görüşlere yer verilmiştir. Bu kısımda 4 kazanım vardır. Her kazanımın altında etkinlikler ve her bir etkinlik uygulandıktan sonra etkinliği ve etkinlik sürecini değerlendirmek için görüşme formları aracılığıyla görüşler toplanmış ve analiz edilmiştir.

3.3.1. Birinci Kazanıma İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

3.3.1.1. Birinci Etkinlik (Aile Tarihimi Öğreniyorum)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri geçmiş öğrenme, aile tarihini öğrenme, doğru bilgiye ulaşma ve dersi daha iyi anlama olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Geçmiş öğrenme	7
Aile tarihini öğrenme	6
Doğru bilgiye ulaşma	1
Dersi daha iyi anlama	1

Tablo 8 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmiş öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı aile tarihini öğrenme alt temasına dikkat çekmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin doğru bilgiye ulaşma ve dersi daha iyi anlama alt temaları üzerinde durduğu tespit edilmiştir.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Geçmişte yaşayan insanların giyim kuşamlarını öğrendim. (Ö4)” ifadesi yapılan etkinlik ile geçmişte yaşayan insanların giyim kuşamları hakkında bilgiler elde edildiğini ifade etmektedir. “Büyüklerimin geçmişini öğrendim. (Ö7)” görüşü geçmiş öğrenmenin önemini ortaya koymaktadır. “Annemin, babamın, babaannemin geçmişte nasıl yaşadıklarını hangi oyunları oynadıklarını ve nasıl giyindiklerini öğrendim. (Ö8)” ifadesi yapılan etkinlikle geçmişin öğrenildiğini vurgulamaktadır. “Büyüklerimin hayatını öğrendim. (Ö1)” ifadesi yapılan etkinlikle aile tarihini öğrenmenin önemini ortaya koymaktadır. “Ailemin tarihini öğrenmiş oldum. (Ö10)” görüşü aile tarihinin öğrenildiğini belirtmektedir. “Bu etkinlik ailem ve geçmişim hakkında doğru bilgiye ulaşmamı sağladı. (Ö12)” ifadesi yapılan etkinlik sayesinde doğru bilgiye ulaşıldığını ifade etmektedir.

Etkinlikten Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *keyif alma* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 9’ da gösterilmiştir.

Tablo 9.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Keyif alma	13
Fikrim yok	2

Tablo 9 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif alma görüşünü vurguladığı tespit edilmiştir. Ayrıca iki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Çok ama çok keyif aldım. (K6)” görüşü yapılan etkinlikle keyif alındığını vurgulamaktadır. “Evet, eskileri öğrenmek beni çok mutlu etti, onların nasıl şartlarda yaşadıklarını öğrenmiş oldum. (K10)” ifadesinde ise yapılan etkinliğe ilişkin olumlu görüş dile getirilmiştir.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *geçmiş öğrenme soru sorma*, *mektup yazma* ve *fikrim yok* olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 10’ da gösterilmiştir.

Tablo 10.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Geçmiş öğrenme	7
Soru sorma	3
Mektup yazma	3
Fikrim yok	2

Tablo 10 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmişi öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmı soru sorma ve mektup yazma alt temalarını vurgulamışlardır. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Büyüklerimin geçmişini öğrenmek çok güzeldi, çok sevdim. (Ö3)*” görüşü ile geçmişi öğrenmenin kişiyi mutlu ettiği ifade edilmiştir. “*Geçmişte oynanan oyunları öğrenmek en keyif aldığım kısımdı. (K4)*” ifadesi geçmişte oynanan oyunları öğrenmenin keyif verdiğini ortaya koymaktadır. “*Anneme soru sorarken çok eğlendim. (Ö7)*” görüşü büyüklere soru sormanın kişiyi mutlu ettiğini vurgulamaktadır. “*Mektup yazma etkinliği çok güzeldi çok keyif aldım (Ö10)*” ifadesi ise mektup yazma etkinliği sırasında keyif alındığını ortaya koymaktadır.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri soru sorma, resim inceleme, geçmişi öğrenme, mektup yazma, soy ağacı etkinliği ve fikrim yok olmak üzere 6 alt temada toplanmış ve Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Soru sorma	5
Resim inceleme	4
Geçmiş öğrenme	4
Mektup yazma	1
Soy ağacı etkinliği	1
Fikrim yok	1

Tablo 11 incelendiğinde öğrencilerin en fazla soru sorma alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı resim inceleme ve geçmişi öğrenme alt temalarını vurgulamıştır. Ayrıca bazı öğrencilerin de etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin mektup yazma ve soy ağacı etkinliği üzerinde durduğu tespit edilmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Soru sorma kısmı ve sorduğum sorular en fazla dikkatimi çeken kısım oldu. (Ö1)*” görüşü ile etkinlikte yer alan soruların dikkat çekici olduğu üzerinde durulmuştur. “*Anneme soru sormak ve onun geçmişini dinlemek benim için çok keyifliydi. (Ö7)*” ifadesi etkinlikte yer alan soruları sormanın keyifli olduğunu vurgulamaktadır. “*Eskiden gelinliklerin ne kadar farklı olduğunu görmüş oldum. (Ö4)*” ifadesi resim incelemenin eskiye dair ipuçları verdiğini ortaya koymaktadır. “*Eskiden yaşanan şeyleri öğrenmek beni çok mutlu etti. (Ö9)*” görüşü geçmişi öğrenmenin kişiyi mutlu ettiğini ifade etmektedir. “*Soy ağacı etkinliği en çok dikkatimi çeken kısım oldu. (Ö3)*” ifadesi etkinlikte yer alan soy ağacı oluşturmanın dikkat çektiğini vurgulamaktadır.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *aile tarihini öğrenme, geçmişi öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 12’ de gösterilmiştir.

Tablo 12.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Aile tarihini öğrenme	10
Geçmişi öğrenme	5
Fikrim yok	1

Tablo 12 incelendiğinde öğrencilerin en fazla aile tarihini öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmı geçmişi öğrenme alt temasını vurgulamıştır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Büyüklerin hayatını öğrenmiş oldum. (Ö1)*” görüşü yapılan etkinlikle aile tarihinin öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Aile tarihimizi yazmak için neler gerektiğini öğrendik, aile fotoğraflarını, diplomalarını görmüş olduk. (Ö4)*”

ifadesi etkinlik sırasında aile tarihi ile ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. “*Annemin ve babamın geçmişte neler yaşadıklarını ve nerelerde çalıştıklarını öğrendim. (Ö8)*” görüşü aile tarihini öğrenme ve geçmişi öğrenme üzerinde durmaktadır. “*Eski düğünleri, bayramları ve oyunları öğrenmiş oldum. (Ö10)*” ifadesi ise etkinlik sırasında geçmiş ile ilgili bilgiler elde edildiğini ortaya koymaktadır.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti* ve *fikirlerim değişmedi* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 13’ te gösterilmiştir.

Tablo 13.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	12
Fikirlerim değişmedi	5

Tablo 13 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti görüşü üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de olarak fikirlerim değişmedi görüşünü vurgulamışlardır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Fikirlerim değişti, daha zevkli ders işlemeye başladık. (Ö3)*” görüşü yapılan etkinlik sayesinde derse karşı fikirlerin değiştiğini ifade etmektedir.

“*Evet, fikirlerim değişti çünkü dersi sevmiyordum bu etkinliklerle dersi sevmeye başladım. (Ö7)*” ifadesi derse karşı ilginin değiştiğini vurgulamaktadır.

“*Fikirlerim değişmedi çünkü ben Sosyal Bilgiler dersini seviyorum. (Ö1)*” görüşü derse karşı fikirlerin değişmediğini ifade etmektedir.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fotoğraf bulamama* ve *sorun yaşamama* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 14’te gösterilmiştir.

Tablo 14.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fotoğraf Bulamama	14
Sorun Yaşamama	5

Tablo 14 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fotoğraf bulmada sıkıntı yaşadıkları görüşü üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de sorun yaşamama görüşünü vurgulamışlardır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Fotoğraf bulurken sıkıntı yaşadık annemlerin ve benim fotoğrafımız çok az. (Ö1)*” görüşü fotoğraf bulmada yaşanan sıkıntıyı ortaya koymaktadır. “*Soy ağacı yaparken evimizde resim olmadığı için yapıştıramadım. (Ö7)*” ifadesi soy ağacı yaparken resim bulmada yaşanan sıkıntıyı dile getirmektedir. “*Fotoğraf etkinliğinde evde resim bulamadım hep başkalarının resimleri vardı. (Ö17)*” görüşü de resim bulmada yaşanan sıkıntıyı belirtmektedir. “*Yapılan etkinlikte bir problemle karşılaşmadım. (Ö3)*” ifadesi bir problemle karşılaşmadığını ifade etmektedir. “*Hiçbir problemim olmadı etkinliği çok sevdim. (Ö6)*” görüşü yapılan etkinlikte bir problemle karşılaşmadığını vurgulamaktadır.

3.3.1.2. İkinci Etkinlik (Oyunların Tarihini Öğreniyorum)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *geçmişte oynanan oyunları öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 15’te gösterilmiştir.

Tablo 15.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Geçmişte oynanan oyunları öğrenme	14
Fikrim yok	2

Tablo 15 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmişte oynanan oyunları öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Geçmişte yaşayan insanların hangi oyunları oynamış olduklarını öğrenmiş oldum. (Ö3)” ifadesi geçmişte oynanan oyunları öğrenmenin önemini ortaya koymaktadır. “Eskiden anne babalarımızın hangi oyunları oynadığını öğrendim. (Ö9)” görüşü eski oyunların neler olduğunun öğrenildiğini ifade etmektedir. “Geçmişte farklı yörelerde hangi oyunların oynandığını öğrendim. (Ö4)” ifadesi farklı yörelerde oynanan oyunları öğrenmenin önemini vurgulamaktadır.

Etkinlikten Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *keyif almak, mutlu olmak ve heyecanlanmak* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 16’da gösterilmiştir.

Tablo 16.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt temalar	Frekans(f)
Keyif almak	11
Mutlu olmak	3
Heyecanlanmak	1

Tablo 16 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif aldım alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de mutlu olmak ve heyecanlanmak alt temaları üzerinde durdukları vurgulanmıştır.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Etkinlik sırasında çok fazla keyfi aldım. (Ö6)*” görüşü yapılan etkinlikle keyif alındığını ortaya koymaktadır. “*Etkinlik ile çok mutlu oldum.*” ifadesi uygulanan etkinlikler ile mutlu olduğunu ifade etmektedir. “*Dersimiz güzel geçti, heyecanlandım. (Ö8)*” ifadesinde yapılan etkinliğe ilişkin olumlu görüş dile getirilmiştir.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri geçmişte oynanan oyunları öğrenme, soru sorma, mektup yazma ve soy ağacı etkinliği olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 17’de gösterilmiştir.

Tablo 17.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Geçmişte oynanan oyunları öğrenme	8
Soru sorma	4
Mektup yazma	1
Soy ağacı etkinliği	1

Tablo 17 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmişte oynanan oyunları öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı soru sorma alt temasını vurgulamışlardır. Ayrıca bazı öğrencilerin de mektup yazma ve soy ağacı etkinliği alt temaları üzerinde durduğu saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Eskiden oynanan mendil kapmaca oyununu öğrenmek ve oynamak çok güzeldi çok keyif aldım. (Ö4)*” ifadesi eski oyunların güzel olduğunu ve bunları öğrenmenin kişiyi mutlu ettiğini ortaya koymaktadır. “*Geçmişte oynanan oyunları öğrenmek çok keyifliydi, çok eğlendim. (Ö10)*” görüşü geçmişte oynanan oyunları öğrenmenin kişiyi eğlendirdiğini vurgulamaktadır. “*Öğretmenimizin verdiği soruları anneme sorarken keyif aldım. (Ö1)*” ifadesi soru sorarken keyif

alındığını ortaya koymaktadır. “*Mektup yazma etkinliğinden keyif aldım. (Ö2)*” görüşü de mektup yazma etkinliğinden keyif alındığını belirtmektedir.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *eski oyunlar, eski çocuk fotoğrafları, soru sorma ve fikrim yok* olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 18’de gösterilmiştir.

Tablo 18.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunlar	9
Fikrim yok	3
Soru sorma	1
Eski çocuk fotoğrafları	1

Tablo 18 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunlar alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bazıları da eski çocuk fotoğrafları ve soru sorma alt temalarını vurgulamıştır. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Çelik çomak oyunu en fazla dikkatimi çeken oyun oldu. (Ö4)*” görüşü eski oyunları öğrenmenin önemini ortaya koymaktadır. “*Eski oyunların günümüzde unutulması sadece mangala oyununu bilmem dikkatimi çekti. (Ö8)*” ifadesi eski oyunların unutulduğu ve sadece mangala oyununun bilindiğini vurgulamaktadır. “*Topaç oyunu çok dikkatimi çekti. (Ö10)*” görüşü eski oyunlardan topaç oyununun önemini ortaya koymaktadır. “*Etkinlikte çocukların resimleri dikkatimi çekti. (Ö2)*” ifadesi de eski çocuk resimlerinin önemini belirtmektedir. “*Aile büyüklerime sorduğum sorular dikkatimi çekti. (Ö6)*” ifadesi etkinlikte yer alan soru sorma kısımlarının dikkat çektiğini vurgulamaktadır.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *eski oyunları öğrenme, aile tarihini öğrenme, geçmişte yaşayan insanların giyim kuşamlarını öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 19’da gösterilmiştir.

Tablo 19.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunları öğrenme	10
Fikrim yok	2
Geçmişte yaşayan insanların giyim kuşamlarını öğrenme	1
Aile tarihini öğrenme	1

Tablo 19 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunları öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bazıları da aile tarihini öğrenme ve geçmişte yaşayan insanların giyim kuşamlarını öğrenme alt temasını vurgulamıştır. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Eski oyunları öğrendim. (Ö1)*” görüşü eski oyunları öğrenmenin önemini ortaya koymaktadır. “*Mangala ve çelik çomak oyununu öğrenmiş oldum. (Ö4)*” ifadesi eski oyunlardan mangala ve çelik çomağın öğrenildiğini belirtmektedir. “*Etkinlik sayesinde topaç, mangala ve çelik çomak oyununu öğrendim. (Ö10)*” görüşü yapılan etkinlikle topaç, mangala ve çelik çomak oyunlarının öğrenildiğini vurgulamaktadır. “*Eskiden çocukların oynadıkları oyunlarla eğlendiklerini öğrendim. (Ö13)*” ifadesi eski oyunların çocukları mutlu ettiğini ifade etmektedir. “*Aile tarihini öğrendim. (Ö7)*” aile tarihini öğrenmenin önemini ortaya koymaktadır. “*Eskiden yaşayan insanların giyim kuşamlarını öğrendim. (Ö2)*” yapılan etkinlikle eskiden yaşayan insanların giyim kuşamlarının öğrenildiğini vurgulamaktadır.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti*, *fikirlerim değişmedi* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 20’de gösterilmiştir.

Tablo 20.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	7
Fikirlerim değişmedi	5
Fikrim yok	1

Tablo 20 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti görüşü üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de fikirlerim değişmedi görüşünü vurgulamışlardır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Etkinlik sayesinde dersi çok sevdim. (Ö5)*” görüşü derse karşı fikirlerin değiştiğini ifade etmektedir. “*Öğretmenimizin hazırlamış olduğu etkinlikler çok faydalıydı ve öğrenmemizi sağladı. (Ö6)*” ifadesi etkinliklerin faydalı ve öğrenmede etkili olduğunu vurgulamaktadır. “*Yapılan etkinlik ve uygulamalarla dersi çok sevdim. (Ö7)*” görüşü derse karşı fikirlerin değiştiğini ortaya koymaktadır. “*Etkinliklerle dersi çok sevdim. (Ö9)*” ifadesi yapılan etkinliklerle dersin sevildiğini vurgulamaktadır. “*Derse karşı fikirlerim değişmedi çünkü dersi hala çok seviyorum. (Ö13)*” görüşü derse karşı fikirlerin değişmediğini dersi sevdiğini ifade etmektedir.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *soruları cevaplayamama* ve *sorun yaşamama* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 21’ de gösterilmiştir.

Tablo 21.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Soruları cevaplayamama	9
Sorun yaşamama	3

Tablo 21 incelendiğinde öğrencilerin en fazla soruları cevaplayamama görüşü üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de sorun yaşamama görüşünü vurgulamışlardır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Aile büyüklerimden bazı şeylerin cevabını alamadım ve aile tarihimizle ilgili fotoğraf bulmakta zorlandım. (Ö1)” görüşü soruların cevaplanmasında yaşanan sıkıntıyı ifade etmektedir. *“Eski oyunları aile büyüklerim bilmediği için bazı soruları cevaplayamadılar. (Ö3)”* ifadesi eski oyunlar bilinmediği için soruların cevaplanmasında yaşanan sıkıntıyı ortaya koymaktadır. *“Bazı soruların cevaplanmasında sıkıntılar yaşadık. (Ö9)”* görüşü de soruların cevaplanmasında yaşanan sıkıntıyı ifade etmektedir. *“Etkinlikler eğlenceli ve kolay olduğu için bir problemle karşılaşmadım. (Ö2)”* ifadesi etkinliğin eğlenceli ve kolay olduğunu vurgulamaktadır.

3.3.1.3. Üçüncü Etkinlik (Resimlerle Geçmiş Yolculuk)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *geçmiş öğrenme, resim okuyabilme yeteneği ve fikrim yok* üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 22’de gösterilmiştir.

Tablo 22.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Geçmiş öğrenme	12
Resim okuyabilme yeteneği	1
Fikrim yok	1

Tablo 22 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmişi öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Ayrıca bir öğrenci de resim okuyabilme yeteneği alt temasını vurgulamıştır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Büyüklerimin geçmişi ile ilgili bilgiler öğrenmiş oldum. (Ö3)*” ifadesi büyüklerin hayatını öğrenmenin önemini vurgulamaktadır. “*Geçmişte bakırın nasıl işlendiğini öğrendik. (Ö4)*” görüşü bakır işlemenin öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Geçmişte yaşayan insanların giyim kuşamlarını öğrendim. (Ö8)*” ifadesi geçmişte yaşayan insanların giyim kuşamları hakkında bilgiler elde edildiğini ortaya koymaktadır. “*Annemin geçmişte nasıl yaşadığını öğrenmiş oldum. (Ö11)*” görüşü geçmişi öğrenmenin önemini vurgulamaktadır. “*Zarfların içerisinde yer alan resimlere bakarak resmi okudum ve o günü hayalimde yaşadım. (Ö7)*” ifadesi ile resim okuyabilme yeteneği kazandırılmaya çalışıldığı tespit edilmiştir.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik sonrası öğrenci görüşleri *keyif almak* olmak üzere 1 alt temada toplanmış ve Tablo 23’te gösterilmiştir.

Tablo 23.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

<i>Alt Temalar</i>	<i>Frekans(f)</i>
<i>Keyif almak</i>	<i>14</i>

Tablo 23 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif alma görüşünü vurguladığı tespit edilmiştir.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Evet, keyif aldım*” (Ö1)” görüşü yapılan etkinlikten keyif alındığını vurgulamaktadır. “*Etkinlik eğlenceliydi ve keyifli geçti. (Ö5)*” ifadesi etkinliğin

eğlenceli olduğunu ortaya koymaktadır. “*Keyif aldım. (Ö9)*” görüşü de etkinlikten keyif alındığını ifade etmektedir.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *resim yorumlama, mektup yazma, fotoğraf yapıştırma* ve *fikrim yok* olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 24’te gösterilmiştir.

Tablo 24.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Resim yorumlama	7
Mektup yazma	3
Fikrim yok	2
Fotoğraf yapıştırma	2

Tablo 24 incelendiğinde öğrencilerin en fazla resim yorumlama alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı mektup yazma ve fotoğraf yapıştırma alt temalarını vurgulamışlardır. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Geçmişin resimlerini yorumlamak güzeldi. (Ö5)*” görüşü resim yorumlamanın keyifli olduğunu ifade etmektedir. “*Öğretmenimizin vermiş olduğu resimleri yorumlarken keyif aldım. (Ö8)*” ifadesi yapılan etkinlikteki resim yorumlamanın önemini ortaya koymaktadır. “*Geçmişte yaşamış olan çocuklara mektup yazmak beni mutlu etti. (Ö2)*” görüşü mektup yazmanın kişiyi mutlu ettiğini vurgulamaktadır. “*Fotoğraf yapıştırırken çok keyif aldım. (Ö4)*” ifadesi fotoğraf yapıştırmanın keyifli olduğunu belirtmektedir.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *geçmiş öğrenme, eski resimler* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 25’te gösterilmiştir.

Tablo 25.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Geçmiş öğrenme	7
Eski resimler	6
Fikrim yok	4

Tablo 25 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmiş öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı eski resimler alt temasını vurgulamıştır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Eskiden annemle babamın oynadığı oyunlar en fazla dikkatimi çeken yer oldu. (Ö3)” görüşü geçmişte oynanan oyunların dikkat çektiğini ifade etmektedir. *Büyüklerime sorduğum sorularda aldığım cevaplar dikkatimi çekti. Eskide bayrama bir gün kala dedelerimiz bayram kıyafetlerini yastıklarının altlarına koyup yatarlarmış ve sevinçle bayramın gelmesini beklerlermiş.(Ö9)”* ifadesi eskiden yaşanan bayram sevinçlerinin önemini ortaya koymaktadır. *“Geçmişte giyilen kıyafetler dikkatimi çekti. (Ö12)”* görüşü geçmişte giyilen kılık kıyafetlerin dikkat çekici olduğunu vurgulamaktadır. *“Fotoğraflarda sandıkların televizyon ünitesi olarak kullanımı dikkatimi çekti. (Ö4)”* ifadesi eski fotoğraflarda yer alan nesnelerin çok amaçlı kullanıldığını ortaya koymaktadır.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *geçmiş öğrenme, aile tarihini öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 26’da gösterilmiştir.

Tablo 26.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Geçmiş öğrenme	8
Aile tarihini öğrenme	3
Fikrim yok	2

Tablo 26 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmiş öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bazıları da aile tarihini öğrenme alt temasını vurgulamıştır. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Geçmişte hangi oyunların oynandığını ve günümüzde bu oyunların değiştiğini öğrendim. (Ö4)” görüşü geçmişte yer alan oyunların öğrenildiğini ifade etmektedir. “Geçmişte giyilen kıyafetleri öğrenmiş oldum. (Ö8)” ifadesi geçmişte giyilen kıyafetler ile ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. “Geçmişte oynanan oyunları öğrendim. (Ö9)” görüşü de eski oyunların öğrenildiğini ortaya koymaktadır. “Eskiden oynanan oyunları, bayramları ve düğünleri öğrendim.(Ö10)” ifadesi yapılan etkinlikle geçmişteki oyunların, bayramların ve düğünlerin öğrenildiğini belirtmektedir. “Aile tarihini öğrendim. (Ö7)” görüşü aile tarihinin öğrenildiğini ifade etmektedir.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti, fikirlerim değişmedi ve fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 27’de gösterilmiştir.

Tablo 27.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	8
Fikirlerim değişmedi	4
Fikrim yok	2

Tablo 27 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de olarak fikirlerim değişmedi alt temasını vurgulamışlardır. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Fikirlerim değişti, yeni şeyler öğrendim. (Ö1)*” görüşü derse karşı fikirlerin olumlu yönde değiştiğini ifade etmektedir. “*Evet fikirlerim değişti etkinlikle konuyu daha iyi anladım.(Ö4)*” ifadesi yapılan etkinlik sayesinde konunun daha iyi anlaşıldığını ve fikirlerin değiştiğini vurgulamaktadır. “*Değişti, etkinlikler çok zevkliydi. (Ö5)*” görüşü etkinliklerin zevkli olduğunu ortaya koymaktadır. “*Öğretmenimizin oluşturmuş olduğu etkinlikler çok yararlıydı ve konuyu anlamamızı sağladı. (Ö6)*” ifadesi yapılan etkinliğin yararlı olduğunu ve konunun anlaşılmasında yardımcı olduğunu belirtmektedir. “*Fikirlerim değişti konuyu anladım. (Ö7)*” görüşü derse karşı fikirlerin değiştiğini ve konunun anlaşıldığını ifade etmektedir. “*Evet fikirlerim değişti çünkü ilk kez böyle bir etkinlik yaptık ve resimlerle geçmişe gittik. (Ö13)*” ifadesi yapılan etkinlik sayesinde derse karşı fikirlerin olumlu yönde değiştiğini vurgulamaktadır. “*Derse karşı fikirlerim değişmedi. (Ö8)*” görüşü derse karşı fikirlerin değişmediğini ifade etmektedir. “*Hayır, fikirlerim değişmedi. (Ö14)*” ifadesi de fikirlerin değişmediğini belirtmektedir.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *problemim olmadı* ve *fotoğraf bulmada yaşanan sıkıntı* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 28’de gösterilmiştir.

Tablo 28.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Problemim olmadı	11
Fotoğraf bulmada yaşanan sıkıntı	4

Tablo 28 incelendiğinde öğrencilerin en fazla problemim olmadı görüşü üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de problemim fotoğraf bulmada yaşanan sıkıntı ve soruların cevaplanmaması görüşünü vurgulamışlardır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Etkinlik anlaşılır olduğu için bir problemim olmadı. (Ö3)” görüşü etkinliğin anlaşılır olduğunu ve bir problemle karşılaşılmadığını ifade etmektedir. “Problemim olmadı. (Ö7)” ifadesi de etkinlikte problemin yaşanmadığını vurgulamaktadır. “Fotoğraf bulmada sıkıntı yaşadım. (Ö1)” görüşü etkinliği yaparken fotoğraf bulmada yaşanan sıkıntıyı ortaya koymaktadır. “Büyüklerim sorduğum bazı soruları cevaplamadı. (Ö2)” ifadesi soruların cevaplanmasında zorlanıldığını belirtmektedir. “Annemi bazı resimlerde tanıyamadım ve bu beni üzdü. (Ö11)” görüşü resimlerdeki kişilerin tanımada sıkıntılar yaşandığını ve bu durumun kişiyi üzdüğünü vurgulamaktadır. “Büyüklerimin yaşlandığını görmek beni üzdü. (Ö13)” ifadesi büyüklerin yıl geçtikçe yaşlandığını ve bu durumun kişiyi üzdüğünü belirtmektedir.

3.3.1.4.Dördüncü Etkinlik (Soy Ağacı Etkinliği)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *aile tarihini öğrenme, soy ağacı hakkında bilgi sahibi olma, geçmişi öğrenme ve fikrim yok* olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 29’da gösterilmiştir.

Tablo 29.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Aile tarihini öğrenme	11
Soy ağacı hakkında bilgi sahibi olma	5
Geçmişi öğrenme	2
Fikrim yok	1

Tablo 29 incelendiğinde öğrencilerin en fazla aile tarihini öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bir kısmı soy ağacı

hakkında bilgi sahibi olma ve geçmişi öğrenme alt temasını vurgulamışlardır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Anne ve babamın geçmişini öğrendim. (Ö2)*” görüşü aile tarihini öğrenmenin önemini ifade etmektedir. “*Ailemin fotoğraflarına bakarak ailem hakkında bilgi sahibi oldum. (Ö5)*” ifadesi fotoğraflara bakarak aile tarihi hakkında bilgi sahibi olunabileceğini vurgulamaktadır. “*Soy ağacımıza bakarak ailemde kimlerin yer aldığını öğrendim. (Ö6)*” görüşü soy ağacının aile hakkında bilgiler verdiğini ortaya koymaktadır. “*Etkinlikle dedelerimizin, babalarımızın geçmişini öğrenmiş olduk. (Ö9)*” ifadesi yapılan etkinliğin aile tarihinin öğrenilmesinde yardımcı olduğunu belirtmektedir. “*Bu etkinlik sayesinde ailemi tanıdım ve daha çok sevdim. (Ö19)*” görüşü etkinliğin ailenin tanınmasında yardımcı olduğunu ifade etmektedir. “*Soy ağacının ne olduğunu öğrenmiş oldum.(Ö1)*” ifadesi soy ağacının ne olduğunun öğrenildiğini vurgulamaktadır. “*Soy ağacının ne olduğunu, soy ağacımıza bakarak kimlerin kimi doğurduğunu öğrendim. (Ö10)*” görüşü de soy ağacının öğrenildiğini belirtmektedir.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri keyif almak üzere 1 alt temada toplanmış ve Tablo 30’da gösterilmiştir.

Tablo 30.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Keyif almak	19

Tablo 30 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif almaya vurgu yaptıkları tespit edilmiştir.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Soy ağacına fotoğraf yapıştırırken keyif aldım. (Ö1)*” görüşü soy ağacı etkinliğinden keyif alındığını ifade etmektedir. “*Keyif aldım çünkü soy ağacını*

öğrendim ve öğretmenimizin yaptığı etkinlikler konuyu anlamamızı sağladım. (Ö2)” ifadesi etkinlikten keyif alındığını ve konunun anlaşıldığını vurgulamaktadır. *“Hiç olmadığım kadar keyif aldım. (Ö6)”* görüşü etkinliğin keyif verici olduğunu belirtmektedir. *“Çok keyif aldım ve konuyu çok iyi öğrendim. (Ö12)”* ifadesi konunun öğrenildiğini ve keyif alındığını ortaya koymaktadır. *“Çok güzel bir etkinlikti, konunun anlaşılmasında çok etkili oldum. (Ö13)”* görüşü etkinliğin güzel ve konunun anlaşılmasında yardımcı olduğunu ifade etmektedir.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *soy ağacı hazırlama* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 31’de gösterilmiştir.

Tablo 31.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Soy ağacı hazırlama	18
Fikrim yok	1

Tablo 31 incelendiğinde öğrencilerin en fazla soy ağacı hazırlama alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Yılmaz ailesinin soy ağacını hazırlarken çok keyif aldım ve eğlendim. (Ö2)” görüşü soy ağacı hazırlarken keyif alındığını ifade etmektedir. *“Ailemin hayatını araştırmam ve soy ağacı hazırlamam çok keyif aldığım kısımlardı. (Ö6)”* ifadesi aile tarihini araştırma ve soy ağacı hazırlamanın kişiye keyif verdiğini vurgulamaktadır. *“Soy ağacı hazırlarken ve resimleri yapıştırırken çok keyif aldım. (Ö8)”* görüşü yapılan etkinlikten keyif alındığını ortaya koymaktadır. *“Resimleri sorulan sorularla eşleştirmek ve yapıştırmak çok güzeldi. (Ö13)”* ifadesi soy ağacı etkinliğinden keyif alındığını belirtmektedir. *“Soy ağacı*

tamamlandıkça çok mutlu oldum. (Ö17)” görüşü soy ağacının tamamlandıkça kişiyi mutlu ettiğini ifade etmektedir. “*Soy ağacını hazırlarken aile büyüklerimi yakından tanımak çok eğlenceliydi. (Ö18)*” ifadesi yapılan etkinliğin aile büyüklerinin tanınmasına yardımcı olduğunu vurgulamaktadır.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *soy ağacı hazırlama, eski fotoğraflar ve fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 32’de gösterilmiştir.

Tablo 32.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Soy ağacı hazırlama	15
Eski resimler	3
Fikrim yok	3

Tablo 32 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmişi öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı eski resimler alt temasını vurgulamıştır. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Büyüklerimizin soy ağacında en altta bulunması dikkatimi çekti ve bunu öğretmenime sordum cevabını öğrendi. (Ö6)*” görüşü soy ağacının dikkat çektiğini ifade etmektedir. “*Soy ağacında büyüklerimizin ağacın kökünde yer alması dikkatimi çekti. (Ö8)*” ifadesi soy ağacının kök kısmında aile büyüklerinin yer almasının dikkat çekici olduğunu vurgulamaktadır. “*Farklı ailelerin soy ağacını hazırlamak eğlenceliydi ve dikkatimi çekti. (Ö10)*” görüşü soy ağacı hazırlamanın dikkat çekici olduğunu ifade etmektedir. “*Resimleri incelediğimde ailemin yaşam tarzı dikkatimi çekti. (Ö5)*” ifadesi ailelerin yaşam tarzının dikkat çekici olduğunu ortaya koymaktadır. “*Ailemin gençlik resimleri dikkatimi çekti. (Ö14)*” ifadesi eski resimlerin dikkat çektiğini belirtmektedir.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *soy ağacı hazırlama, aile bireylerini öğrenme ve sözlü tarih yönteminin ne olduğunu öğrenme* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 33'te gösterilmiştir.

Tablo 33.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Soy ağacı hazırlama	12
Aile bireylerini öğrenme	8
Sözlü tarih yönteminin ne olduğunu öğrenme	1

Tablo 33 incelendiğinde öğrencilerin en fazla soy ağacı hazırlama alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bazıları da aile bireylerini öğrenme ve sözlü tarih yönteminin ne olduğunu öğrenme alt temasını vurgulamıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Soy ağacının ne olduğunu ve nasıl hazırlandığını öğrendim. (Ö1)*” görüşü soy ağacının ne olduğunun öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Soy ağacının nasıl hazırlandığını öğrenmiş oldum. (Ö2)*” ifadesi yapılan etkinlik sayesinde soy ağacı hazırlama ile ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. “*Soy ağacında kimlerin yer aldığını öğrendik. (Ö4)*” görüşü soy ağacında kimlerin yer aldığının öğrenildiğini belirtmektedir. “*Soy ağacında kimlerin yer aldığını ve nasıl sıralandığını öğrendim. (Ö14)*” ifadesi de soy ağacında kimlerin yer aldığının ve nasıl sıralandığının öğrenildiğini ortaya koymaktadır. “*Annemi, babamı, halamı ve amcamı kimler doğurmuş onları öğrenmiş oldum. (Ö10)*” görüşü aile bireylerinin öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Aile büyüklerimize sorular sorduk ve bunun sözlü tarih çalışması olduğunu öğrendik. (Ö11)*” ifadesi sözlü tarih yönteminin ne olduğunun öğrenildiğini vurgulamaktadır.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti* ve *fikirlerim değişmedi* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 34’te gösterilmiştir.

Tablo 34.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	16
Fikirlerim değişmedi	3

Tablo 34 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de fikirlerim değişmedi alt temasını vurgulamışlardır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Fikirlerim değişti, yeni bilgiler öğrendim. (Ö1)*” görüşü fikirlerin olumlu yönde değiştiğini ve fikirlerin değiştiğini ifade etmektedir. “*Etkinlikler çok güzeldi fikirlerim değişti. (Ö2)*” ifadesi etkinliğin güzel olduğunu vurgulamaktadır. “*Etkinliklerle konuyu daha iyi anladım. (Ö4)*” görüşü yapılan etkinlikle konunun anlaşıldığını ortaya koymaktadır. “*Evet, fikirlerim değişti hep bu tarz etkinlikler yapalım. (Ö6)*” ifadesi derse karşı fikirlerin değiştiğini belirtmektedir. “*Dersi hiç sevmezdim yapılan etkinlikle dersi çok sevdim. (Ö8)*” görüşü de derse karşı fikirlerin değiştiğini ve dersin sevildiğini ifade etmektedir. “*Derse karşı fikirlerim değişmedi. (Ö14)*” ifadesi derse karşı fikirlerin değişmediğini ortaya koymaktadır.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fotoğraf bulamama* ve *sorun yaşamama* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 35’te gösterilmiştir.

Tablo 35.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fotoğraf bulamama	14
Sorun yaşamama	5

Tablo 35 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fotoğraf bulmada sıkıntı görüşü üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de sorun yaşamama görüşünü vurgulamışlardır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Fotoğraf bulmada sıkıntı yaşadım. (Ö1)*” görüşü fotoğraf bulmada yaşanan sıkıntıyı dile getirmektedir. “*Soy ağacı hazırlarken evimiz de resim olmadığı için ağacı dolduramadım. (Ö7)*” ifadesi de fotoğraf bulmada yaşanan sıkıntıyı ortaya koymaktadır. “*Aile bireylerimin hepsinin resmi olmadığı için ağacı dolduramadım o yüzden öğretmenimizin dediği gibi sadece isimlerini yazdım. (Ö14)*” görüşü yapılan etkinlikte yaşanan problemi belirtmektedir. “*Problemim olmadı. (Ö3)*” ifadesi problemin olmadığını vurgulamaktadır. “*Etkinlik çok anlaşılırdı, bir problem olmadı. (Ö5)*” görüşü etkinliğin anlaşılır olduğunu ifade etmektedir. “*Problemim olmadı çünkü etkinlik çok güzel ve eğlenceliydi. (Ö18)*” ifadesi etkinliğin güzel ve eğlenceli geçtiğini ortaya koymaktadır.

3.3.2.İkinci Kazanıma İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

3.3.2.1.Birinci Etkinlik (Dini Bayramlarımız)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *dini bayramlar hakkında bilgi, milli bayramlar hakkında bilgi ve unutulmuş gelenek ve görenekler ile ilgili bilgi* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 36’ da gösterilmiştir.

Tablo 36.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans (f)
Dini bayramlar hakkında bilgi	14
Milli bayramlar hakkında bilgi	1
Unutulan gelenek ve görenekler ile ilgili bilgi	1

Tablo 36 incelendiğinde öğrencilerin en fazla dini bayramlar hakkında bilgi alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Yine bazı öğrenciler de milli bayramlar hakkında bilgi ve unutulmuş gelenek ve görenekler ile ilgili bilgi alt temalarını vurgulamışlardır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Dini bayramlarımızla ilgili bilgiler öğrenmiş oldum. (Ö1)*” görüşü yapılan etkinlikle dini bayramları öğrenmenin önemini ortaya koymaktadır. “*Dini bayramlarımızda nasıl davranmamız gerektiğini öğrendim. (Ö7)*” ifadesi dini bayramlarda nasıl davranılması gerektiğini ifade etmektedir. “*Eskiden dini bayramlarımız nasıl olurdu onları öğrenmiş oldum. (Ö18)*” görüşü geçmişte dini bayramların nasıl olduğunu vurgulamaktadır. “*Dini bayramlarda biz çocukların görev ve sorumlulukları nelerdir öğrenmiş oldum. (Ö14)*” ifadesi dini bayramların çocuklar için önemini ortaya koymaktadır. “*Bu etkinlik sayesinde geçmiş ve günümüzle ilgili karşılaştırma yapıp gelenek ve göreneklerimizin gün geçtikçe nasıl değişime uğradığını fark ettim. (Ö6)*” görüşü değişime uğrayan gelenek ve göreneklerimizi bilmenin önemini ifade etmektedir.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik sonrası öğrenci görüşleri *keyif almak* ve *mutlu olmak* üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 37’de gösterilmiştir.

Tablo 37.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans (f)
Keyif almak	14
Mutlu olmak	2

Tablo 37 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif alma alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de mutlu olmak alt temasını vurgulamışlardır.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Etkinlikler çok öğreticiydi, keyif aldım. (Ö3)*” görüşü etkinliklerden keyif alındığını ifade etmektedir. “*Evet keyif aldım çünkü etkinlik eğlenceliydi. (Ö4)*” ifadesi etkinliğin eğlenceli olduğunu vurgulamaktadır. Keyif aldım *çünkü dini bayramlarımızı öğrendim, ayrıca dini bayramlarımızda nasıl davranmalı ve neler yapmalıyız bunları öğrendim. (Ö10)*” görüşü yapılan etkinlikten keyif alındığını ve etkinlik sayesinde dini bayramların öğrenildiğini ortaya koymaktadır. “*Etkinlik beni mutlu etti. (Ö13)*” ifadesi yapılan etkinlik sayesinde mutlu olunduğunu ifade etmektedir.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *dini bayramlarımızı öğrenme, dini bayram şenliklerini öğrenme, dini bayramlarda dağıtılan ikramları öğrenme ve fikrim yok* üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 38’de gösterilmiştir.

Tablo 38.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Dini bayramları öğrenme	8
Dini şenlikleri öğrenme	3
Dini bayramlarda dağıtılan ikramları öğrenme	3
Fikrim yok	3

Tablo 38 incelendiğinde öğrencilerin en fazla dini bayramları öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine bazı öğrenciler de dini bayram şenliklerini öğrenme ve dini bayramlarda dağıtılan ikramları öğrenme alt temalarını vurgulamıştır. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Dini bayramlarımızın neler olduğunu öğrendim. (Ö2)*” görüşü dini bayramların öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Dini bayramlarda akrabalarımızı tanıdığımızı öğrendim ve keyif aldım. (Ö10)*” ifadesi dini bayramlarda akrabaların bir araya geldiğini vurgulamaktadır. *Rize'nin Ardeşen ilçesine bağlı Akdere köyünde kurban bayramında yapılan dönme dolap şenlikleri dikkatimi çekti ve videoyu izlerken çok keyif aldım. (Ö12)*” görüşü dini bayramlarda yapılan şenlikler ile ilgili bilgiler vermektedir. “*Dönme dolap şenliği dikkatimi çekti çok güzeldi bende orada olmak isterdim. (Ö15)*” ifadesi bayram şenliklerinden biri olan dönme dolap şenliğini vurgulamaktadır. *Eskiden bayramlarda şeker lokum çay gibi ikramlar dağıtılmış bu benim çok dikkatimi çekti günümüzde ise böyle şeyler yok. (Ö1)*” görüşü bayramlarda dağıtılan ikramlar ile ilgili bilgiler vermekte ve günümüzle karşılaştırma yapmaktadır.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *dini bayram şenlikleri, dini bayramlarda dağıtılan ikramlar, dini bayramları öğrenme ve fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 39’da gösterilmiştir.

Tablo 39.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Dini bayram şenlikleri	9
Fikrim yok	4
Dini bayramlarda dağıtılan ikramlar	2
Dini bayramları öğrenme	1

Tablo 39 incelendiğinde öğrencilerin en fazla dini bayram şenlikleri alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı dini bayramlarda dağıtılan ikramlar ve dini bayramları öğrenme alt temalarını vurgulamıştır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Akdere köyünde yapılan dönme dolap şenliği en çok dikkatimi çeken kısım oldu. (Ö3)*” görüşü dönme dolap şenliğinin dikkat çektiğini ifade etmektedir. “*Dikkatimi çeken şey Kurban bayramında yapılan şenlik oldu. (Ö6)*” ifadesi yapılan şenliğin dikkat çekici olduğunu vurgulamaktadır. “*Tahta dönme dolap dikkatimi çekti. (Ö15)*” görüşü bayram şenliğinde kullanılan tahta dönme dolabın dikkat çektiğini belirtmektedir. “*Bayramlarda dağıtılan ikramlar dikkatimi çekti. (Ö2)*” ifadesi dini bayramlarda dağıtılan ikramların dikkat çekici olduğunu ortaya koymaktadır.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *dini bayramları öğrenme, kültürü öğrenme ve fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 40’ta gösterilmiştir.

Tablo 40.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Dini bayramları öğrenme	8
Kültürü öğrenme	7
Fikrim yok	3

Tablo 40 incelendiğinde öğrencilerin en fazla dini bayramları öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bazıları da kültürü öğrenme alt temasını vurgulamıştır. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Dini bayramları öğrenmiş oldum. (Ö1)” görüşü yapılan etkinlikle dini bayramların öğrenildiğini ifade etmektedir. “Dini bayramlarımızı ve kültürümüzü öğrendim. (Ö2)” ifadesi kültürün ve dini bayramları öğrenmenin önemini vurgulamaktadır. “Aile büyüklerimizin elini öpmeyi, kurban bayramlarında kurban kesmenin önemini öğrendik. (Ö8)” görüşü dini bayramlarda yapılması gerekenlerin önemini ortaya koymaktadır. “Dini bayramları öğrendik, dini bayramlarda uyguladığımız gelenek ve görenekleri öğrendik. (Ö10)” ifadesi dini bayramlar hakkında bilgiler elde edildiğini belirtmektedir. “Dini bayramlarda neler yaparız onları öğrendik. (Ö14)” görüşü dini bayramlarda yapılması gerekenlerin öğrenildiğini ifade etmektedir. “Kültürümüzde yer alan dini bayramlarımızı, bayramlarda uyguladığımız gelenek ve görenekleri öğrendim. (Ö6)” ifadesi kültürümüz ve bu kültürde yer alan gelenek ve görenekler üzerinde durmaktadır. “Etkinlik sayesinde kültürümüzü tanıdık. (K19)” görüşü yapılan etkinlikle yaşanan kültürün tanındığını ifade etmektedir.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti, fikirlerim değişmedi* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 41’de gösterilmiştir.

Tablo 41.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	11
Fikrim yok	3
Fikirlerim değişmedi	3

Tablo 41 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de fikirlerim değişmedi alt temasını vurgulamışlardır. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptamıştır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Fikirlerim değişti çünkü etkinlik sayesinde yeni bilgiler öğrendim. (Ö1)*” görüşü yeni bilgiler öğrenildiğini ve fikirlerin değiştiğini ifade etmektedir. “*Dini bayramlarımızı etkinlik sayesinde çok iyi bir şekilde anladım ve dersi çok sevdim.(Ö2)*” ifadesi yapılan etkinliğin konunun anlaşılmasına yardımcı olduğunu vurgulamaktadır. “*Etkinlik ile konuyu anladım ve fikirlerim değişti Sosyal Bilgileri seviyorum. (Ö3)*” görüşü fikirlerin değiştiğini ve dersin sevildiğini ortaya koymaktadır. “*Öğretmenimizin hazırladığı etkinlikler çok faydalı. (Ö11)*” ifadesi etkinliklerin faydalı olduğunu belirtmektedir. “*Etkinlikler dersi sevmemi sağladı. (Ö13)*” görüşü etkinliklerle dersin sevildiğini ve fikirlerin değiştiğini ifade etmektedir. “*Artık dersi seviyorum. (Ö14)*” ifadesi de etkinliklerle beraber dersin sevildiğini vurgulamaktadır. “*Fikirlerim değişmedi, dersi seviyordum etkinliklerle daha çok sevdim. (Ö15)*” görüşü fikirlerin değişmediğini dersin sevildiğini ortaya koymaktadır.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *sorun yaşamama* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 42’de gösterilmiştir.

Tablo 42.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Sorun yaşamama	18
Fikrim yok	1

Tablo 42 incelendiğinde öğrencilerin en fazla sorun yaşamama alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Problemim olmadı, çünkü etkinlik güzel geçti. (Ö4)*” görüşü etkinliğin güzel geçtiğini ifade etmektedir. “*Etkinlik anlaşılır olduğu için problem yaşamadım. (Ö6)*” ifadesi etkinliğin anlaşılır olduğunu ve problem yaşanmadığını

vurgulamaktadır. “Etkinlikler çok eğlenceliydi, çok sevdim. (Ö10)” görüşü etkinliğin eğlenceli geçtiğini ortaya koymaktadır. “Problemim olmadı. (Ö18)” ifadesi yapılan etkinlikte bir problem yaşanmadığını belirtmektedir.

3.3.2.2. İkinci Etkinlik (Gezi Etkinliği)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri geçmişini öğrenme, kültürü öğrenme, yaşanan yerin tarihini öğrenme ve fikrim yok olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 43’te gösterilmiştir.

Tablo 43.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Geçmişini öğrenme	15
Kültürü öğrenme	2
Yaşanılan yerin tarihini öğrenme	1
Fikrim yok	1

Tablo 43 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmişini öğrenme alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Yine bazı öğrenciler de kültürü öğrenme ve yaşanan yerini tarihini öğrenme alt temalarını vurgulamışlardır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Atalarımızın zamanını, geçmişini öğrendim. (Ö1)” görüşü geçmişini öğrenildiğini ifade etmektedir. “Eski resimleri, tabancaları öğrendim. (Ö2)” ifadesi geçmişe ait eşyaların öğrenildiğini vurgulamaktadır. “Eskiden nasıl yaşandığını ve kültürü öğrendim. (Ö3)” görüşü eski yaşamların ve kültürün önemini ortaya koymaktadır. “Geçmişte kullanılan eşyaların neler olduğunu ve bunların ne işe yaradığını öğrenmiş oldum. (Ö10)” ifadesi geçmişte kullanılan eşyaların öğrenildiğini belirtmektedir. “Gezi sırasında geçmişimi öğrenmek beni çok mutlu etti. (Ö11)” görüşü geçmişini öğrenmenin kişiyi mutlu ettiğini ortaya koymaktadır. “Kültürümde kullanılan eşyaları öğrendim. (K5)” ifadesi kültürde kullanılan eşyalar ile ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *keyif almak ve fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 44'te gösterilmiştir.

Tablo 44.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

<i>Alt Temalar</i>	<i>Frekans(f)</i>
<i>Keyif almak</i>	<i>18</i>
<i>Fikrim yok</i>	<i>2</i>

Tablo 44 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif alma alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. İki öğrencinin de bu konuda bir görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Çok keyifliydi çok güzel bir gündü.(Ö1)” görüşü yapılan keyifli olduğunu ifade etmektedir. “Çok keyif aldım iyi ki öğretmenimiz bizi müzeye götürdü ve kültürümüzü tanıdık. (Ö2)” ifadesi müzeye gitmenin ve kültürü tanımanın kişiye keyif verdiğini vurgulamaktadır. “Çok güzeldi. (Ö4)” görüşü etkinliğin güzel olduğunu ortaya koymaktadır. “O kadar keyif aldım ki anlatılmaz yaşanır çok duygulandım.(Ö6)” ifadesi yapılan etkinliğin sevildiğini belirtmektedir. “İlk defa müzeye gittim ve geçmişimi birebir gördüm teşekkür ederim öğretmenim. (K10)” görüşü müzede geçmişin birebir görüldüğünü ifade etmektedir. “Gezi çok güzeldi, her derste gezi olmalı. (K16)” ifadesi yapılan etkinliğin güzel olduğunu vurgulamaktadır.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *geçmişe ait eşyalar, heykeller, botanik bahçe gezisi, çayın öyküsü ve fikrim yok* olmak üzere 5 alt temada toplanmış ve Tablo 45'te gösterilmiştir.

Tablo 45.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt temalar	Frekans(f)
Geçmişe ait eşyalar	7
Heykeller	5
Fikrim yok	2
Botanik bahçe gezisi	1
Çayın öyküsü	1

Tablo 45 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmişe ait eşyalar alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine bazı öğrenciler de heykeller, botanik bahçe gezisi ve çayın öyküsü alt temalarını vurgulamıştır. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Eskiye ait tabancaları izlemek çok güzeldi. (Ö2)” görüşü müzedeki eski tabancaları incelemenin keyifli olduğunu ifade etmektedir. *“Eski tabancalar ilgimi çekti ve keyifliydi.(Ö7)”* ifadesi eski tabancaların ilgi çekici olduğunu ortaya koymaktadır. *“Dondurulmuş insanlar, içleri doldurulmuş kuşlara ve atmacalara bakarken çok keyif aldım. (Ö1) görüşü heykeller incelenirken keyif alındığını vurgulamaktadır. “Dondurulmuş eşyalar çok gerçekçiydi kuşların içi doldurulmuş ve de çok keyifliydi. (Ö11)” ifadesi heykellerin gerçekçi olduğunu belirtmektedir. Türkiye’ ye çayı ilk kimin getirdiğini öğrendim. Rehberden çayın öyküsünü dinlerken çok keyif aldım. (Ö8)” görüşü çayın öyküsünü dinlemenin kişiye keyif verdiğini ifade etmektedir. “Müzeye gittikten sonra botanik bahçe gezisi sırasında çok keyif aldım. (Ö10)” ifadesi botanik bahçe gezisinin keyif verici olduğunu ortaya koymaktadır.*

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri heykeller, geçmişe ait eşyalar ve fikrim yok olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 46’da gösterilmiştir.

Tablo 46.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Heykeller	13
Geçmişe ait eşyalar	6
Fikrim yok	1

Tablo 46 incelendiğinde öğrencilerin en fazla heykeller alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı geçmişe ait eşyalar alt temasını vurgulamıştır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Çayeli kültürünü yansıtan insanlar çok dikkatimi çekti, gerçekçiydi. (Ö4)” görüşü heykellerin gerçekçi ve dikkat çekici olduğunu ifade etmektedir. “Heykellerin ve kazanda kaynatılan pepeçuranın gerçekliği dikkatimi çeken kısım oldu. (Ö7)” ifadesi heykellerin ve pepeçuranın (Rize iline ait bir tatlı) dikkat çektiğini vurgulamaktadır. *Ölmüş kuşların iç organlarını alıp, içini doldurmaları çok dikkatimi çekti. (Ö8)*” görüşü ölmüş hayvanların içlerinin doldurulup müzede sergilenmesinin dikkat çekici olduğunu belirtmektedir. “Dondurulmuş ve kültürümüzü yansıtan insanlar çok dikkatimi çekti. (Ö11)” ifadesi de dondurulmuş heykellerin dikkat çekici olduğunu ortaya koymaktadır. “Horon oynayan kız ve erkek çok gerçekçiydi. (Ö15)” görüşü heykellerin gerçekçi olduğunu ve dikkat çektiğini ifade etmektedir. “Mutfakta bulunan kuzine ilgimi çekti. (Ö2)” ifadesi eski eşyaların ilgi çekici olduğunu vurgulamaktadır. “Mutfakta yer alan eski bakır eşyalar ve yaşlı bir teyzenin pepeçura yapması çok gerçekçiydi. (Ö12)” görüşü müzedeki mutfakta yer alan eski eşyaların ve pepeçuranın ilgi çektiğini ifade etmektedir.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *geçmişe öğrenme, kültürel mirası öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 47’de gösterilmiştir.

Tablo 47.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Geçmiş öğrenme	14
Kültürel mirası öğrenme	6
Fikrim yok	1

Tablo 47 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmiş öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı kültürel mirası öğrenme alt temasını vurgulamıştır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Eskileri, atalarımızın yaşamını öğrendim. (Ö1)” görüşü geçmişin öğrenildiğini ifade etmektedir. *“Kültürümüze ait olan nesnelere, eski resimleri inceledik ve öğrendik. (Ö2)”* ifadesi kültüre ve geçmişe ait bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. *“Eskiden babanelerimiz nasıl pepeçura yapardı, eskiden nasıl kıyafetler giyerlerdi öğrenmiş oldum. (Ö4)”* görüşü eskiye ait kılık kıyafetlerin ve yöreye ait tatlı yapımının öğrenildiğini ortaya koymaktadır. *“Geçmişte kültürümüzde yer alan eşyaların neler olduğunu öğrenmiş oldum. (Ö10)”* ifadesi kültürde yer alan eşyalar ile ilgili bilgiler edildiğini belirtmektedir. *“Büyüklüğümüzden bize kalan mirasları öğrenmiş oldum. (Ö11)”* görüşü atalarımızdan kalan mirasın öğrenilmiş olduğunu ifade etmektedir. *“Çayeli’ ni daha iyi tanımış olduk resimler, dondurulmuş eşyalar çok güzeldi. (Ö7)”* ifadesi yapılan etkinliğin yaşanılan yeri tanımaya yardımcı olduğunu vurgulamaktadır. *“Kültürümüzde yer alan pepeçura tatlısının nasıl yapıldığını öğrendim. (Ö5)”* görüşü kültüre ait olan bir tatlının yapılışı ile ilgili bilgiler elde edildiğini ortaya koymaktadır. *“Kültürel mirasımızı ve bu miras içerisinde yer alan nesnelere öğrendik. (Ö13)”* ifadesi kültürel mirasın öğrenildiğini belirtmektedir.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti*, *fikirlerim değişmedi* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 48’de gösterilmiştir.

Tablo 48.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	15
Fikirlerim değişmedi	2
Fikrim yok	2

Tablo 48 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de fikirlerim değişmedi alt temasını vurgulamışlardır. İki öğrencin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Etkinlikler çok keyifliydi derste keyif aldım ve çok mutlu oldum.* (Ö1) görüşü etkinlikten keyif alındığını ifade etmektedir. “*Eski geleneklerimiz ile ilgili eşyaları görmek çok keyifliydi.* (Ö2)” ifadesi geçmişe ait eşyaları tanımanın keyif verici olduğunu vurgulamaktadır. “*Fikirlerim değişti, ilk defa okul dışında ders işledik çok güzeldi.* (Ö6)” görüşü okul dışında ders işlemenin güzel olduğunu ve fikirlerin değiştiğini ortaya koymaktadır. “*Dersi çok seviyorum müzeye gidince çok mutlu oldum fikirlerim değişti.* (Ö10)” ifadesi müzeye gitmenin kişiye mutluluk verdiğini ve fikirlerin değiştiğini belirtmektedir. “*Artık dersi seviyorum.* (Ö12)” görüşü yapılan etkinlikle dersin sevildiğini ifade etmektedir. “*Ders ve etkinlikler çok yararlı dersi sevmeye başladım.* (Ö13)” ifadesi dersin ve etkinliklerin yararlı olduğunu belirtmektedir. “*Fikirlerim değişmedi çünkü dersi çok seviyorum.* (Ö8)” görüşü dersin sevildiğini ve fikirlerin değişmediğini ortaya koymaktadır.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *sorun yaşamama* ve *zaman sıkıntısı* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 49’da gösterilmiştir.

Tablo 49.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Sorun yaşamama	17
Zaman sıkıntısı	1

Tablo 49 incelendiğinde öğrencilerin olumlu görüş olarak en fazla sorun yaşamama alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bir öğrenci de zaman sıkıntısı alt temasını vurgulamıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Karşılaştığım bir problemim olmadı bu yüzden çok şanslıyım. (Ö6)*” görüşü bir problemle karşılaşılmadığını ifade etmektedir. “*Çok eğlenceli bir etkinlikti bir problemle karşılaşmadım. (Ö10)*” ifadesi etkinliğin eğlenceli olduğunu ve bir problemle karşılaşılmadığını belirtmektedir. “*Servisi çok bekledik o yüzden biraz sıkıldım. (Ö5)*” görüşü zaman sıkıntısı yaşandığını ortaya koymaktadır.

3.3.2.3 Üçüncü Etkinlik (Milli Kültür Unsurları Etkinliği)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *milli kültür unsurlarını öğrenme*, *geçmiş öğrenme*, *kültürel mirası öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 50’de gösterilmiştir.

Tablo 50.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Milli kültür unsurlarını öğrenme	12
Geçmiş öğrenme	4
Fikrim yok	3
Kültürel mirası öğrenme	1

Tablo 50 incelendiğinde öğrencilerin en fazla milli kültür unsurlarını öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı geçmiş öğrenme ve kültürel mirası öğrenme alt temasını vurgulamıştır. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Milli kültür unsurlarını öğrenmemi sağladı. (Ö1)” görüşü milli kültür unsurlarının öğrenildiğini ifade etmektedir. *“Bakırcılığı, horonun nerede oynandığını, çayda çırayı, zeybeği ve halayı öğrendik. (Ö2)”* ifadesi milli kültür unsurlarından bakırcılık ve halk oyunları hakkında bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. *“Horon, zeybek gibi oyunları tanıdım. (Ö7)”* görüşü halk oyunlarının öğrenildiğini ortaya koymaktadır. *“Bakırcılık hakkında bilgiler öğrendim. (Ö8)”* ifadesi bakırcılık ile ilgili bilgiler elde edildiğini belirtmektedir. *“Eski eşyaları, eski elbiseleri ve eski sandıkları öğrenmemi sağladı. (Ö4)”* görüşü geçmişe ait nesnelerin öğrenildiğini ifade etmektedir. *“Şehirlerin tarihini ve kültürünü öğrendim. (Ö18)”* ifadesi şehirlerin geçmişi ve kültürü ile ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. *“Hangi bölgede hangi kültürel miraslarımızın olduğunu öğrendim. (Ö6)”* görüşü kültürel mirasın öğrenildiğini ortaya koymaktadır.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *keyif almak* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 51’de gösterilmiştir.

Tablo 51.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Keyif almak	17
Fikrim yok	2

Tablo 51 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif aldım alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Çok keyifliydi etkinlikleri çok sevdim. (Ö1)” görüşü yapılan etkinlikle keyif alındığını ortaya koymaktadır. “Hem de çok keyif aldım. (Ö3) ifadesinde yapılan etkinliğe ilişkin olumlu görüş dile getirilmiştir. “Çok keyifli geçti konuyu öğrenmemi sağladı. (Ö7)” görüşü etkinliğin keyifli geçtiğini ve konunun öğrenildiğini ifade etmektedir. “ Keyif aldım çünkü ülkemizde yer alan çeşmeleri, horonları öğrendim ve eğlendim. (Ö10)” ifadesi keyif alındığını ve eğlendiğini vurgulamaktadır. “Çok çok keyif aldım. (Ö12)” görüşü yapılan etkinlikte keyif alındığını belirtmektedir.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri milli kültür unsurlarını öğrenme, müzeye gitme ve fikrim yok olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 52’de gösterilmiştir.

Tablo 52.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Milli kültür unsurlarını öğrenme	15
Müzeye gitme	2
Fikrim yok	2

Tablo 52 incelendiğinde öğrencilerin en fazla milli kültür unsurlarını öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir

kısmı müzeye gitme alt temasını vurgulamışlardır. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Müzeye gitmek çok keyifliydi, yaşadığımız yerin kültürünü öğrenmiş oldum. (Ö1)” görüşü müzeye gitmenin keyifli olduğunu ifade etmektedir. “Bakırcılığı öğrenirken çok eğlendim, Çayeli bakır madeninden bahsettim. (Ö2)” ifadesi milli kültür unsurlarından olan bakırcılığı öğrenmenin kişiyi eğlendirdiğini vurgulamaktadır. *Horon, çayda çıra, halay ve zeybeği öğrenirken çok keyif aldım. (Ö8)*” ifadesi halk oyunları öğrenirken keyif alındığını ortaya koymaktadır. “Öğretmenimiz bize kağıt dağıttı biz de ülkemizde yer alan çeşme, hamam, bakırcılık ve halk oyunlarını arkadaşlarımıza tanıttık bu kısım çok eğlenceli ve verimli geçti. (Ö10)” görüşü milli kültür unsurlarını tanıtmının eğlenceli olduğunu belirtmektedir. “Kültürümüzde yer alan horonumuzu tanıtmak çok eğlenceliydi. (Ö11)” ifadesi yöreye ait olan horonu tanıtmının eğlenceli olduğunu ortaya koymaktadır.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *geçmiş öğrenme, milli kültür unsurlarını öğrenme, somut kültürel mirası öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 53’te gösterilmiştir.

Tablo 53.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Geçmiş öğrenme	6
Milli kültür unsurlarını öğrenme	6
Fikrim yok	3
Somut kültürel mirası öğrenme	2

Tablo 53 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmiş öğrenme ve milli kültür unsurlarını öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Bir öğrenci

de somut kültürel mirası öğrenme alt temasını vurgulamıştır. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Eskiler çok dikkatimi çekti. (Ö1)*” görüşü geçmişin dikkat çektiğini ifade etmektedir. “*Eskilerin giydiği kıyafetler dikkatimi çekti. (Ö4)*” ifadesi geçmişte giyilen kıyafetlerin dikkat çekici olduğunu vurgulamaktadır. “*Rize’ de bakırcılık olduğu için bu etkinliği çok sevdim. (Ö2)*” ifadesi etkinliğin sevildiğini belirtmektedir. “*Kültürümüzde Türk kahvesinin olması ve kız istemede kahve ikram edilip kahveye tuz atılması en çok dikkatimi çeken kısım oldu. (Ö11)*” görüşü milli kültür unsurlarından olan Türk kahvesinin kız istemede ikram edilmesinin dikkat çekici olduğunu ortaya koymaktadır. “*Geçmişte kullanılan sandıklar ve bu sandıkların içerisinde yer alan eşyaları öğrenmek en fazla dikkatimi çeken kısım oldu, ayrıca Türk kahvesini de öğrenmek çok güzeldi. (Ö16)*” ifadesi sandıkların ve Türk kahvesinin dikkat çektiğini belirtmektedir. “*Nevşehir’ de çömlekçilik yapılması çok dikkatimi çekti. (Ö18)*” görüşü milli kültür unsurlarından olan çömlekçiliğin dikkat çekici olduğunu ifade etmektedir. “*Çeşmeler ve bunların her yerde olması çok dikkatimi çekti geçmişten bugüne kadar sağlam kalabilmeleri çok hoşuma gitti. (Ö10)*” ifadesi somut kültürel miraslarımızdan olan çeşmelerin dikkat çektiğini vurgulamaktadır.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri milli kültür unsurlarını öğrenme, geçmişi öğrenme ve fikrim yok olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 54’te gösterilmiştir.

Tablo 54.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Milli kültür unsurlarını öğrenme	14
Geçmişi öğrenme	4
Fikrim yok	1

Tablo 54 incelendiğinde öğrencilerin en fazla milli kültür unsurlarını öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bazıları da geçmişî öğrenme alt temasını vurgulamıştır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Ülkemizdeki hamamları, bakırcılığı öğrendim. (Ö1) görüşü milli kültür unsurlarından bazılarının öğrenildiğini ifade etmektedir. “Horonu, zeybeği, halayı ve bunların nerede oynandıklarını öğrenmiş oldum. (Ö3)” ifadesi milli kültür unsurlarından halk oyunlarının öğrenildiğini vurgulamaktadır. “Horon, çaydaçıra, halay ve zeybeğin nasıl oynandığını öğrendim ayrıca bakırcılık hakkında da bilgi sahibi oldum. (Ö8)” görüşü halk oyunları ve bakırcılık ile ilgili bilgiler elde edildiğini belirtmektedir. “Ülkemizde önemli kahveyi, çömlek ve horonları öğrendik. (Ö10)” ifadesi kahve, çömlekçilik ve horonun öğrenildiğini vurgulamaktadır. “Bakırcılığı öğrendim. (Ö19)” görüşü bakırcılık ile ilgili bilgiler elde edildiğini ifade etmektedir. “Geçmişte yer alan tarihi eserleri öğrendim. (Ö18)” ifadesi geçmişten kalan tarihi eserlerin öğrenildiğini ortaya koymaktadır.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti* ve *fikirlerim değişmedi* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 55’te gösterilmiştir.

Tablo 55.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	14
Fikirlerim değişmedi	4

Tablo 55 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de olarak fikirlerim değişmedi alt temasını vurgulamışlardır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Fikirlerim değişti, çünkü etkinlik yeni bilgiler öğrenmemi sağladı.* (Ö1)” görüşü etkinlik sayesinde yeni bilgiler öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Etkinlik sayesinde bakırcılığı çok güzel bir şekilde öğrendim ve dersi sevdim.* (Ö2)” ifadesi yapılan etkinlikle bakırcılığın öğrenildiğini ve dersin sevildiğini vurgulamaktadır. “*Etkinlik ile dersi çok sevdim.* (Ö4)” görüşü yapılan etkinlik sayesinde dersin sevildiğini belirtmektedir. “*Fikirlerim değişti çünkü konu çok eğlenceli ve güzeldi.* (Ö6)” ifadesi konunun eğlenceli ve güzel olduğunu ortaya koymaktadır. “*Etkinlikle ders çok güzel geçti.* (Ö9)” görüşü yapılan etkinlikle dersin güzel geçtiğini ifade etmektedir. “*Bu etkinlikle dersi daha çok sevdim ve fikirlerim değişti.* (Ö10)” ifadesi dersin sevildiğini ve fikirlerin değiştiğini belirtmektedir. “*Hayır, fikirlerim değişmedi çünkü dersi hep sevdim.* (Ö8)” görüşü fikirlerin değişmediğini ve dersin hep sevildiğini ortaya koymaktadır.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *sorun yaşamama* ve *soruların uzunluğu* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 56’da gösterilmiştir.

Tablo 56.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Sorun yaşamama	17
Soruların uzunluğu	1

Tablo 56 incelendiğinde öğrencilerin en fazla problemim olmadı alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bir öğrenci de soruların uzunluğu alt temasını vurgulamıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Problemim olmadı çünkü etkinlik çok keyifliydi.* (Ö4)” görüşü etkinliğin keyifli olduğunu ifade etmektedir. “*Etkinlik anlaşılır olduğu için bir problemim olmadı.*

(Ö10)” ifadesi yapılan etkinliğin anlaşılır olduğunu ve bir problemle karşılaşmadığını vurgulamaktadır. “*Etkinlik sonrası sorulan sorular biraz fazla geldi. (Ö9)*” görüşü etkinlikten sonra soruların uzun olduğunu belirtmektedir.

3.3.2.4.Dördüncü Etkinlik (Kültürel Miras Bilgimizi Ölçelim Etkinliği)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *kültürel mirası öğrenme, geçmişi öğrenme ve fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 57’de gösterilmiştir.

Tablo 57.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Kültürel mirası öğrenme	14
Geçmişi öğrenme	2
Fikrim yok	1

Tablo 57 incelendiğinde öğrencilerin en fazla kültürel mirası öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bir kısmı geçmişi öğrenme alt temasını vurgulamıştır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Kültürel miras ile ilgili unsurları öğrendim. (Ö1)*” görüşü kültürel miras unsurlarının öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Kültürel mirasın içerisinde yer alan bakırcılığı, Türk sandıklarını ve Türk kahvesini öğrendim. (Ö2)*” ifadesi bakırcılığın, Türk sandıklarının ve Türk kahvesinin öğrenildiğini vurgulamaktadır. “*Kendi yöremizin kültürel mirasını öğrendim. (Ö6)*” görüşü yaşanan yerin kültürel mirası hakkında bilgiler elde edildiğini belirtmektedir. “*Hangi halk oyunlarının hangi yöreye ait olduğunu öğrendim. (Ö8)*” ifadesi halk oyunlarının öğrenildiğini ortaya koymaktadır. “*Giyiselerimizi, horonu, zeybeği, çayda çırayı ve çeşmelerimizi öğrendim. (Ö10)*” görüşü giyim kuşamın, halk oyunlarının ve çeşmelerin öğrenildiğini ifade etmektedir.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *keyif almak* olmak üzere 1 alt temada toplanmış ve Tablo 58’de gösterilmiştir.

Tablo 58.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Keyif almak	15

Tablo 58 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif alma alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Çok, çok, çok, çok, çok, çok, çok, çok keyif aldım. (Ö2)” görüşü etkinlikten keyif alındığını ifade etmektedir. “Çok keyif aldım etkinlikler çok eğlenceliydi. (Ö3)” ifadesi yapılan etkinliğin keyifli geçtiğini vurgulamaktadır. “Keyif aldım çok güzeldi. (Ö7)” görüşü etkinliğin güzel olduğunu dile getirmektedir. “Çünkü öğretmenimizin yapmış olduğu etkinlik ve dağıttığı kağıtlar çok anlaşılırdı. (Ö11)” ifadesi etkinliğin anlaşılır olduğunu ortaya koymaktadır.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *kültürel mirası tanıtmaya, geçmişi öğrenme ve fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 59’da gösterilmiştir.

Tablo 59.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Kültürel mirası tanıtmaya	10
Fikrim yok	4
Geçmişi öğrenme	2

Tablo 59 incelendiğinde öğrencilerin en fazla kültürel mirası tanıtmaya alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bir kısmı geçmişi

öğrenme alt temasını vurgulamıştır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Öğretmenimiz bize resimleri verdi biz de sandıkları, bakırcılığı ve Türk kahvesini tanıttık keyifliydi. (Ö2)” görüşü kültürel mirası tanıtmanın keyifli olduğunu ifade etmektedir. “Halk oyunlarının hangi yöremize ait olduğunu öğrenirken çok keyif aldım. (Ö8)” ifadesi halk oyunlarını öğrenirken keyif alındığını vurgulamaktadır. “Kültürümüzü tanıtmak çok güzeldi yeni şeyler öğrendim. (Ö10)” görüşü kültürü tanıtmanın güzel olduğunu belirtmektedir. “Halk oyunlarımızı özellikle de horonu öğrenirken çok mutlu oldum. (Ö11)” ifadesi horonu öğrenirken mutlu olunduğunu ortaya koymaktadır. “Kültürümüzde yer alan hamamları öğrenirken mutlu oldum. (Ö16)” görüşü kültürümüzde yer alan hamamları öğrenmenin kişiyi mutlu ettiğini ifade etmektedir. “Kültürümüzü etkinliklerle çok sevdim. (Ö19)” ifadesi yapılan etkinlikle kültürün sevildiğini belirtmektedir. “Bu etkinlikte geçmişimi öğrendim. (Ö14)” görüşü geçmişin öğrenildiğini vurgulamaktadır.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri kültürel mirası tanıtma, geçmişi öğrenme ve fikrim yok olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 60’ta gösterilmiştir.

Tablo 60.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Kültürel mirası tanıtma	15
Geçmiş öğrenme	3
Fikrim yok	1

Tablo 60 incelendiğinde öğrencilerin en fazla kültürel mirası tanıtma alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı geçmişi öğrenme alt temasını vurgulamıştır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Ülkemizin oyunu olan çayda çıra etkinliği çok dikkatimi çekti. (Ö1)” görüşü halk oyunlarından olan çayda çıranın dikkat çekici olduğunu ifade etmektedir. “Türk gelenek ve göreneklerimize ait olan sandıklar çok güzeldi. (Ö2)” ifadesi Türk gelenek ve göreneklerine ait olan sandıkların güzel olduğunu vurgulamaktadır. “Ülkemizde yer alan çeşmeler dikkatimi çekti çünkü eskiden her yerde varmış. (Ö10)” görüşü çeşmelerin geçmişte her yerde oluşunun dikkat çekici olduğunu ortaya koymaktadır. “Halk oyunlarımızdan zeybek çok dikkatimi çekti çok yavaş oynuyorlar. (Ö11)” ifadesi zeybeğin yavaş oynanmasının dikkat çektiğini belirtmektedir. “Halk oyunlarını öğrenmek çok güzeldi. (Ö14)” görüşü halk oyunları öğrenmenin güzel olduğunu ifade etmektedir. “Çayda çıra oyunu en keyif aldığım kısımdı ve dikkatimi çekti. (Ö17)” ifadesi çayda çıra oyununun dikkat çelici olduğunu ve keyif alındığını vurgulamaktadır.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri kültürel mirası öğrenme, geçmişi öğrenme ve fikrim yok olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 61’de gösterilmiştir.

Tablo 61.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Sonrası Görüşler

Alt Temalar	Frekans(f)
Kültürel mirası öğrenme	11
Geçmişi öğrenme	5
Fikrim yok	2

Tablo 61 incelendiğinde öğrencilerin en fazla kültürel mirası öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bazıları da geçmişi öğrenme alt temasını vurgulamıştır. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Bakırcılığı öğrendik. (Ö2)*” görüşü kültürel miras unsurlarından bakırcılığın öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Kendi yöremizin kültürel mirasını tanıdım ve öğrendim bu sayede diğer kültürel mirasları da öğrenmiş oldum. (Ö5)*” ifadesi kültürel mirası tanımının önemini ortaya koymaktadır. “*Halk oyunlarımızın hangi yöreye ait olduğunu öğrendim. (Ö8)*” görüşü halk oyunları ile ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. “*Kültürümüzde yer alan çeşmeleri, horonu, zeybeği, çayda çırayı ve giyim kuşamı öğrendim. (Ö10)*” ifadesi kültürde yer alan öge ve unsurların öğrenildiğini belirtmektedir. “*Halk oyunlarımızdan olan çayda çırayı öğrendim. (Ö12)*” görüşü halk oyunlarından olan çayda çırının öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Eski eşyaları öğrendim. (Ö17)*” ifadesi geçmişe ait eşyalar ile ilgili bilgiler elde edildiğini ortaya koymaktadır.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Sonrası Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti, fikirlerim değişmedi* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 62’de gösterilmiştir.

Tablo 62.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	12
Fikirlerim değişmedi	5
Fikrim yok	2

Tablo 62 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de fikirlerim değişmedi alt temasını vurgulamışlardır. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Evet, fikirlerim değişti çünkü yeni bilgiler öğrendim. (Ö1)*” görüşü yapılan etkinlikle yeni bilgiler öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Fikirlerim değişti ve bakırcılığı öğrenmiş oldum. (Ö2)*” ifadesi fikirlerin değiştiğini ve bakırcılık ile

ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. “*Etkinlikler çok güzel artık dersi seviyorum. (Ö5)*” görüşü etkinlikler sayesinde dersin sevildiğini belirtmektedir. “*Fikirlerim değişti çünkü etkinlikler çok yararlıydı, konuyu öğrendim. (Ö7)*” ifadesi etkinliklerin yararlı olduğunu ve konunun öğrenildiğini ortaya koymaktadır. “*Çok sevdim dersi. (Ö12)*” görüşü dersin çok sevildiğini ifade etmektedir. “*Konuyu öğrenirken çok keyif aldım fikirlerim değişti. (Ö13)*” ifadesi konuyu öğrenirken keyif alındığını ve fikirlerin değiştiğini vurgulamaktadır. “*Fikirlerim değişmedi dersi çok seviyorum. (Ö8)*” görüşü fikirlerin değişmediğini ve dersin sevildiğini belirtmektedir. “*Fikirlerim değişmedi. (Ö19)*” ifadesi fikirlerin değişmediğini ortaya koymaktadır.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *sorun yaşamama* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 63’te gösterilmiştir.

Tablo 63.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Sorun yaşamama	16
Fikrim yok	3

Tablo 63 incelendiğinde öğrencilerin olumlu görüş olarak en fazla sorun yaşamama alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Etkinlik çok anlaşılır ve kolaydı bir problemim olmadı. (Ö2)*” görüşü etkinliğin kolay ve anlaşılır olduğunu bu nedenle de bir problemle karşılaşmadığını ifade etmektedir. “*Etkinliği çok sevdim bu yüzden güzelce yaptım. (Ö5)*” ifadesi ise etkinliğin sevildiği dile getirilmektedir. “*Karşılaştığım bir problem olmadığı için çok mutluyum çünkü konuyu öğrendim. (Ö6)*” görüşü konunun öğrenildiğini ve mutlu olduğunu ortaya koymaktadır. “*Konuları*

öğrenirken çok eğlendim ve etkinliği çok sevdim. (Ö17)” ifadesi yapılan etkinliğin eğlendirdiğini ve sevildiğini belirtmektedir.

3.3.3. Üçüncü Kazanıma İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

3.3.3.1. Birinci Etkinlik (Oyun Karşılaştırma Etkinliği)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *eski oyunları öğrenme* ve *eski ve yeni oyunları karşılaştırma* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 64’te gösterilmiştir.

Tablo 64.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunları öğrenme	12
Eski ve yeni oyunları karşılaştırma	4

Tablo 64 incelendiğinde öğrencilerin en fazla dini eski oyunları öğrenme alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Yine bazı öğrenciler de eski ve yeni oyunları karşılaştırma alt temasını vurgulamışlardır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Geçmişte oynanan oyunları öğrenmemi sağladı. (Ö1)” görüşü eskiden oynanan oyunların öğrenildiğini ifade etmektedir. *“Eski oyunların nasıl oynandığını öğrendim. (Ö2)”* ifadesi geçmişteki oyunlar ile ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. *“Eski oyunları öğrendim. (Ö8)”* görüşü de eski oyunların öğrenildiğini belirtmektedir. *“Geçmişte annelerimizin oynadığı oyunları öğrenmiş oldum. (Ö10)”* ifadesi geçmişte oynanan oyunlar hakkında bilgiler elde edildiğini ortaya koymaktadır. *“Eski ve yeni oyunlar arasındaki farkları öğrendim. (Ö6)”* görüşü eski ve yeni oyunlar arasındaki farkların öğrenildiğini ifade etmektedir. *“Eski ve yeni oyunları karşılaştırdım. (Ö16)”* görüşü yapılan etkinlikle eski ve yeni oyunların karşılaştırılabildiğini vurgulamaktadır.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *keyif almak* olmak üzere 1 alt temada toplanmış ve Tablo 65’te gösterilmiştir.

Tablo 65.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

<i>Alt Temalar</i>	<i>Frekans(f)</i>
<i>Keyif almak</i>	<i>19</i>

Tablo 65 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif aldım alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Bu etkinliği çok çok sevdim, dersimiz çok eğlenceli geçti. (Ö2)*” görüşü yapılan etkinliğin sevildiğini ve dersin eğlenceli geçtiğini ifade etmektedir. “*Öyle çok keyif aldım ki ders bitmesin istedim. (Ö4)*” ifadesi etkinlikten keyif alındığını vurgulamaktadır. “*Çok ama çok keyif aldım. (Ö6)*” görüşü de yapılan etkinlikten keyif alındığını belirtmektedir. “*Keyif aldım çünkü çocuklar oyun oynamayı sever bende çocuk olduğum için bu etkinlikten keyif aldım. (Ö10)*” ifadesi çocukların oyun oynamayı sevdiğini ve bu tarz etkinliklerden keyif aldığını ortaya koymaktadır. “*Evet çok keyif aldım ve eğlendim. (Ö12)*” görüşü etkinlikten keyif alındığını ve eğlenildiğini ifade etmektedir. “*Keyif aldım çünkü eski oyunları öğrendim. (Ö19)*” ifadesi yapılan etkinlikle eski oyunların öğrenildiğini ve keyif alındığını belirtmektedir.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik sonrası öğrenci görüşleri *eski oyunları öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 66’da gösterilmiştir.

Tablo 66.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunları öğrenme	18
Fikrim yok	1

Tablo 66 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunları öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Eski oyunları öğrenirken çok keyif aldım. (Ö1)*” görüşü eski oyunları öğrenirken keyif alındığını ifade etmektedir. “*Topaç ve beştaş oyunu hoşuma gitti. (Ö2)*” ifadesi topaç ve beştaş oyununun sevildiğini vurgulamaktadır. “*Eski oyunlarla ilgili videolar, oynatılan oyunlar çok güzeldi keyif aldım*” (Ö6) görüşü yapılan etkinlikten keyif alındığını ortaya koymaktadır. “*Eski oyunları izlerken çok mutlu oldum ve keyif aldım. (Ö8)*” ifadesi eski oyunları izlerken mutlu olduğunu belirtmektedir. “*Eski oyunların videolarını izlemek güzeldi çok zevk aldım. (Ö14)*” görüşü eski oyunları öğrenirken keyif alındığını ifade etmektedir. “*Annemin oynadığı eski oyunları öğrenirken keyif aldım. (Ö18)*” ifadesi eski oyunları öğrenmenin kişiye keyif verdiğini belirtmektedir.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *eski oyunlar* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 67’de gösterilmiştir.

Tablo 67.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunlar	16
Fikrim yok	3

Tablo 67 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunlar alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Bezirganbaşı oyunu çok dikkatimi çekti. (Ö2)*” görüşü bezirganbaşı oyununun dikkat çektiğini ifade etmektedir. “*Topaç oyunu çok güzeldi dikkatimi çekti. (Ö4)*” ifadesi topaç oyununun güzel olduğunu dile getirmektedir. “*Mendil kapmaca oyununun eskiden de oynanması dikkatimi çekti ben yeni oyun sanıyordum. (Ö6)*” görüşü mendil kapmaca oyununun eskiden de oynanılmasının dikkat çekici olduğunu vurgulamaktadır. “*Eski oyunların oynanması ve bu oyunlarda arkadaşlığın daha güçlü olması dikkatimi çekti. (Ö8)*” ifadesi eski oyunlarda arkadaşlığın daha güçlü olmasının dikkat çekici olduğu üzerinde durmaktadır. “*Geçmişteki oyunlardan topaç oyunu çok ilgimi çekti ve bu oyunlarda birlik beraberliğin olması çok güzel. (Ö10)*” görüşü topaç oyununun ilgi çektiğini ve bu oyunlarda birlik beraberliğin olmasının güzel olduğunu vurgulamaktadır. “*Eski oyunlarda kullanılan aletler çok dikkatimi çekti. (Ö14)*” ifadesi eski oyunlarda kullanılan araç gereçlerin dikkat çektiğini ortaya koymaktadır. “*Yeni oyunlar çok sıkıcı eski oyunları çok sevdim ve çok dikkatimi çekti. (Ö15)*” görüşü yeni oyunların sıkıcı olduğunu ve eski oyunların sevildiğini ifade etmektedir.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *eski oyunları öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 68’de gösterilmiştir.

Tablo 68.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunlar	16
Fikrim yok	3

Tablo 68 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunları öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Eski oyunları öğrendim. (Ö1)” görüşü eski oyunların öğrenildiğini ifade etmektedir. “Geçmişte neler oynadığını bu oyunların neler olduğunu öğrendim. (Ö2)” ifadesi geçmişte oynanan oyunlar ile ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. “Topaç, çelik çomak ve beştaş oyununu öğrendim. (Ö5)” görüşü eski oyunlardan topaç, çelik çomak ve beştaş oyununun öğrenildiğini belirtmektedir. “Eski oyunları öğrendim ve çok mutlu oldum. (Ö9)” ifadesi eski oyunları öğrenmenin kişiye mutluluk verdiğini ortaya koymaktadır. “Yeni oyunlar çok değişmiş, eski oyunlar çok güzel. (Ö11)” görüşü yeni oyunların değiştiğini ve eski oyunların güzel olduğunu ifade etmektedir.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti, fikirlerim değişmedi ve fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 69’da gösterilmiştir.

Tablo 69.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	13
Fikrim yok	3
Fikirlerim değişmedi	2

Tablo 69 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de fikirlerim değişmedi alt temasını vurgulamışlardır. Üç öğrencinin de bu konuda bir görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Evet değişti artık derste yeni şeyler öğrendim. (Ö1)” görüşü derse karşı fikirlerin değiştiğini ve derste yeni şeyler öğrenildiğini ifade etmektedir. “Fikirlerim değişti, ders çok güzeldi. (Ö2)” ifadesi dersin güzel olduğunu ve fikirlerin değiştiğini vurgulamaktadır. “Değişti, Sosyal dersini daha çok sevdim. (Ö3)” görüşü fikirlerin değiştiğini ve dersin sevildiğini ortaya koymaktadır. “Değişti, çünkü etkinlikler güzel, dersimiz çok güzel geçiyor. (Ö6)” ifadesi etkinliklerin güzel ve dersin güzel geçtiğini belirtmektedir. “Dersi çok sevdim çok. (Ö13)” görüşü dersin çok sevildiğini ifade etmektedir. “Fikirlerim değişti çünkü eski oyunları çok güzel bir şekilde öğrendim. (Ö15)” ifadesi eski oyunların güzel bir şekilde öğrenildiğini ifade etmektedir. “Oyunları öğrenmek beni çok mutlu etti ve fikirlerim değişti. (Ö19)” görüşü oyunları öğrenmenin kişiyi mutlu ettiğini ve fikirlerin değiştiğini vurgulamaktadır. “Fikirlerim değişmedi çünkü dersi seviyorum ve hep seveceğim. (Ö10)” ifadesi fikirlerin değişmediğini ve dersin sevildiğini belirtmektedir.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *sorun yaşamama* ve *zaman sıkıntısı* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 70’te gösterilmiştir.

Tablo 70.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Sorun yaşamama	16
Zaman sıkıntısı	2

Tablo 70 incelendiğinde öğrencilerin en fazla problemim olmadı alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de zaman sıkıntısı alt temasını vurgulamışlardır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Problemim olmadı çünkü oyunlar çok güzeldi. (Ö3)” görüşü oyunların güzel olduğunu ve bir problem olmadığını ifade etmektedir. “Bir problem olmadı

dersimiz çok eğlenceliydi. (Ö6)” ifadesi dersin eğlenceli geçtiğini vurgulamaktadır. *“Problemim olmadı ama artık her zaman eski oyunları oynamak istiyorum. (Ö9)”* görüşü problemin olmadığını ve her zaman eski oyunların oynanmak istendiğini belirtmektedir. *“Problem yok ancak eski oyunlar çok güzeldi, artık hep eski oyun oynayalım. (Ö16)”* ifadesi de her zaman eski oyunların oynanmak istendiğini ortaya koymaktadır. *“Biraz daha oyun oynayabilirdik tek problemim bu. (Ö1)”* görüşü zaman sıkıntısı olduğunu ifade etmektedir. *“Keşke hiç bitmeseydi oyunlar çok güzeldi. (Ö2)”* ifadesi oyunların çok güzel olduğunu ve bitmesinin istenmediğini vurgulamaktadır.

3.3.3.2. İkinci Etkinlik (Oyun Eşleştirme Etkinliği)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik sonrası öğrenci görüşleri *eski oyunları öğrenme, eski ve yeni oyunları karşılaştırma* ve *fikrim yok* üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 71’de gösterilmiştir.

Tablo 71.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunları öğrenme	16
Eski ve yeni oyunları karşılaştırma	1
Fikrim yok	1

Tablo 71 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunları öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Bir öğrenci de eski ve yeni oyunları karşılaştırma alt temasını vurgulamıştır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Eski oyunların nasıl oynandığını öğrendim. (Ö1)” görüşü eski oyunların öğrenildiğini ifade etmektedir. *“Bilmediğim geçmişte oynanan oyunları öğrenmiş oldum. (Ö4)”* ifadesi geçmişte oynanan oyunlar ile ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. *“Eski oyunları öğrendim ve bu oyunlardaki birlikte oyun oynamayı fark ettim. (Ö7)”* görüşü eski oyunlardaki birlikte oyun oynama

anlayışının fark edildiğini belirtmektedir. “Eski oyunların nasıl oynandığını öğrendim. (Ö10)” ifadesi eski oyunların nasıl oynandığının öğrenildiğini ortaya koymaktadır. “Aslında eski oyunları öğrendim ama onlar benim için artık yeni bir oyun ve güzel bir oyun. (Ö12)” görüşü eski oyunların öğrenildiğini ve kişi için artık yeni ve güzel bir oyun olduğunu ifade etmektedir. “Eski oyunlar çok eğlenceli çok keyif aldım. (Ö16)” ifadesi eski oyunların eğlenceli olduğunu ve keyif alındığını vurgulamaktadır. “Bu etkinlik ile eski ve yeni oyunlar arasındaki farkı gördüm. (Ö6)” görüşü eski ve yeni oyunların karşılaştırıldığını ortaya koymaktadır.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik sonrası öğrenci görüşleri *keyif almak* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 72’de gösterilmiştir.

Tablo 72.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Sürecine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Keyif almak	17
Fikrim yok	2

Tablo 72 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif aldım alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Çok keyifliydi, eski oyunlar çok güzeldi. (Ö1)” görüşü etkinliğin keyifli ve güzel olduğunu ifade etmektedir. “Çok çok keyif aldım. (Ö2)” ifadesi yapılan etkinlikten keyif alındığını vurgulamaktadır. “Keyif aldım çünkü eski oyunların nasıl oyunların nasıl oynandığını öğrendim. (Ö8)” görüşü eski oyunların nasıl oynandığının öğrenildiğini belirtmektedir. “Keyif aldım çünkü bu etkinlikte dışarı çıkıp eski oyunları oynadık. (Ö10)” ifadesi dışarıya çıkıp eski oyunları oynamanın kişiye keyif verdiğini ortaya koymaktadır. “Çok keyif aldım çok güzeldi. (Ö13)”

görüşü etkinliğin güzel olduğunu ve keyif alındığını ifade etmektedir. “*Keyif aldım çünkü eski oyunlar eğlendiriyor. (Ö16)*” geçmişte oynanan oyunların kişiyi eğlendirdiğini vurgulamaktadır.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *eski oyunları oynama* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 73’te gösterilmiştir.

Tablo 73.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunları oynama	16
Fikrim yok	3

Tablo 73 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunları oynama alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Eski oyunları oynarken keyif aldım. (Ö1)*” görüşü eski oyunları oynarken keyif alındığını ifade etmektedir. “*Bezirganbaşı oyunu ve mendil kapmaca oyununu oynarken keyif aldım. (Ö2)*” ifadesi bezirganbaşı ve mendil kapmaca oyununun kişiye keyif verdiğini vurgulamaktadır. “*Çelik çomak oyununu oynarken keyif aldım. (Ö4)*” görüşü çelik çomak oyununun keyifli olduğunu belirtmektedir. “*Etkinliklerin yer aldığı renkli kağıtlar çok hoştu. (Ö6)*” ifadesi etkinlik sonrası soruların yer aldığı kağıtların güzel olduğunu ortaya koymaktadır. “*Dışarı çıkıp eski oyunları oynarken çok keyif aldım. (Ö10)*” görüşü dışarı çıkıp eski oyunları oynamanın kişiye keyif verdiğini ifade etmektedir. “*Eski oyunları birlikte oynamak güzeldi. (Ö15)*” ifadesi eski oyunları birlikte oynamanın güzel olduğunu vurgulamaktadır.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *eski oyunlar* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 74’te gösterilmiştir.

Tablo 74.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunlar	14
Fikrim yok	5

Tablo 74 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunlar alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Beş öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Eski oyunlar dikkatimi çok çekti. (Ö1)*” görüşü eski oyunların dikkat çektiğini ifade etmektedir. “*Topaç oyunu dikkatimi çekti. (Ö2)*” ifadesi topaç oyununun dikkat çekici olduğunu vurgulamaktadır. “*Eski oyunlar içinde en fazla tepük ve çelik çomak dikkatimi çekti. (Ö6)*” görüşü eski oyunlardan tepük ve çelik çomak oyununun dikkat çektiğini belirtmektedir. *Eski oyunların oynanışı en çok dikkatimi çeken kısım oldu. (Ö8)*” ifadesi eski oyunların oynanışının dikkat çekici olduğunu ortaya koymaktadır. “*Annemin küçükken oynadığı oyunlar dikkatimi çekti. (Ö15)*” görüşü de geçmişte oynanan oyunların dikkat çektiğini ifade etmektedir.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *eski oyunları öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 75’te gösterilmiştir.

Tablo 75.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunlar	16
Fikrim yok	3

Tablo 75 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunları öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Eski oyunların nasıl olduğunu öğrenmiş oldum. (Ö1)” görüşü eski oyunların öğrenildiğini ifade etmektedir. “Eskiden hangi oyunların nasıl oynandığını öğrendim. (Ö2)” ifadesi geçmişteki oyunların nasıl olduğu ile ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. “Eski oyunları, yeni oyunları öğrendim bunların isimlerini ve günümüzdeki isimlerini öğrendim. (Ö6)” görüşü eski ve yeni oyunların öğrenildiğini belirtmektedir. “Eski oyunların nasıl oynandığını, özelliklerini öğrendim. (Ö10)” ifadesi eski oyunların özellikleri ile ilgili bilgiler elde edildiğini belirtmektedir. “Dedelerimizin küçükken oynadığı oyunları öğrendim. (Ö15)” görüşü yapılan etkinlikle büyüklerin oynadığı oyunların öğrenildiğini ifade etmektedir. “Eski oyunlarının amacını öğrendim. (Ö18)” ifadesi etkinlikle geçmişte oynanan oyunların amaçlarının öğrenildiğini vurgulamaktadır.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti, fikirlerim değişmedi ve fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 76’da gösterilmiştir.

Tablo 76.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	12
Fikirlerim değişmedi	5
Fikrim yok	2

Tablo 76 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de fikirlerim değişmedi alt temasını vurgulamışlardır. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Fikirlerim değişti, yeni bilgiler öğrendim ve dersi çok sevdim. (Ö1)*” görüşü yeni bilgiler öğrenildiğini ve dersin sevildiğini ifade etmektedir. “*Etkinlik çok güzeldi dersi çok sevdim. (Ö2)*” ifadesi etkinliğin güzel olduğunu ve dersin sevildiğini vurgulamaktadır. “*Etkinlik çok eğlenceliydi fikirlerim değişti. (Ö5)*” görüşü etkinliğin eğlenceli olduğunu ve fikirlerin değiştiğini ortaya koymaktadır. “*Fikirlerim değişti çünkü dersimiz çok eğlenceli çok faydalı. (Ö6)*” ifadesi dersin eğlenceli ve faydalı olduğunu belirtmektedir. “*Fikirlerim değişti, çünkü etkinlikler çok faydalı, daha iyi. (Ö8)*” görüşü de etkinliğin faydalı olduğunu ifade etmektedir. “*Sosyal dersini sevmeye başladım. (Ö12)*” ifadesi fikirlerin değiştiğini ve dersin sevmeye başladığını belirtmektedir. “*Evet değişti, çünkü etkinlikler çok açıklayıcı. (Ö18)*” görüşü etkinliklerin açıklayıcı olduğunu ortaya koymaktadır. “*Sosyal Bilgiler dersini artık çok sevdim. (Ö19)*” ifadesi yapılan etkinlikle dersin sevildiğini vurgulamaktadır. “*Fikirlerim değişmedi hala daha Sosyal Bilgiler dersini çok seviyorum. (Ö5)*” görüşü fikirlerin değişmediğini ve dersin sevildiğini ifade etmektedir. “*Sosyal Bilgileri hep sevdim fikirlerim değişmedi. (Ö10)*” ifadesi de dersin sevildiğini ve fikirlerin değişmediğini belirtmektedir.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik sonrası görüşler *sorun yaşamama* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 77’de gösterilmiştir.

Tablo 77.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Sorun yaşamama	17
Fikrim yok	1

Tablo 77 incelendiğinde öğrencilerin en fazla sorun yaşamama alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Etkinlik çok güzeldi, hiç zorlanmadım. (Ö2)*” görüşü etkinliğin güzel olduğunu ve zorlanılmadığını ifade etmektedir. “*Etkinlik güzeldi, problem yaşamadım. (Ö8)*” ifadesi yapılan etkinliğin güzel olduğunu ve problem yaşanmadığını belirtmektedir. “*Problemim olmadı ama eskiden oynanan oyunlar daha güzeldi. (Ö9)*” görüşü problemin olmadığını ve geçmişteki oyunların daha güzel olduğunu vurgulamaktadır. “*Etkinlik çok zevkliydi. (Ö18)*” ifadesi etkinliğin zevkli olduğunu ortaya koymaktadır.

3.3.3.3.Üçüncü Etkinlik (Oyun Bilgimizi Ölçelim Etkinliği)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *oyunlar hakkında bilgi, eski ve yeni oyunları karşılaştırma* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 78’de gösterilmiştir.

Tablo 78.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Oyunlar hakkında bilgi	10
Fikrim yok	5
Eski ve yeni oyunları karşılaştırma	4

Tablo 78 incelendiğinde öğrencilerin en fazla oyunlar hakkında bilgi alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine bazı öğrenciler de eski ve yeni oyunları karşılaştırma alt temasını vurgulamıştır. Beş öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Eski ve yeni oyunlar hakkında bilgi sahibi oldum. (Ö1)*” görüşü eski ve yeni oyunlar hakkında bilgiler elde edildiğini ifade etmektedir. “*Yeni ve eski oyunları ve bu oyunlar arasındaki farkı görmüş oldum. (Ö3)*” ifadesi yeni ve eski oyunların öğrenildiğini ve bu oyunlar arasındaki farkın görüldüğünü vurgulamaktadır. “*Oyunlar hakkında bilgiler elde ettim ve böylece oyun bilgimi güçlendirmiş oldum. (Ö6)*” görüşü oyunlar hakkında bilgiler elde edilip oyun bilgisinin güçlendirildiğini belirtmektedir. “*Eski oyunlar hakkında bilgi sahibi oldum. (Ö9)*” ifadesi eski oyunların öğrenildiğini ortaya koymaktadır. “*Bu etkinlik ile eski ve yeni oyunlar arasındaki farkları gördüm. (Ö7)*” görüşü eski ve yeni oyunlar arasındaki farkların öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Eski ve yeni oyunları karşılaştırmış oldum. (Ö12)*” ifadesi eski ve yeni oyunların karşılaştırıldığını belirtmektedir.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *keyif almak* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 79’da gösterilmiştir.

Tablo 79

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Keyif almak	17
Fikrim yok	2

Tablo 79 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif aldım alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Çok keyif aldım. (Ö1)” görüşü yapılan etkinlikten keyif alındığını ifade etmektedir. “Hem de çok keyif aldım. (Ö3)” ifadesi etkinliğin keyifli olduğunu belirtmektedir. “Evet, çok keyif aldım. (Ö7)” görüşü etkinlikten keyif alındığını ortaya koymaktadır. “Keyif aldım çünkü eski oyunları öğrendim. (Ö10)” görüşü eski oyunların öğrenildiğini ve keyif alındığını ifade etmektedir.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *eski oyunları öğrenme, eski ve yeni oyunları karşılaştırma* ve *fikrim yok* üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 80’de gösterilmiştir.

Tablo 80.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunları öğrenme	10
Eski ve yeni oyunları karşılaştırma	4
Fikrim yok	4

Tablo 80 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunları öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı eski ve yeni oyunları karşılaştırma alt temasını vurgulamışlardır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Bezirganbaşı oyununu çok sevdim. (Ö2)*” görüşü eski oyunlardan bezirganbaşı oyununun sevildiğini ifade etmektedir. “*Eski oyunların özelliklerinin yer aldığı renkli kağıtlar hoşuma gitti. (Ö6)*” ifadesi geçmişteki oyunlar ile ilgili bilgiler veren kağıtların beğenildiğini belirtmektedir. “*Eski oyunlarımız çok eğlenceli keyif aldım. (Ö11)*” görüşü eski oyunların eğlenceli olduğunu ve keyif verdiğini vurgulamaktadır. “*Bu etkinlik ile eski ve yeni oyunlar arasındaki farkları gördüm ve en çok bu kısımdan keyif aldım. (Ö7)*” ifadesi yapılan etkinlikle eski ve yeni oyunlar arasındaki farkların görüldüğünü ve keyif alındığını ortaya koymaktadır. “*Eski ve yeni oyunların farkını öğrenirken keyif aldım. (Ö19)*” görüşü eski ve yeni oyunlar arasındaki farkın öğrenilirken keyif alındığını ifade etmektedir.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik sonrası öğrenci görüşleri *eski oyunlar, eski ve yeni oyunların karşılaştırma* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 81’de gösterilmiştir.

Tablo 81.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunları öğrenme	12
Fikrim yok	4
Eski ve yeni oyunları karşılaştırma	1

Tablo 81 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunlar alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı eski ve yeni oyunları karşılaştırma alt temasını vurgulamıştır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Bu etkinlikte en çok topaç oyunu dikkatimi çekti. (Ö2)*” görüşü eski oyunlardan topaç oyununun dikkat çektiğini ifade etmektedir. “*En çok dikkatimi*

çeken şey eski oyunlar oldu çok eğlenceli. (Ö17)” görüşü eski oyunların eğlenceli olduğunu vurgulamaktadır. *“Eski ve yeni oyunlar arasındaki farklar en çok dikkatimi çeken kısım oldu. (Ö7)”* ifadesi eski ve yeni oyunlar arasındaki farkın dikkat çekici olduğunu belirtmektedir.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *eski oyunları öğrenme, eski ve yeni oyunları karşılaştırma ve fikrim yok* üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 82’de gösterilmiştir.

Tablo 82.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Eski oyunları öğrenme	10
Eski ve yeni oyunları karşılaştırma	5
Fikrim yok	3

Tablo 82 incelendiğinde öğrencilerin en fazla eski oyunları öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bazıları da eski ve yeni oyunları karşılaştırma alt temasını vurgulamıştır. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Eski oyunları öğrenmiş oldum. (Ö1)” görüşü eski oyunların öğrenildiğini ifade etmektedir. *“Eski oyunları öğrendim ve eski oyunların çok güzel olduğunu düşünüyorum. (Ö10)”* ifadesi geçmişte oynanan oyunların öğrenildiğini ve beğenildiğini vurgulamaktadır. *“Eski oyunların neler olduğunu ve nasıl oynandığını öğrenmiş oldum. (Ö11)”* görüşü eski oyunlar ile ilgili bilgiler elde edildiğini belirtmektedir. *“Yeni ve eski oyunları bu oyunlar arasındaki farkları öğrenmiş oldum. (Ö6)”* ifadesi eski ve yeni oyunlar arasındaki farkların öğrenildiğini ortaya koymaktadır. *“Eski ve yeni oyunların özelliklerini ve farklarını öğrenmiş oldum. (Ö17)”* görüşü eski ve yeni oyunların özelliklerinin ve farklarının öğrenildiğini ifade etmektedir.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti*, *fikirlerim değişmedi* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 83'te gösterilmiştir.

Tablo 83.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	12
Fikrim yok	4
Fikirlerim değişmedi	3

Tablo 83 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de fikirlerim değişmedi alt temasını vurgulamışlardır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Fikirlerim değişti, yeni bilgiler öğrenmiş oldum. (Ö1)*” görüşü yapılan etkinlikle yeni bilgiler öğrenildiğini ve fikirlerin değiştiğini ifade etmektedir. “*Değişti, çünkü sosyal bilgiler dersi artık daha eğlenceli. (Ö6)*” ifadesi fikirlerin değiştiğini ve dersin artık eğlenceli olduğunu belirtmektedir. “*Etkinlikler çok güzel dersi çok seviyorum. (Ö9)*” görüşü etkinliğin güzel olduğunu vurgulamaktadır. “*Etkinlik çok güzeldi, fikirlerim değişti. (Ö11)*” ifadesi yapılan etkinliğin güzel olduğunu ve fikirlerin değiştiğini ortaya koymaktadır. “*Fikirlerim değişti çünkü, dersimiz çok güzel geçiyor, etkinlik çok faydalı. (Ö17)*” görüşü fikirlerin değiştiğini ve etkinliğin faydalı olduğunu ifade etmektedir. “*Fikirlerim değişmedi, çünkü dersi seviyordum. (Ö3)*” ifadesi fikirlerin değişmediğini vurgulamaktadır.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik sonrası görüşler *sorun yaşamama* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 84’te gösterilmiştir.

Tablo 84.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Sorun yaşamama	15
Fikrim yok	3

Tablo 84 incelendiğinde öğrencilerin en fazla sorun yaşamama alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Etkinlikler çok faydalıydı, hiçbir problemim olmadı. (Ö1)*” görüşü etkinliklerin faydalı olduğunu ve bir problemle karşılaşılmadığını ifade etmektedir. “*Oyunlar çok güzeldi, zorlandığım bir kısım olmadı. (Ö9)*” ifadesi yapılan etkinliğin güzel olduğunu ve zorlanılmadığını vurgulamaktadır. “*Etkinliği çok sevdim ben zorlanmadım. (Ö13)*” görüşü etkinliğin sevildiğini belirtmektedir. “*Problemim olmadı çünkü konuyu iyi anladım. (Ö17)*” ifadesi konunun iyi bir şekilde anlaşıldığını ve bir problemle karşılaşılmadığını ortaya koymaktadır.

3.3.4.Dördüncü Kazanıma İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

3.3.4.1. Birinci Etkinlik (Drama Etkinliği)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *milli mücadele kahramanlarını öğrenme, geçmişi öğrenme, ülkelerin bayraklarını öğrenme, düşman ülkeleri öğrenme, ülkeyi korumayı öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 6 alt temada toplanmış ve Tablo 85’te gösterilmiştir.

Tablo 85.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Milli mücadele kahramanlarını öğrenme	6
Geçmiş öğrenme	4
Fikrim yok	3
Ülkelerin bayraklarını öğrenme	2
Düşman ülkelerini öğrenme	1
Ülkeyi korumayı öğrenme	1

Tablo 85 incelendiğinde öğrencilerin en fazla milli mücadele kahramanlarını öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı geçmiş öğrenme alt temasına dikkat çekmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin ülkelerin bayraklarını öğrenme, düşman ülkeleri öğrenme ve ülkeyi korumayı öğrenme alt temaları üzerinde durduğu tespit edilmiştir. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Sütçü imamı ve nereyi savunduğunu öğrendim. (Ö2)” görüşü milli mücadele kahramanlarından Sütçü İmam’ın öğrenildiğini ifade etmektedir. “Eskiden kahramanlarımızın nasıl savaştığını öğrenmiş oldum. (Ö8)” ifadesi milli mücadele kahramanlarının nasıl savaştığı ile ilgili bilgiler elde edildiğini vurgulamaktadır. “Atatürk’ün işgale karşı seferber olduğunu, ülkemize hangi devletlerin saldırdığını ve ülkemizin hangi kahramanlar tarafından korunduğunu öğrendim. (Ö12)” görüşü milli mücadele döneminin öğrenildiğini belirtmektedir. “Sütçü imamı öğrendim. (Ö17)” ifadesi milli mücadele kahramanlarından Sütçü İmam ile ilgili bilgiler elde edildiğini ortaya koymaktadır. “Yapılan etkinlikte geçmişimi öğrendim. (Ö5)” görüşü yapılan etkinlikte geçmişin öğrenildiğini ifade etmektedir. “Öğretmenimizin ülkeleri temsilen verdikleri bayraklarla ülkelerin bayraklarını öğrenmiş oldum. (Ö12)” ifadesi konuda yer alan ülkelerin bayraklarının öğrenildiğini vurgulamaktadır. “Düşman ülkelerin hangileri olduklarını öğrenmiş oldum. (Ö5)” görüşü düşman ülkeler ile ilgili bilgiler elde

edildiğini ortaya koymaktadır. “Yaptığımız drama ile ülkemizi korumamız gerektiğini anladım. (Ö1)” ifadesi ülkeyi korumanın öğrenildiğini belirtmektedir.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *keyif almak* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 86’da gösterilmiştir.

Tablo 86.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Keyif almak	16
Fikrim yok	3

Tablo 86 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif alma alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Ayrıca üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Evet, çok keyifliydi. (Ö1)” görüşü etkinliğin keyifli olduğunu ifade etmektedir. “Keyif aldım çünkü çok güzel geçti dersimiz. (Ö2)” ifadesi dersin güzel geçtiğini vurgulamaktadır. “Sahneye çıkınca çok keyif aldım. (Ö5)” görüşü sahneye çıkıldığında keyif alındığını belirtmektedir. “En güzel dersti hiç almadığım kadar keyif aldım. (Ö6)” ifadesi yapılan etkinliğin keyifli geçtiğini ortaya koymaktadır. “Keyif aldım çünkü gösteri yaptık, kim keyif almaz ki. (Ö10)” görüşü gösteriden keyif alındığını ifade etmektedir. “Evet keyif aldım çünkü çok güzel şeyler öğrendim. (Ö16)” ifadesi yapılan etkinlikten keyif alındığını ve güzel şeyler öğrenildiğini vurgulamaktadır.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *canlandırma*, *soru sorma* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 87’de gösterilmiştir.

Tablo 87.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Canlandırma	14
Fikrim yok	4
Soru sorma	1

Tablo 87 incelendiğinde öğrencilerin en fazla canlandırma alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Bunun dışında bir öğrenci de soru sorma alt temasını vurgulamıştır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Rolümün olmasından ve canlandırma kısmından çok keyif aldım. (Ö1)” görüşü etkinlikte yer alan canlandırma kısmından keyif alındığını ifade etmektedir. *“Sahnedede olmak çok keyifliydi. (Ö2)”* ifadesi sahnede olmanın keyifli olduğunu vurgulamaktadır. *“Canlandırmada en keyif aldığım yer Türklerin topraklarını geri alması oldu. (Ö4)”* görüşü Türklerin topraklarının geri almasının kişiyi keyiflendirdiğini ortaya koymaktadır. *“Gösteri sırasında çok keyif aldım, çünkü hepimizin rolleri vardı çok güzeldi. (Ö10)”* ifadesi yapılan gösterinin kişiyi keyiflendirdiğini vurgulamaktadır. *“Öğretmenimizin bize verdiği bayraklar çok hoşuma gitti hepimizin bir ülkeyi temsil ettik. (Ö18)”* görüşü etkinlikte yer alan bayrakların ve ülkelerin temsil edilmesinin kişinin hoşuna gittiğini ifade etmektedir. *“Rolümün olması çok güzeldi ilk defa bir tiyatrodada oynadım ve mutlu oldum. (Ö19)”* ifadesi etkinlikte yer alan canlandırmanın kişiyi mutlu ettiğini belirtmektedir. *“Öğretmenimiz canlandırma bitince bize sorular sordu çok keyif aldım. (Ö7)”* görüşü sorulan soruların kişiye keyif verdiğini ortaya koymaktadır.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *milli mücadele kahramanları, ülkeler ve fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 88’de gösterilmiştir.

Tablo 88.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Milli mücadele kahramanları	9
Ülkeler	5
Fikrim yok	4

Tablo 88 incelendiğinde öğrencilerin en fazla milli mücadele kahramanları alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı ülkeler alt temasını vurgulamıştır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Dikkatimi en fazla Sütçü İmam çekti. (Ö2)*” görüşü milli mücadele kahramanlarından Sütçü İmam’ın dikkat çektiğini ifade etmektedir. “*Sütçü İmam’ın Güneydoğu Anadolu’daki mücadelesi ve Şanlıurfa’yı koruması dikkatimi çekti. (Ö5)*” ifadesi de Sütçü İmam’ın dikkat çektiğini vurgulamaktadır. “*Yabancıların ülkemize saldırması ve askerlerimizin bizim için mücadele etmesi dikkatimi çekti. (Ö10)*” görüşü askerlerin mücadele etmesinin dikkat çekici olduğunu belirtmektedir. “*Kazım Karabekir’in mücadelesi dikkatimi çeken en önemli kısımdı. (Ö14)*” ifadesi milli mücadele kahramanlarından Kazım Karabekir’in dikkat çektiğini ortaya koymaktadır. “*Bizim savaştığımız ülkeler dikkatimi çok çekti. (Ö7)*” görüşü savaşılan ülkelerin dikkat çekici olduğunu ifade etmektedir.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *milli mücadele kahramanlarını öğrenme, Atatürk’ün görev aldığı yerleri öğrenme, geçmişini öğrenme, ülkeleri öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 5 alt temada toplanmış ve Tablo 89’da gösterilmiştir.

Tablo 89.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Milli mücadele kahramanlarını öğrenme	7
Atatürk'ün görev aldığı yerleri öğrenme	4
Geçmiş öğrenme	3
Fikrim yok	3
Ülkeleri öğrenme	1

Tablo 89 incelendiğinde öğrencilerin milli mücadele kahramanlarını öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmı Atatürk'ün görev aldığı yerleri öğrenme alt temasını vurgulamıştır. Bazı öğrencilerin de geçmişi öğrenme ve ülkeleri öğrenme alt temaları üzerinde durduğu tespit edilmiştir. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“İtilaf devletlerini, Sütçü İmam'ın Şanlıurfa'yı, Kazım Karabekir'in ise Erzurum'u koruduğunu öğrendim. (Ö5)” görüşü milli mücadele kahramanlarının öğrenildiğini ifade etmektedir. *Tarihimizde Sütçü İmam ve Kazım Karabekir'in önemli olduğunu ve Atatürk'ün görev aldığı yerleri öğrendim. (Ö6)”* ifadesi yapılan etkinlikle milli mücadele dönemi kahramanlarının ve Atatürk'ün görev aldığı yerlerin öğrenildiğini vurgulamaktadır. *“Kazım Karabekir'i öğrendim. (Ö12)”* görüşü milli mücadele kahramanlarından Kazım Karabekir ile ilgili bilgiler elde edildiğini ortaya koymaktadır. *“Sütçü İmam'ı ve Kazım Karabekir'i öğrendim. (Ö13)”* ifadesi de milli mücadele kahramanlarının öğrenildiğini belirtmektedir. *Kazım Karabekir'i, Sütçü İmam'ı Atatürk'ün nerelerde toplantı yaptığını, hangi vapura bindiğini öğrenmiş oldum. (Ö14)”* görüşü milli mücadele kahramanlarının ve Atatürk'ün görev aldığı yerlerin öğrenildiğini ifade etmektedir. *“Etkinlikle Atatürk'ün görev aldığı yerleri öğrendim. (Ö18)”* ifadesi yapılan etkinlikle Atatürk'ün görev aldığı yerlerin öğrenildiğini vurgulamaktadır.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci *fikirlerim değişti*, *fikirlerim değişmedi* ve *fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 90’da gösterilmiştir.

Tablo 90.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	14
Fikirlerim değişmedi	3
Fikrim yok	2

Tablo 90 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de fikirlerim değişmedi alt temasını vurgulamışlardır. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Fikirlerim değişti, yeni bilgiler öğrendim. (Ö1)*” görüşü fikirlerin değiştiğini ve yeni bilgiler öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Etkinlik çok güzeldi, fikirlerim değişti. (Ö2)*” ifadesi etkinliğin güzel olduğunu vurgulamaktadır. “*Fikirlerim değişti, çünkü dersimiz çok eğlenceli geçti. (Ö6)*” görüşü dersin eğlenceli geçtiğini belirtmektedir. “*Dersi çok seviyorum artık. (Ö9)*” ifadesi yapılan etkinliğin dersi sevmede etkili olduğunu ortaya koymaktadır. “*Etkinlik çok yararlı oldu fikirlerim değişti. (Ö10)*” görüşü etkinliğin yararlı olduğunu ifade etmektedir. “*Fikirlerim değişmedi, dersi hep seviyordum. (Ö8)*” ifadesi fikirlerin değişmediğini dersin sevildiğini vurgulamaktadır.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *sorun yaşamama* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 91’de gösterilmiştir.

Tablo 91.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Sorun yaşamama	17
Fikrim yok	2

Tablo 91 incelendiğinde öğrencilerin en fazla sorun yaşamama alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Problemim olmadı çünkü etkinlik çok eğlenceliydi. (Ö2)*” görüşü etkinliğin eğlenceli olduğunu ve bir problemle karşılaşmadığını ifade etmektedir. “*Çok güzel ve yararlı bir etkinlik oldu. (Ö5)*” ifadesi etkinliğin güzel ve yararlı olduğunu vurgulamaktadır. “*Bir problemle karşılaşmadım çünkü etkinlik çok yararlıydı. (Ö7)*” görüşü etkinliğin yararlı olduğunu belirtmektedir.

3.3.4.2.İkinci Etkinlik (Haritalarla Milli Mücadele Dönemini Öğreniyorum)

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *işgal edilen yerleri öğrenme, milli mücadele dönemini öğrenme, Atatürk’ün sırasıyla gittiği illeri öğrenme, ülkeleri öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 5 alt temada toplanmış ve Tablo 92’de gösterilmiştir.

Tablo 92.

Etkinliğin Kazandırdıklarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
İşgal edilen yerleri öğrenme	10
Fikrim yok	4
Milli mücadele dönemini öğrenme	3
Atatürk’ün sırasıyla gittiği illeri öğrenme	2
Ülkeleri öğrenme	1

Tablo 92 incelendiğinde öğrencilerin en fazla işgal edilen yerleri öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bir kısmı milli mücadele dönemini öğrenme, Atatürk'ün sırasıyla gittiği illeri öğrenme ve ülkeleri öğrenme alt temalarını vurgulamıştır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Hangi illerin hangi ülkeler tarafından işgale uğradığını öğrenmiş oldum. (Ö5)*” görüşü işgal edilen illerin öğrenildiğini ifade etmektedir. “*İşgal edilen yerleri öğrendim. (Ö8)*” ifadesi yapılan etkinlikle işgal edilen yerlerin öğrenildiğini belirtmektedir. “*Milli mücadele döneminde işgal edilen illeri öğrenmiş oldum. (Ö18)*” görüşü de milli mücadele döneminde işgal edilen illerin öğrenildiğini vurgulamaktadır. “*Haritalar milli mücadele dönemini öğrenmemi sağladı. (Ö2)*” ifadesi yapılan etkinlikte yer alan haritaların konunun öğrenilmesinde yardımcı olduğunu ortaya koymaktadır. “*Milli mücadele dönemini öğrendim. (Ö14)*” görüşü milli mücadele döneminin öğrenildiğini ifade etmektedir. “*Atatürk'ün sırasıyla nerelere gittiğini ve bizi hangi ülkelerin işgal ettiğini öğrendim. (Ö10)*” ifadesi yapılan etkinlikle Atatürk'ün sırasıyla gittiği illerin öğrenildiğini vurgulamaktadır.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik sonrası öğrenci görüşleri *keyif almak* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış ve Tablo 93'te gösterilmiştir.

Tablo 93.

Etkinliğin Keyif Almaya/ Eğlenmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Keyif almak	17
Fikrim yok	2

Tablo 93 incelendiğinde öğrencilerin en fazla keyif almak alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin keyif almaya/ eğlenmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Çok çok çok keyif aldım. (Ö2)” görüşü etkinlikten keyif alındığını ifade etmektedir. “Evet, çok keyif aldım çok güzeldi. (Ö5)” ifadesi yapılan etkinliğin güzel olduğunu vurgulamaktadır. “Keyif aldım çünkü milli mücadele dönemini öğrenmiş oldum. (Ö8)” görüşü keyif alındığını ve milli mücadele döneminin öğrenildiğini ortaya koymaktadır. “Keyif aldım çünkü konuyu çok güzel bir şekilde öğrenmiş oldum. (Ö10)” ifadesi yapılan etkinlikle konunun öğrenildiğini belirtmektedir. “Evet çok keyifli geçti çünkü harita ile öğrenmek daha kolay. (Ö16)” görüşü etkinliğin keyifli geçtiğini ve harita ile öğrenmenin daha kolay gerçekleştiğini ifade etmektedir.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri Atatürk’ün sırasıyla gittiği illeri öğrenme, canlandırma ve fikrim yok olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 94’te gösterilmiştir.

Tablo 94.

Etkinlikten Keyif Alınan Yerlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Atatürk’ün sırasıyla gittiği illeri öğrenme	11
Canlandırma	4
Fikrim yok	4

Tablo 94 incelendiğinde öğrencilerin en fazla Atatürk’ün sırasıyla gittiği illeri öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin önemli bir kısmı canlandırma alt temasını vurgulamışlardır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Atatürk’ün sırasıyla gittiği illeri öğrenirken keyif aldım. (Ö4)” görüşü Atatürk’ün sırasıyla gittiği illerin öğrenilirken keyif alındığını ifade etmektedir. “Sırasıyla harita üzerinden Atatürk’ün gittiği illeri öğrenirken keyif aldım. (Ö8)” ifadesi Atatürk’ün sırasıyla gittiği illeri öğrenmenin kişiye keyif verdiğini vurgulamaktadır. “Atatürk’ün gittiği illeri öğrenmiş oldum ve çok sevdim. Bu iller Samsun, Amasya, Erzurum ve Sivas’tı. (Ö19)” görüşü de yapılan etkinliğin sevildiğini ortaya koymaktadır. “Tiyatro yaparken haritadan yararlanmak çok güzeldi. (Ö7)” ifadesi canlandırma yaparken haritadan yararlandığını ve güzel olduğunu ortaya koymaktadır. “Canlandırma yapmak güzeldi. (Ö11)” görüşü etkinlikte yer alan canlandırmanın güzel olduğunu belirtmektedir.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *milli mücadele kahramanları, Atatürk’ün sırasıyla gittiği iller, canlandırma, ülkeler, haritalar ve fikrim yok* olmak üzere 6 alt temada toplanmış ve Tablo 95’te gösterilmiştir.

Tablo 95.

Etkinliğin Dikkat Çeken Kısımlarına İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikrim yok	6
Milli mücadele kahramanları	3
Atatürk’ün sırasıyla gittiği iller	3
Canlandırma	3
Ülkeler	2
Haritalar	1

Tablo 95 incelendiğinde öğrencilerin en fazla milli mücadele kahramanları, Atatürk’ün sırasıyla gittiği iller ve canlandırma alt temalarını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bazıları da ülkeler ve haritalar alt temalarını vurgulamıştır. Altı öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“En çok dikkatimi çeken Sütçü İmam oldu. (Ö5)” görüşü milli mücadele kahramanlarından Sütçü İmam’ın dikkat çektiğini ifade etmektedir. “Kazım Karabekir’in bizim için çok mücadele vermesi en çok dikkatimi çeken kısım oldu. (Ö10)” ifadesi Kazım Karabekir’in mücadele vermesinin dikkat çekici olduğunu vurgulamaktadır. “Atatürk’ün sırasıyla gittiği iller dikkatimi çekti. (Ö4)” görüşü Atatürk’ün sırasıyla gittiği illerin dikkat çektiğini belirtmektedir. “Haritalar çok güzeldi konuyu anlamamda yardımcı oldu ve dikkatimi çekti. (Ö16)” ifadesi haritaların güzel ve dikkat çekici olduğunu ortaya koymaktadır.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri işgal edilen illeri öğrenme, milli mücadele dönemini öğrenme ve fikrim yok olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 96’da gösterilmiştir.

Tablo 96.

Etkinlik Sırasında Öğrenilenlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
İşgal edilen illeri öğrenme	6
Milli mücadele dönemini öğrenme	5
Fikrim yok	4

Tablo 96 incelendiğinde öğrencilerin en fazla işgal edilen illeri öğrenme alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Yine öğrencilerin bazıları da milli mücadele dönemini öğrenme alt temasını vurgulamıştır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Yunanlıların nereyi işgal ettiklerini öğrendim. (Ö5)” görüşü işgal edilen yerlerin öğrenildiğini ifade etmektedir. “Kazım Karabekir’i, Sütçü İmam’ı ve işgal edilen illeri öğrenmiş olduk. (Ö10)” ifadesi milli mücadele kahramanlarının ve işgal edilen illerin öğrenildiğini vurgulamaktadır. “Konuyu öğrendim. (Ö3)” görüşü milli mücadele döneminin öğrenildiğini ortaya koymaktadır. “Haritalarla milli mücadele dönemindeki bütün önemli noktaları öğrendim, kısacası ülkelerin

bayraklarını, Sütçü İmam'ı ve kazım Karabekir'i öğrenmiş oldum. (Ö6)” ifadesi milli mücadele dönemi ile ilgili bilgiler elde edildiğini belirtmektedir.

Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci öğrenci görüşleri *fikirlerim değişti, fikirlerim değişmedi ve fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 97’de gösterilmiştir.

Tablo 97.

Etkinliğin Derse Karşı Fikirleri Değiştirmeye İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Fikirlerim değişti	12
Fikrim yok	4
Fikirlerim değişmedi	3

Tablo 97 incelendiğinde öğrencilerin en fazla fikirlerim değişti alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de fikirlerim değişmedi alt temasını vurgulamışlardır. Dört öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinliğin derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Harita ile öğrenmek çok güzel, fikirlerim değişti çok sevdim. (Ö2)” görüşü fikirlerin değiştiğini ve etkinliğin sevildiğini ifade etmektedir. *“Dersi çok sevdim. (Ö4)”* ifadesi dersin sevildiğini vurgulamaktadır. *“Fikirlerim değişti, etkinlik çok yararlıydı. (Ö6)”* görüşü yapılan etkinliğin yararlı olduğunu ve fikirlerin değiştiğini belirtmektedir. *“Canlandırma çok güzeldi dersi çok seviyorum. (Ö11)”* ifadesi yapılan canlandırmanın güzel olduğunu ve dersin sevildiğini ortaya koymaktadır. *“Fikirlerim değişmedi, dersi hep seviyordum. (Ö8)”* görüşü dersin hep sevildiğini ve fikirlerin değişmediğini ifade etmektedir.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci öğrenci sorun yaşamama ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplanmış Tablo 98’de gösterilmiştir.

Tablo 98.

Etkinlik Sırasında Karşılaşılan Problemlere İlişkin Etkinlik Süreci Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Frekans(f)
Sorun yaşamama	17
Fikrim yok	3

Tablo 98 incelendiğinde öğrencilerin en fazla sorun yaşamama alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Üç öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin etkinlik süreci görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Problemim olmadı çünkü etkinlik çok güzel geçti. (Ö2)*” görüşü etkinliğin güzel geçtiğini ve problem yaşanmadığını ifade etmektedir. “*Problem yaşamadım çünkü Sosyal Bilgiler dersini çok seviyorum. (Ö3)*” ifadesi problem yaşanmadığını ve dersin sevildiğini vurgulamaktadır.

3.4.Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmanın dördüncü alt problemi doğrultusunda öğrencilerle uygulamaya başlamadan önce ve uygulama tamamen bittikten sonra yapılan görüşmelere ilişkin bulgular bulunmaktadır. Her bir tema altında çalışmanın veri analizi tekniğine uygun olarak uygulama öncesi ve sonrasına ilişkin tablolara, yorumlara ve doğrudan görüşlere yer verilmiştir.

3.4.1.Aile Tarihinin Araştırılmasına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Uygulama öncesi görüşler;

Aile tarihinin araştırılmasına ilişkin uygulama öncesi öğrenci görüşleri *geçmiş öğrenme, aileyi tanıma, aile tarihini öğrenme, araştırma becerisi ve*

yaşanılan sıkıntılar olmak üzere 5 alt temada toplanmış ve Tablo 99’da gösterilmiştir.

Tablo 99.

Aile Tarihinin Araştırılmasına İlişkin Uygulama Öncesi Öğrenci Görüşleri

Alt temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Geçmiş öğrenme	Ö ₂ , Ö ₄ , Ö ₆ , Ö ₈ , Ö ₉ , Ö ₁₁	6
Aileyi tanıma	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₁₀ , Ö ₁₃	4
Aile tarihini öğrenme	Ö ₃ , Ö ₇ , Ö ₁₂ , Ö ₁₃	4
Araştırma becerisi	Ö ₄	1
Yaşanılan sıkıntılar	Ö ₅	1

Tablo 99 incelendiğinde öğrencilerin en fazla geçmiş öğrenme alt temasını vurgulandığı tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmı aileyi tanıma ve aile tarihini öğrenme alt temalarının aile tarihinin araştırılmasında önemli olduğunu vurgulamışlardır. Ayrıca bazı öğrencilerin de aile tarihinin araştırılmasına ilişkin araştırma becerisi ve yaşanılan sıkıntılar üzerinde durduğu tespit edilmiştir.

Aşağıda aile tarihinin araştırılmasına ilişkin görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Eski günlerle ilgili bilgiler öğrenmek beni mutlu eder. (Ö2)” ifadesi aile tarihinin araştırılmasında geçmiş öğrenmenin önemini vurgulamaktadır. “Annelerimizin, babalarımızın, bahanelerimizin geçmişini öğrenmek önemlidir.(Ö6)” görüşü geçmiş öğrenmenin önemini önemi ortaya koymaktadır. “Mesele annemin küçüklüğünü, küçükken ne oynadıklarını öğrenmiş olurum. (Ö13)” ifadesi aile tarihinin araştırılmasında aile büyüklerinin geçmişinin nasıl geçtiği ve geçmişte ne tür oyunlar oynandığının öğrenilmesi açısından önemlidir. “Ailemizin nasıl zorluklarla büyüdüğünü, nasıl yerlerden geçtiğini öğrenmek için aile tarihimizi araştırmak önemlidir.(Ö4)” görüşü aile tarihinin araştırılmasıyla kişinin ailesinin geçmişte nasıl zorluklar çektiğini, ne tür sıkıntılara göğüs gerdiğini öğrenmesi açısından önem arz etmektedir.

Uygulama sonrası görüşler;

Aile tarihinin araştırılmasına ilişkin uygulama sonrası öğrenci görüşleri geçmiş öğrenme, eski oyunları öğrenme, gelenek ve görenekleri öğrenme, aile

tarihini öğrenme ve gelecek kuşaklara taşıma olmak üzere 6 alt temada toplanmış ve Tablo 100’de gösterilmiştir.

Tablo 100.

Aile Tarihinin Araştırılmasına İlişkin Uygulama Sonrası Öğrenci Görüşleri

Alt temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Geçmiş öğrenme	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₄ , Ö ₅ , Ö ₆ , Ö ₈ , Ö ₉ , Ö ₁₀ , Ö ₁₁ , Ö ₁₂ , Ö ₁₃	12
Eski oyunları öğrenme	Ö ₁ , Ö ₇ , Ö ₉ , Ö ₁₀	4
Gelenek ve görenekleri öğrenme	Ö ₃ , Ö ₉	2
Aile tarihini öğrenme	Ö ₆	1
Aileyi tanıma	Ö ₁	1
Gelecek kuşaklara taşıma	Ö ₆	1

Tablo 100 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin aile en fazla geçmiş öğrenme alt temasını vurgulandığı tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmı eski oyunları öğrenme alt temasının aile tarihinin araştırılmasında önemli olduğunu vurgulamışlardır. Ayrıca bazı öğrencilerin de gelenek ve görenekleri öğrenme, aile tarihini öğrenme, aileyi tanıma ve gelecek kuşaklara taşıma üzerinde durduğu tespit edilmiştir.

Aşağıda aile tarihinin araştırılmasına ilişkin görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Ailemin soyunun nereden geldiğini onların nasıl zorluklar yaşadığını bilmek bizim için önemlidir. Onlarla görüştüğümde hangi oyunları oynadıklarını, hangi evlerde yaşadıklarını öğrenmiş oluruz. (Ö1)” ifadesi ile geçmiş öğrenme ve aileyi tanımanın önemi üzerinde durulmuştur. *“Ailemin geçmişini öğrenmek benim için büyük bir onurdur, mutluluktur. (Ö5)”* görüşü kişinin ailesinin geçmişini öğrenmesinin onun için büyük bir şeref olduğunu vurgulamaktadır. *“Ailemizin geçmişini bilmeden büyümemeliyiz. Geçmişlerini öğrenelim ki ileriye taşıyalım. (Ö6)”* ifadesi aile tarihini öğrenmenin ve gelecek kuşaklara taşımanın önemini ortaya koymaktadır. *“Ailemin hangi oyunları oynadığını, nasıl evlerde yaşadıklarını nasıl geçindiklerini öğrenmek için aile tarihimize ilgili araştırma yapmak önemlidir. (Ö9)”* görüşü ise aile tarihinin araştırılmasının geçmişteki

oyunan oyunlar, yaşanan evler ve geçim kaynakları hakkında bilgiler verdiğini ortaya koymaktadır.

Aile tarihinin araştırılmasına ilişkin öğrencilerin ön ve son görüşleri karşılaştırıldığında öğrencilerin aile tarihinin araştırılmasına ilişkin fikirleri uygulama öncesi görüşmeye göre çeşitlilik gösterdiği tespit edilmiştir. Öğrencilerin görüşleri incelendiğinde ön görüşmede olduğu gibi en fazla geçmiş öğrenme alt temasının vurgulandığı tespit edilmiştir Ayrıca yapılan etkinlikler ile beraber bazı öğrencilerin de gelenek ve görenekleri öğrenme, aile tarihini öğrenme, aileyi tanıma ve gelecek kuşaklara taşıma üzerinde durduğu tespit edilmiştir.

3.4.2. Gelenek ve Göreneklerimizin Geçmişten Bugüne Değişimi İle İlgili Öğrenci Görüşleri

Uygulama Öncesi Görüşler;

Gelenek ve göreneklerimizin geçmişten bugüne değişimi ile ilgili uygulama öncesi öğrenci görüşleri *teknolojinin değişimi, ulaşım araçlarının değişimi, düğün törenlerinin değişimi, evlerin değişimi, insanların değişimi, geleceğin değişimi, ders notlarının değişimi, askeri araçların değişimi ve fikrim yok* olmak üzere 9 alt temada toplanmış ve Tablo 101’de gösterilmiştir.

Tablo 101.

Gelenek ve Göreneklerimizin Geçmişten Bugüne Değişimi İle İlgili Uygulama Öncesi Öğrenci Görüşleri

Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Teknolojinin değişimi	Ö ₁ , Ö ₄ , Ö ₇ , Ö ₉	4
Fikrim yok	Ö ₆ , Ö ₁₀	2
Ulaşım araçlarının değişimi	Ö ₁₁	1
Düğün törenlerinin değişimi	Ö ₂	1
Evlerin değişimi	Ö ₁	1
İnsanların değişimi	Ö ₄	1
Geleceğin değişimi	Ö ₃	1
Ders notlarının değişimi	Ö ₅	1
Askeri araçların değişimi	Ö ₁₃	1

Tablo 101 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla teknolojinin değişimi alt temasını vurgulandığı tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin

ulaşım araırlarının değişimi, düğün törenlerinin değişimi, evlerin değişimi, insanların değişimi, geleceğin değişimi, ders notlarının değişimi ve askeri araırların değişimi üzerinde durduğu tespit edilmiştir. İki ğrencinin ise bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda gelenek ve greneklerimizimizin geçmişten bugüne değişimi ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Evet. Yeni gelen şeyler hayatımızı kolaylaştırmaktadır. Tabletler, akıllı tahtalar, telefon ve bilgisayarlar var artık bunlar da hayatımızı geliştiriyor. (Ö5)” ifadesi ile gelenek ve greneklerimizimizin geçmişten bugüne değişimi ile ilgili teknolojinin değişimi üzerinde durulmuştur. “Eskiden gelin almaya atlarla gidilirdi, şimdi ise süslü otomobillerle gidilmekte. (Ö2)” görüşü manevi kültür ğelerimizin değişimini vurgulamaktadır. “Geçmişte insanlar birbirlerine yardım ediyorlardı, şimdi ise her şey internet üzerinde yapılmakta yardımlaşma diye bir gelenek kalmadı. (Ö4)” ifadesi ile insanların değişimi üzerinde durulmuştur. “Eskiden savaşlarda çok fazla tank yoktu artık farklı türde tanklar var. (Ö13)” görüşü ise gelenek ve göreneklerin değişiminde askeri araırların değişimini vurgulamaktadır.

Uygulama Sonrası Görüşler;

Gelenek ve greneklerimizimizin geçmişten bugüne değişimine ilişkin uygulama sonrası ğrenci görüşleri *oyunların değişimi, düğün törenlerinin değişimi, halk oyunlarının değişimi, bayramların değişimi, ulaşım araırlarının değişimi, sanatırların değişimi* ve *fikrim yok* olmak üzere 7 alt temada toplanmış ve Tablo 102’de gösterilmiştir.

Tablo 102.

Gelenek Ve Greneklerimizimizin Geçmişten Bugüne Değişmesi İle İlgili Uygulama Sonrası ğrenci Görüşleri

Alt temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Oyunların değişimi	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₇ , Ö ₉ , Ö ₁₃ ,	5
Düğün törenlerinin değişimi	Ö ₆ , Ö ₈ , Ö ₁₂	3
Halk oyunlarının değişimi	Ö ₂ , Ö ₅ , Ö ₁₃ ,	3

Tablo 102. (Devam)

Bayramların değişimi	Ö ₄	1
Ulaşım araçlarının değişimi	Ö ₅	1
Sanatların değişimi	Ö ₃	1
Fikrim yok	Ö ₆	1

Tablo 102 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla oyunların değişimi alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmı gelenek ve göreneklerimizden geçmişten bugüne değişimi ile ilgili düğün törenlerinin değişimi üzerinde durmuşlardır. Ayrıca bazı öğrencilerin de halk oyunlarının değişimi, bayramların değişimi, ulaşım araçlarının değişimi ve sanatların değişimi üzerinde durduğu tespit edilmiştir. Bir ğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda gelenek ve göreneklerimizden geçmişten bugüne değişmesi ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Evet değişmektedir. Mesela oyunlar değişmiştir. Eskiden futbol yoktu tepük vardı. (Ö9)” ifadesi ile oyunların değişimi üzerinde durulmuştur. *“Evet değişmektedir, halk oyunları, danslar, oyuncaklar değişmiştir, eskiden evcilik vardı şimdi ise playstation var. (Ö13)”* görüşü gelenek ve göreneklerimizden geçmişten bugüne değişmesi ile ilgili oyunların değişimini vurgulamıştır. *“Evet, ee eskiden gelinleri almaya atla gidilirken günümüzde üstü açık arabalarla, motosikletlerle gidilmektedir. Ayrıca oyunlarımızda değişmiştir. (Ö2)”* ifadesi ile düğün törenlerinin ve oyunların değişimi üzerinde durulmuştur. *Evet değişmektedir. Mesela eskiden bayramlarda insanlar daha çok yan yana idi, sohbet ederlerdi şimdi ise daha çok internet üzerinden haberleşilebiliyor. (Ö4) ”* görüşü ile manevi kültür ğelerimizden biri olan bayramların değişimi vurgulanmıştır. *“Evet değişmiştir. Eskiden büyük şehirlere atlarla gidilirdi şimdi ise araba var, uçak var bir gaza bas gitmişin İstanbul’a (Ö5) ”* ifadesi ise gelenek ve göreneklerin değişiminde ulaşım araçlarının değişimini vurgulamaktadır.

Gelenek ve göreneklerimizden geçmişten bugüne değişimine ilişkin öğrencilerin n ve son görüşleri karşılaştırıldığında görüşlerin uygulama öncesi görüşmeye göre daha detaylı olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin görüşleri incelendiğinde n görüşmenin aksine en fazla oyunların değişimi alt temasının

vurgulandığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin özellikle eski oyunlar ile ilgili olan etkinlikleri göz önünde bulundurarak cevaplar verdiği görülmüştür.

3.4.3. Tarihte Yaşamış Olan Kişiliklerin Hayat Hikâyelerini Bilme İle İlgili Öğrenci Görüşleri

Uygulama Öncesi Görüşler;

Tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikâyelerini bilme ile ilgili uygulama öncesi öğrenci görüşleri *eskiler hakkında bilgi sahibi olma, geçmişten ders çıkarma, geleceğe katkı, kişilikleri örnek alma, onları tanıma ve başkalarına anlatma, aileyi tanıma ve mutlu olma* üzere 7 alt temada toplanmış ve Tablo 103'te gösterilmiştir.

Tablo 103

Tarihte Yaşamış Olan Kişiliklerin Hayat Hikâyelerini Bilme İle İlgili Uygulama Öncesi Görüşler

Alt temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Eskiler hakkında bilgi sahibi olma	Ö ₂ , Ö ₄ , Ö ₆	3
Geçmişten ders çıkarma	Ö ₂ , Ö ₅	2
Geleceğe katkı	Ö ₁	1
Kişilikleri örnek alma	Ö ₃	1
Onları tanıma ve başkalarına anlatma	Ö ₆	1
Aileyi tanıma	Ö ₁₁	1
Mutlu olma	Ö ₂	1

Tablo 103 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla eskiler hakkında bilgi sahibi olma alt temasını vurguladığı tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmı tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikâyelerini bilme ile ilgili geçmişten ders çıkarma alt teması üzerinde durmuşlardır. Ayrıca bazı öğrencilerin de geleceğe katkı, kişilikleri örnek alma, onları tanıma ve başkalarına anlatma, aileyi tanıma ve mutlu olma alt temalarını vurguladıkları tespit edilmiştir.

Aşağıda tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikâyelerini bilme ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikayelerini öğrendiğimiz zaman geçmiş ve eskiler hakkında bilgi sahibi oluruz. (Ö4)” ifadesi ile eskiler hakkında bilgi sahibi olmanın önemi üzerinde durulmuştur. “Evet, mesela gelecekte savaş çıkarsa önlem almış oluruz. (Ö2)” görüşü ile tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikayelerini bilerek geçmişten ders çıkarma ve önlem almanın önemi vurgulanmıştır. “Biz öğrenelim ki başkalarına anlatalım, onlar da bütün dünyaya anlatsın.(Ö6)” ifadesi ise tarihte yaşamış olan kişilikleri tanıma ve başkalarına anlatmanın önemini vurgulamıştır.

Uygulama Sonrası Görüşler;

Tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikâyelerini bilme ile ilgili uygulama sonrası öğrenci görüşleri *geçmiş öğrenme, bilgi sahibi olma, tarihi kahramanları öğrenme* ve *fikrim yok* olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 104’te gösterilmiştir.

Tablo 104.

Tarihte Yaşamış Olan Kişiliklerin Hayat Hikâyelerini Bilme İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler

Alt temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Geçmiş öğrenme	Ö ₂ , Ö ₄ , Ö ₆ , Ö ₉ , Ö ₁₀	5
Bilgi sahibi olma	Ö ₁ , Ö ₅ , Ö ₇ , Ö ₈ , Ö ₁₁	5
Tarihi kahramanları öğrenme	Ö ₁ , Ö ₃ , Ö ₁₂	3
Fikrim yok	Ö ₂	1

Tablo 104 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla geçmiş öğrenme ve bilgi sahibi olma alt temalarını vurguladığı tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmı da tarihi kahramanları öğrenme alt teması üzerinde durmuşlardır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikâyelerini bilme ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“İlerde biz büyüyünce sınavlarda sorulabilir. Onlarda tarihte yaşadıkları için hayat hikayelerini bilmenin bize katkısı vardır. (Ö1)” görüşü ile tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikayelerinin bilinmesinde bilgi sahibi olmanın önemi üzerinde durulmuştur. “Derslerde araştırıp öğrenmenin bizim için yararı

büyükür. (Ö5)“ ifadesi bilgi sahibi olmanın önemini vurgulamıştır. “Evet, vardır onların neler yaptıklarını öğrenmiş oluruz ve eğer bir gün savaş çıkarsa biz de ona göre hareket etmiş oluruz. (Ö12)” görüşü tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikayelerini bilerek geçmişin öğrenilip, nasıl tedbir alınabileceğinin önemi üzerinde durulmuştur. “Evet vardır. Onların eskide nasıl mücadele ettiklerini öğrenmiş oluruz.(Ö9)” ifadesi ile geçmişi öğrenme alt teması vurgulanmıştır. “Evet katkısı vardır. Eskiden hangi kahramanlar bizim ülkemiz için mücadele etmiş öğrenmiş oluruz.(Ö3)” görüşü ise tarihi kahramanları öğrenmenin önemini vurgulamaktadır.

Tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikâyelerini bilmeye ilişkin öğrencilerin ön ve son görüşleri karşılaştırıldığında öğrencilerin yapılan etkinlikler ile bilgilerinin arttırdığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin görüşleri incelendiğinde en fazla geçmişi öğrenme ve bilgi sahibi olma alt temalarını vurguladığı tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin ön görüşmeden farklı olarak cevapları detaylandırdığı ve konuyla ilgili cevapların ağırlık kazandığı tespit edilmiştir.

3.4.4.Tarihte Gerçekleşmiş Olan Olayları (Doğal Afet, Savaş ve Yoksulluk) Bilmenin Katkısına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Uygulama Öncesi Görüşler;

Tarihte gerçekleşmiş olan olayları (doğal afet, savaş ve yoksulluk) bilmenin katkısına ilişkin uygulama öncesi görüşleri *tedbirli olma, olaylar hakkında bilgi sahibi olma, yardımcı olma ve geçmişi öğrenme* olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 105’te gösterilmiştir.

Tablo 105.

Tarihte Gerçekleşmiş Olan Olayları (Doğal Afet, Savaş Ve Yoksulluk) Bilmenin Katkısına İlişkin Uygulama Öncesi Görüşler

Alt temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Tedbirli olma	Ö ₁ , Ö ₄ , Ö ₅ , Ö ₇ , Ö ₉ , Ö ₁₀ , Ö ₁₂ , Ö ₁₃	8
Olaylar hakkında bilgi sahibi olma	Ö ₁ , Ö ₃	2
Yardımcı olma	Ö ₂	1
Geçmişi öğrenme	Ö ₆	1

Tablo 105 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla tedbirli olma alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmı olaylar hakkında bilgi sahibi olma alt teması üzerinde durmuşlardır. Ayrıca bazı öğrencilerin de yardımcı olma ve geçmişi öğrenme alt temalarını vurguladıkları tespit edilmiştir.

Aşağıda tarihte gerçekleşmiş olan olayları (doğal afet, savaş ve yoksulluk) bilmenin katkısına ilişkin görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Deprem oldursa deprem çantamızı hazırlamalı ve tedbirli olmalıyız. Aynı şekilde savaşlar için de tedbirli olmalıyız.(Ö1)” görüşü tarihte gerçekleşmiş olan olayları (doğal afet, savaş ve yoksulluk) bilerek tedbirli olunabileceğinin önemini ortaya koymaktadır. “Öğretmenim öyle bir şey olduğunda neler yapabileceğimizi biliriz ve ona göre hareket ederiz.(Ö5)” ifadesi ile de tedbirli olmanın önemini vurgulanmaktadır. “Ee onları öğrenmek gerekir belki biz büyüyünce savaş çıkar. (Ö12)” görüşü ile tedbirli olmanın önemi ifade edilmiştir. “Geçmişte insanlar nasıl zorluklar yaşadı öğrenebiliriz. (Ö6)” ifadesi ise geçmişi öğrenmenin önemini vurgulamaktadır.

Uygulama Sonrası Görüşler;

Tarihte gerçekleşmiş olan olayları (doğal afet, savaş ve yoksulluk) bilmenin katkısına ilişkin uygulama sonrası görüşleri *tedbirli olma, bilgi sahibi olma, geçmişi öğrenme, ders çıkarma ve fikrim yok* üzere 5 alt temada toplanmış ve Tablo 106’da gösterilmiştir.

Tablo 106.

Tarihte Gerçekleşmiş Olan Olayları (Doğal Afet, Savaş Ve Yoksulluk) Bilmenin Katkısına İlişkin Uygulama Sonrası Görüşler

Alt temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Tedbirli olma	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₆ , Ö ₈ , Ö ₉	5
Olaylar hakkında bilgi sahibi olma	Ö ₁ , Ö ₃ , Ö ₅ , Ö ₇	4
Geçmiş öğrenme	Ö ₃ , Ö ₄ , Ö ₅	3
Ders çıkarma	Ö ₆ , Ö ₁₀ , Ö ₁₃	3
Fikrim yok	Ö ₁₂	1

Tablo 106 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla tedbirli olma alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının bilgi sahibi olma ve geçmişi öğrenme alt temaları üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bir öğrenci tarihte gerçekleşmiş olan olayları (doğal afet, savaş ve yoksulluk) bilmenin katkısına ilişkin ders çıkarma alt temasını vurgulamıştır. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda tarihte gerçekleşmiş olan olayları (doğal afet, savaş ve yoksulluk) bilmenin katkısına ilişkin görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Çünkü bu dönemlerde de bunları yaşayabiliriz bunun için bunları öğrenmeliyiz.(Ö1)” görüşü tarihte gerçekleşmiş olan olayları (doğal afet, savaş ve yoksulluk) bilerek tedbirli olunabileceğinin önemini ortaya koymaktadır. *“Eskiden yaşanmış olan doğal afet, savaş ve yoksulları öğrenerek gelecek için önlem almış oluruz. (Ö3)”* ifadesi gelecekte yaşanabilecekler için tedbir almanın önemini vurgulamaktadır. *“O zamanda sağlam evler yapılmadığı için evler yıkılmıştır bu durumdan ders çıkarmalıyız ve eğer ileride inşaat mühendisi olursam iyi binalar evler yaparım.(Ö6)”* görüşü yaşananlardan ders çıkarma ve tedbirli olma alt temalarının önemini ortaya koymaktadır. *“Eski savaşları öğrenmek bizim için acı verirken aynı zamanda onu kazandığımızı bilmek bizleri gururlandırır. (Ö5)”* ifadesi ise eskiden yaşananlar hakkında bilgi sahibi olmanın hayatımızı nasıl etkilediğinin bilinmesi açısından önem arz etmektedir.

Tarihte gerçekleşmiş olan olayları (doğal afet, savaş ve yoksulluk) bilmenin katkısına ilişkin öğrencilerin ön ve son görüşleri karşılaştırıldığında ön uygulamada olduğu gibi en fazla tedbirli olma alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin ön uygulamada daha yüzeysel cevaplar verdiği, son uygulamada ise cevapların detaylandırıldığı görülmüştür.

3.4.5. Geçmiş Öğrenmede Kullanılan Yöntemlere İlişkin Öğrenci Görüşleri

Uygulama Öncesi Görüşler;

Yapılan görüşmeler sonucunda öğrencilerin uygulama öncesi görüşleri geçmiş öğrenmede kullanılan yöntemleri; gelenek- görenekler, geçmişte yaşamış kişiler ve tarihi olaylar olmak üzere üç boyutta ele aldıkları tespit edilmiştir.

Gelenek ve göreneklerimizi öğrenme ile ilgili görüşler: *büyüklerle sorarak, kitaplardan, internetten, araştırarak ve haberlerden* olmak üzere 5 alt temada toplanmıştır. Geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerini öğrenme ile ilgili görüşler: *büyüklerle sorarak, kitaplardan, internetten, araştırarak ve fikrim yok* olmak üzere 5 alt temada toplanmıştır. Tarihi olayları öğrenme ile ilgili görüşler ise *kitaplardan, internetten, büyüklerle sorarak, öğretmenlere sorarak, televizyondan, gazetelerden ve fikrim yok* olmak üzere 7 alt temada toplanmış ve Tablo 107’de gösterilmiştir.

Tablo 107.

Geçmiş Öğrenmede Kullanılan Yöntemlere İlişkin Uygulama Öncesi Görüşler

Gelenek ve Göreneklerimizi Öğrenme İle İlgili Alt temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Büyüklerle sorarak	Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₄ , Ö ₉ , Ö ₁₂	5
Kitaplardan	Ö ₁ , Ö ₆ , Ö ₈ , Ö ₁₀	4
İnternette	Ö ₅ , Ö ₇	2
Araştırarak	Ö ₁₂ , Ö ₁₃	2
Haberlerden	Ö ₁₁	1
Geçmişte Yaşamış Olan İnsanların Hayat Hikâyelerini Öğrenme İle İlgili Alt temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Büyüklerle sorarak	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₄ , Ö ₇	7
Kitaplardan	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₆ , Ö ₈ , Ö ₁₀ , Ö ₁₁	6
İnternette	Ö ₁₂	1
Araştırarak	Ö ₂	1
Fikrim yok	Ö ₅	1

Tablo 107. (Devam)

Tarihi Olayları Öğrenme İle İlgili Alt temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Kitaplardan	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₅ , Ö ₆ , Ö ₇ , Ö ₈ , Ö ₁₀ , Ö ₁₃	8
İnternette	Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₅ , Ö ₇ , Ö ₁₀	5
Büyükler sorarak	Ö ₁ , Ö ₄ , Ö ₈ , Ö ₉	4
Öğretmenlere sorarak	Ö ₁₁	1
Televizyondan	Ö ₁₂	1
Gazetelerden	Ö ₇	1
Fikrim yok	Ö ₆	1

Tablo 107 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin gelenek ve göreneklerimiz öğrenme ile ilgili en fazla büyükler sorarak alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının kitaplardan alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de internette, araştırarak ve haberlerden alt temalarını vurguladıkları tespit edilmiştir.

Tablo 107'ye göre görüşü alınan öğrencilerin geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerini öğrenme ile ilgili en fazla büyükler sorarak alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının kitaplardan alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de internette ve araştırarak alt temalarını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Tablo 107 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin tarihi olayları öğrenme ile ilgili en fazla kitaplardan alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının internette ve büyükler sorarak alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de öğretmenlere sorarak, televizyondan ve gazetelerden alt temalarını vurguladıklarını tespit edilmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda geçmişi öğrenmede kullanılan yöntemlere ilişkin görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

Gelenek ve göreneklerimiz öğrenme ile ilgili görüşler:

“*Anne babamıza sorarak öğrenebiliriz. (Ö4)*” ifadesi gelenek ve görenekleri öğrenirken aile büyüklerimizden yararlanmanın önemini vurgulamaktadır. “*Googleden öğrenebiliriz. (Ö5)*” görüşü gelenek ve göreneklerin internetten öğrenilebileceğini ifade etmektedir. “*Onları keşfederek öğrenebiliriz. (Ö13)*” ifadesi ise gelenek ve görenekleri araştırarak öğrenmenin önemini ortaya koymaktadır.

Geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerini öğrenme ile ilgili görüşler:

“*Aile büyüklerimize sorarak öğrenebiliriz. (Ö4)*” görüşü geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerini aile büyüklerinden öğrenilebileceğini ifade etmektedir. “*Kitaplardan, ansiklopedilerden öğrenebiliriz. (Ö2)*” ifadesi geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerini öğrenmede kitapların ve ansiklopedilerin önemini ortaya koymaktadır.

Tarihi olayları öğrenme ile ilgili görüşler:

“*Google, gazete, ansiklopedilerden, kitaplardan öğrenebiliriz. (Ö7)*” görüşü tarihi olayların internetten, gazetelerden, ansiklopedilerden ve kitaplardan öğrenilebileceğini ifade etmektedir. “*Savaşlarla ilgili metinlerden ve o dönemde yaşamış olanlardan öğrenebilirim. (Ö8)*” ifadesi tarihi olayları savaşlarla ilgili metinlerden ve o dönemde yaşamış insanlardan öğrenmenin önemini ortaya koymaktadır.

Uygulama Sonrası Görüşler;

Yapılan görüşmeler sonucunda öğrencilerin uygulama sonrası görüşleri geçmişte öğrenmede kullanılan yöntemleri; gelenek- görenekler, geçmişte yaşamış kişiler ve tarihi olaylar olmak üzere üç boyutta ele aldıkları tespit edilmiştir.

Geçmişte öğrenmede kullanılan yöntemlere ilişkin uygulama sonrası görüşler: *gelenek ve göreneklerimiz öğrenme ile ilgili görüşler: sözlü tarih yöntemi, aile büyüklerine sorarak, müze ziyareti, öğretmenlere sorarak, kitaplardan, internetten, araştırarak ve fikrim yok* olmak üzere 8 alt temada toplanmıştır. Geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerini öğrenme ile ilgili görüşler: *sözlü tarih yöntemi, aile büyüklerine sorarak, kitaplardan, internetten ve fikrim yok* olmak üzere 5 alt temada toplanmıştır. Tarihi olayları öğrenme ile ilgili görüşler: ise *aile büyüklerine sorarak, müze ziyareti, sözlü tarih*

yöntemi, derslerden, askerlere sorarak ve fikrim yok olmak üzere 7 alt temada toplanmış ve Tablo 108’de gösterilmiştir.

Tablo 108.

Geçmiş Öğrenmede Kullanılan Yöntemlere İlişkin Uygulama Sonrası Görüşler

Gelenek ve Göreneklerimiz Öğrenme İle İlgili Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Sözlü tarih yöntemi	Ö ₁ , Ö ₆ , Ö ₇ , Ö ₉ , Ö ₁₀	5
Aile büyüklerine sorarak	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₅ , Ö ₆	5
Müze ziyareti	Ö ₁ , Ö ₄	2
Öğretmenlere sorarak	Ö ₁₀	1
Kitaplardan	Ö ₈	1
İnternette	Ö ₁₁	1
Araştırarak	Ö ₁₃	1
Fikrim yok	Ö ₁₂	1
Tarihi Olayları Öğrenme İle İlgili Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Aile büyüklerine sorarak	Ö ₁ , Ö ₃ , Ö ₇ , Ö ₈ , Ö ₁₀ , Ö ₁₂ , Ö ₁₃	7
Müze ziyareti	Ö ₁ , Ö ₁₁	2
Kitaplardan	Ö ₁	2
Fikrim yok	Ö ₂ , Ö ₅	2
Sözlü tarih yöntemi	Ö ₄	1
Derslerden	Ö ₉	1
Askerlere sorarak	Ö ₇	1

Tablo 108 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin gelenek ve göreneklerimiz öğrenme ile ilgili en fazla sözlü tarih yöntemi ve aile büyüklerine sorarak alt temalarını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının müze ziyareti alt teması üzerinde durdukları belirlenmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de öğretmenlere sorarak, kitaplardan, internette ve araştırarak alt temalarını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Tablo 108’e göre görüşü alınan öğrencilerin geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerini öğrenme ile ilgili en fazla sözlü tarih yöntemini vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının aile büyüklerine sorarak alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerini öğrenme

ile ilgili kitaplardan ve internetten alt temalarını vurguladıkları belirlenmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Tablo 108 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin tarihi olayları öğrenme ile ilgili en fazla aile büyüklerine sorarak alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının müze ziyareti ve kitaplardan alt temaları üzerinde durdukları belirlenmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler de sözlü tarih yöntemi, derslerden ve askerlere sorarak alt temalarının tarihi olayları öğrenmede önemli olduğunu vurgulamışlardır. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda geçmişi öğrenmede kullanılan yöntemlere ilişkin görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

Gelenek ve göreneklerimizi öğrenme ile ilgili görüşler:

“Annemize, babamıza, büyükbabamıza sorarak öğrenebiliriz. Yani sözlü tarih çalışması yaparak öğrenebiliriz. (Ö6) ” görüşü gelenek ve göreneklerin sözlü tarih çalışması ile öğrenilebileceğini ifade etmektedir. *“Dedelerimizden öğrenebiliriz yani sözlü tarih çalışması ile öğrenebiliriz. (Ö7)”* ifadesi gelenek ve göreneklerin öğrenilmesinde sözlü tarihin önemini ortaya koymaktadır. *Ailelerimize sorarak öğrenebiliriz. Ayrıca bazı gelenek ve göreneklerimiz hala daha köylerde devam etmektedir onlara gidip bakarakta öğrenebiliriz. (K5)”* görüşü gelenek ve görenekleri öğrenirken aile büyüklerine sormanın önemini vurgulamaktadır. *“Aile büyüklerimize sorarak sözlü tarih çalışması yaparak öğrenebiliriz. Müzelere giderek öğrenebiliriz. (Ö1)”* ifadesi gelenek ve göreneklerin öğrenilmesinde aile büyüklerine sormanın, sözlü tarih çalışması yapmanın ve aile büyüklerine sormanın önemini ortaya koymaktadır.

Geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerini öğrenme ile ilgili görüşler:

“Sözlü tarih çalışması yaparak yani büyükbabalarımıza, büyükannelerimize sorarak öğrenebiliriz. (Ö6)” görüşü geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerinin öğrenilmesinde sözlü tarihin önemini vurgulamaktadır. *“Onlara sorarak öğrenebiliriz onlar hayatta yoksa eskiden onları tanıyan kişilere, oğullarına, kızlarına sorarak öğrenebiliriz. (Ö7)”* ifadesi geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerinin sözlü tarih çalışması ile

öğrenilebileceğini ifade etmektedir. “*Kitaplardan bakarak ve büyüklerimize sorarak öğrenebiliriz. (Ö3)*” görüşü gelenek ve görenekleri öğrenirken aile büyüklerine sormanın ve kitaplardan öğrenmenin önemini vurgulamaktadır.

Tarihi olayları öğrenme ile ilgili görüşler:

“*Aile büyüklerimize sorarak öğrenebiliriz. (Ö3)*” görüşü tarihi olayların aile büyüklerine sorularak öğrenilebileceğini ifade etmektedir. “*Kitaplardan, aile büyüklerimizden, müzelere giderek öğrenebiliriz. (Ö1)*” ifadesi tarihi olayların öğrenilmesinde kitapların, aile büyüklerinin ve müzelerin önemini vurgulamaktadır. “*Askerlere sorarak, aile büyüklerimizden, internetten öğrenebiliriz. (Ö7)*” görüşü ise tarihi olayların internetten, askerlere ve aile büyüklerine sorularak öğrenilebileceğini belirtmektedir.

Geçmiş öğrenmede kullanılan yöntemlere ilişkin öğrencilerin ön ve son görüşleri karşılaştırıldığında:

Gelenek ve göreneklerimizi öğrenme ile ilgili ön ve son görüşmeler karşılaştırıldığında ön uygulamada sözlü tarih ifadesine yer vermedikleri saptanırken, yapılan etkinlikler sonrasında son uygulamada ise öğrencilerin sıkça sözlü tarih ifadesini kullandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca ön uygulamada öğrenciler müze ziyareti ifadesini kullanmazken, son uygulamada etkinlikler kapsamında müzeye gidildiği için müze ziyareti alt temasına vurgu yapmışlardır.

Geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikayelerini öğrenme ile ilgili ön ve son görüşmeler karşılaştırıldığında gelenek ve göreneklerimizi öğrenme alt temasında olduğu gibi bu kısımda da öğrencilerin ön uygulamada sözlü tarih ifadesine yer vermedikleri saptanırken, yapılan etkinlikler sonrasında son uygulamada ise öğrencilerin sıkça sözlü tarih ifadesini kullandıkları tespit edilmiştir.

Tarihi olayları öğrenme ile ilgili ön ve son görüşmeler karşılaştırıldığında gelenek ve göreneklerimizi öğrenme alt temasında olduğu gibi bu kısımda da öğrencilerin ön uygulamada müze ziyareti ifadesine yer vermedikleri saptanırken, son uygulamada etkinlikler kapsamında müzeye gidildiği için müze ziyareti alt temasına vurgu yaptıkları tespit edilmiştir.

3.4.6. Kültürel Miras İle İlgili Öğrenci Görüşleri

Uygulama Öncesi Görüşler;

Kültürel miras ile ilgili uygulama öncesi görüşler *atalarımızdan geriye kalanlar, ölen kişiden geriye kalanlar, savaş, somut kültürel miras ve fikrim yok* olmak üzere 5 alt temada toplanmış ve Tablo 109’da gösterilmiştir.

Tablo 109.

Kültürel Miras İle İlgili Uygulama Öncesi Görüşler

Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Atalarımızdan geriye kalanlar	Ö ₁ , Ö ₃ , Ö ₆ , Ö ₁₀ , Ö ₁₂	5
Ölen bir kişiden geriye kalanlar	Ö ₂ , Ö ₇ , Ö ₁₁	3
Savaş	Ö ₈ , Ö ₉	2
Fikrim yok	Ö ₅ , Ö ₁₃	2
Somut kültürel miras	Ö ₄	1

Tablo 109 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin kültürel miras ile ilgili en fazla atalarımızdan geriye kalanlar alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının ölen bir kişiden geriye kalanlar alt teması üzerinde durdukları belirlenmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de savaş ve somut kültürel miras alt temalarını vurguladıkları tespit edilmiştir. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda kültürel miras ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Aklıma böyle atalarımızdan geri kalan miraslar geliyor. (Ö1)*” görüşü kültürel miras ile ilgili atalarımızdan geriye kalan mirasın önemini vurgulamaktadır. “*Dedelerimizin bize bıraktığı miras. (Ö6)*” ifadesi dedelerimizin bize bıraktığı mirasın kültürel miras içerisinde yer aldığını belirtmektedir. “*Biri öldüğünde ondan geriye kalan şeyler. (Ö11)*” görüşü kültürel mirasın içerisinde ölen insanlardan geriye kalan eşyaların olduğunu ifade etmektedir. “*Kültürel miras denilince aklıma savaş geliyor. (Ö8)*” ifadesi ise savaşların da kültürel miras içerisinde yer aldığını vurgulamaktadır. “*Yapılan camiler eserler aklıma geliyor. (Ö4)*” görüşü somut kültürel mirasa vurgu yapmaktadır.

Uygulama Sonrası Görüşler;

Kültürel miras ile ilgili uygulama sonrası görüşler *eskilerden geriye kalanlar, savaş, doğal çevre, somut kültürel miras* ve *fikrim yok* olmak üzere 5 alt temada toplanmış ve Tablo 110’da gösterilmiştir.

Tablo 110.

Kültürel Miras İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler

Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Eskilerden geriye kalanlar	Ö ₃ , Ö ₅ , Ö ₆ , Ö ₇ , Ö ₈ , Ö ₁₂ , Ö ₁₃	7
Savaş	Ö ₂ , Ö ₉	2
Fikrim yok	Ö ₁ , Ö ₁₀	2
Somut kültürel miras	Ö ₁₁	1
Doğal çevre	Ö ₄	1

Tablo 110 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin kültürel miras ile ilgili en fazla eskilerden geriye kalanlar alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının savaş alt teması üzerinde durdukları belirlenmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de doğal çevre ve somut kültürel miras alt temalarını vurguladıkları tespit edilmiştir. İki öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Aşağıda kültürel miras ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“*Bize eskiden kalan miraslardır. Biz mesela müzeye gidince eskilerden kalan gelenek ve görenekleri öğrenmiş olduk. Müzede pepeçurayı gördük, eski giysiler eski baltalar dondurulmuş atmacalar vardı. (Ö3)*” görüşü eskilerden kalan gelenek ve göreneklerin kültürel miras içerisinde yer aldığını ifade etmektedir. “*Geçmişten kalan gelenek ve görenekler. (Ö5)*” ifadesi geçmişten kalan gelenek ve göreneklerin kültürel mirası oluşturduğunu vurgulamaktadır. “*Bize eskiden kalan kıyafetler aklıma geliyor. (Ö7)*” görüşü kültürel miras içerisinde eskiden kalan kıyafetlerin de olduğunu ifade etmektedir. “*Dedelerimizden, atalarımızdan geriye kalan mirastır. (Ö6)*” ifadesi dedelerimizden ve atalarımızdan kalan unsurların kültürel mirası oluşturduğunu vurgulamaktadır. “*Kültürel miras denince eskilerden kalan arsalar aklıma gelmektedir. (Ö13)*” görüşü somut kültürel mirasa vurgu yapmaktadır.

Kültürel miras ile ilgili öğrencilerin ön ve son görüşleri karşılaştırıldığında öğrencilerin ön uygulamada olduğu gibi en fazla eskilerden geriye kalanlar alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca ön uygulamada öğrenciler kültürel miras ile ilgili ölen bir kişiden geriye kalanlar ifadesini kullanırken, son uygulamada ise yapılan etkinlikler sonucunda kültürel miras ve ölen kişinin ardından bırakılanlar arasındaki ayrım fark edilmiş ve ölen kişinin ardından bırakılanlar alt teması son uygulamada vurgulanmamıştır.

3.4.7. Yaşadığımız Yerin Kültürel Mirasını Yakından Görüp İnceleme İle İlgili Öğrenci Görüşleri

Uygulama Öncesi Görüşler;

Yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp inceleme ile ilgili uygulama öncesi görüşler *mutlu olmak, gururlanmak, ülkemizin değerli olduğunu hissetmek ve merak ettiklerini öğrenmek* olmak üzere 4 alt temada toplanmış ve Tablo 111’ de gösterilmiştir.

Tablo 111.

Yaşadığımız Yerin Kültürel Mirasını Yakından Görüp İnceleme İle İlgili Uygulama Öncesi Görüşler

Alt temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Mutlu olmak	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₄ , Ö ₅ , Ö ₆ , Ö ₇ , Ö ₈ , Ö ₉ , Ö ₁₀ , Ö ₁₁ , Ö ₁₂ , Ö ₁₃	12
Gururlanmak	Ö ₃	1
Ülkemizin değerli olduğunu hissetmek	Ö ₃	1
Merak ettiklerini öğrenmek	Ö ₇	1

Tablo 111 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp inceleme ile ilgili en fazla mutlu olmak alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin gururlanmak, ülkemizin değerli olduğunu hissetmek ve merak ettiklerini öğrenmek alt temaları üzerinde durdukları tespit edilmiştir.

Yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp inceleme ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Çok mutlu olurum, gururlanırım. (Ö1)” görüşü yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp incelemenin kişiyi mutlu edip, gururlandıracağını ifade etmektedir. “Ülkemizin daha değerli olduğunu hissederim. (Ö3)” ifadesi kişinin kültürel mirasını tanıyarak ülkesini daha değerli hissedeceğini vurgulamaktadır. “Kendimi çok iyi hissederim ve ilçemi daha iyi tanımış olurum. (Ö7)” görüşü yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp incelemenin kişinin kendisini iyi hissedeceğini ve ilçesini daha iyi tanıyacağını ifade etmektedir.

Uygulama Sonrası Görüşler;

Yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp inceleme ile ilgili uygulama sonrası görüşler *mutlu olmak, gururlanmak, bilgi sahibi olmak, geçmişe gitmek ve fikrim yok* olmak üzere 5 alt temada toplanmış ve Tablo 112’de gösterilmiştir.

Tablo 112.

Yaşadığımız Yerin Kültürel Mirasını Yakından Görüp İnceleme İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler

Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Mutlu olmak	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₄ , Ö ₅ , Ö ₈ , Ö ₉ , Ö ₁₀ , Ö ₁₂ , Ö ₁₃	10
Gururlanmak	Ö ₇ , Ö ₉	2
Bilgi sahibi olmak	Ö ₇	1
Geçmişe gitmek	Ö ₈	1
Fikrim yok	Ö ₁₁	1

Tablo 112 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla mutlu olmak alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp inceleme ile ilgili gururlanmak, bilgi sahibi olmak ve geçmişe gitmek alt temaları üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp inceleme ile ilgili son görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Gururlanırım çok mutlu olurum, müzeye gittiğimizde eski eserleri görünce çok mutlu oldum. (Ö1)” görüşü yaşadığımız yerin kültürel mirasını

yakından görüp incelemenin kişiyi mutlu edip, gururlandırdığını ifade etmektedir. “*Mesela müzeye gittik içim ferahladı. Çok mutlu oldum. (Ö5)* ” ifadesi kişinin kültürel mirasını tanıyarak mutlu olduğunu vurgulamaktadır. “*Benim için çok iyi oldu, yeni şeyler öğrendim. Eski maketleri öğrendim. Karadeniz’in balıkları vardı onları öğrendim. (Ö7)* ” görüşü ile kültürel miras ile ilgili yapılan gezi ve etkinliklerin kişinin bilgi sahibi olmasını sağladığı ifade edilmektedir. “*Sanki eskiden olanlar gerçekte karşımızdaymış gibi hissettim. (Ö8)*” ifadesi kişinin geçmişi bire bir gözlemleyip, yaşadığını ortaya koymaktadır. “*Çok heyecanlanırım müzeye gittiğimizde çok mutlu olmuştum gururlanmıştım. (Ö9)*” görüşü ise yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp incelemenin kişiyi mutlu edip, gururlandırdığını ifade etmektedir.

Yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp inceleme ile ilgili öğrencilerin ön ve son görüşleri karşılaştırıldığında öğrenciler müze ziyareti yaptıkları için, son uygulamadaki görüşler bu yönde değişiklik göstermektedir.

3.4.8. Yaşadığımız Yerin Tarihi İle Kültürel Özelliklerini (Müze, Cami, Türbe, Köprü, Kıyafet vb.) Farklı Kültürden Olan Kişilere Aktarma İle İlgili Öğrenci Görüşleri

Uygulama Öncesi Görüşler;

Yaşadığımız yerin tarihi ile kültürel özelliklerini (müze, cami, türbe, köprü, kıyafet vb.) farklı kültürden olan kişilere aktarma ile ilgili uygulama öncesi görüşler *kültürü birebir tanıtmaya, internet üzerinden kültürü tanıtmaya ve fikrim yok* olmak üzere 3 alt temada toplanmış ve Tablo 113’te gösterilmiştir.

Tablo 113.

Yaşadığımız Yerin Tarihi İle Kültürel Özelliklerini (Müze, Cami, Türbe, Köprü, Kıyafet vb.) Farklı Kültürden Olan Kişilere Aktarma İle İlgili Uygulama Öncesi Görüşler

Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Kültürü birebir göstererek tanıtmaya	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₄ , Ö ₅ , Ö ₆ , Ö ₇ , Ö ₉ , Ö ₁₁ , Ö ₁₂ , Ö ₁₃	10
İnternet üzerinden kültürü tanıtmaya	Ö ₃	1
Fikrim yok	Ö ₈	1

Tablo 113 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla kültürü birebir göstererek tanıtma alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında bir öğrencinin internet üzerinden kültürü tanıtma ifadesi üzerinde durduğu tespit edilmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Yaşadığımız yerin tarihi ile kültürel özelliklerini (müze, cami, türbe, köprü, kıyafet vb.) farklı kültürden olan kişilere aktarma ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Önemlidir çünkü o bizim dilimizi bilmiyor. Ona kültürümüzü birebir göstererek anlatırım. (Ö1)” görüşü farklı kültürden gelen kişilerin dilimizi bilmediğini için ona kültürümüzün birebir gösterilerek anlatılacağını ifade etmektedir. “Önemlidir. Onları gezdirerek yaşadığım yerin güzelliklerini onlara anlatırım. (Ö2)” ifadesi farklı kültürden olan insanlara ülkemizin gezdirilerek tanıtılacağını vurgulamaktadır. “Çünkü biz ona öğretilim ki o da tüm dünyada bizi tanıtсын. (Ö5)” görüşü ülkemizin tüm dünyaya tanıtılmasının gerekliliğini belirtmektedir. “Önemlidir. Mesela bir yerde yani internette ülkemizin güzelliklerini paylaşırım onlarda görürler. (Ö3)” ifadesi ise farklı kültürden olan insanlara ülkemizin internet üzerinden tanıtılacağını vurgulamaktadır.

Uygulama Sonrası Görüşler;

Yaşadığımız yerin tarihi ile kültürel özelliklerini (müze, cami, türbe, köprü, kıyafet vb.) farklı kültürden olan kişilere aktarma ile ilgili uygulama sonrası görüşler *kültürel öğeleri tanıtma* ve *fikrim yok* olmak üzere 2 alt temada toplandığı tespit edilmiş ve Tablo 114’te gösterilmiştir.

Tablo 114.

Yaşadığımız Yerin Tarihi İle Kültürel Özelliklerini (Müze, Cami, Türbe, Köprü, Kıyafet vb.) Farklı Kültürden Olan Kişilere Aktarma İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler

Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Kültürel öğeleri tanıtma	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₄ , Ö ₅ , Ö ₆ , Ö ₇ , Ö ₈ , Ö ₉ , Ö ₁₀ , Ö ₁₁ , Ö ₁₃	12
Fikrim yok	Ö ₁₂	1

Tablo 114 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla kültürel öğeleri tanıtmaya alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Yaşadığımız yerin tarihi ile kültürel özelliklerini (müze, cami, türbe, köprü, kıyafet vb.) farklı kültürden olan kişilere aktarma ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Çünkü onların da bizim yöremizi tanıma hakları vardır. Onları müzeye götürürdüm (Ö1)” görüşü farklı kültürden gelen kişilerin ülkemizin tanıma hakları olduğunu ve onların müzeye götürülerek yörenin tanıtılacağı ifade etmektedir. “Çünkü onların yaşadıkları yeri biz görmek isteyebiliriz onların da bizlerin yaşadıkları görmeleri gayet doğal. (Ö2)” ifadesi farklı kültürden gelen kişilerin ülkemizi tanımalarının gayet doğal olduğunu vurgulamaktadır. “Çünkü yaşadığımız yeri farklı kültürden insanlara tanıtmak güzel bir duygudur. (Ö4)” görüşü kültürün farklı kültürden insanlara tanıtmanın güzel bir duygu olduğunu ifade etmektedir. “Rize’yi tüm dünyaya tanıtmak benim için büyük bir onurdur. Çünkü Rize’mizin ünlü olmasını istiyorum. (Ö5)” ifadesi farklı kültürden gelen kişilere ülkemizi tanıtmanın büyük bir onur olduğunu vurgulamaktadır. “Çünkü kültürel miras bizim için değerlidir. (Ö10)” görüşü ise kültürel mirasın değerli olduğunu belirtmektedir.

Yaşadığımız yerin tarihi ile kültürel özelliklerini (müze, cami, türbe, köprü, kıyafet vb.) farklı kültürden olan kişilere aktarma ile ilgili öğrencilerin ön ve son görüşleri karşılaştırıldığında uygulama öncesi ve uygulama sonrası oluşturulan alt temalar benzerlik gösterirken, son uygulamada öğrencilerin daha detaylı cevaplar verdiği tespit edilmiştir.

3.4.9. Günümüzde Kaybolmuş Nesnelere Günümüze Taşıma İle İlgili Öğrenci Görüşleri

Uygulama Öncesi Görüşler;

Geçmişe bir yolculuk yapabilseydin günümüzde kaybolmuş neleri bugüne taşırdın ile ilgili uygulama öncesi görüşler bazı araç gereçleri, eski oyunları, tahta arabaları, insanları, insanların geçim kaynakları, dinazor kemikleri ve fikrim yok olmak üzere 7 alt temada toplanmış ve Tablo 115’te gösterilmiştir.

Tablo 115.

Günümüzde Kaybolmuş Nesneleri Günümüze Taşıma İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler

Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Bazı araç gereçler	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₅ Ö ₁₃	4
Eski oyunlar	Ö ₂ , Ö ₃	2
Tahta arabalar	Ö ₃ , Ö ₆	2
İnsanlar	Ö ₁₂	1
İnsanların geçim kaynaklarını	Ö ₂	1
Dinozor kemikleri	Ö ₉	1
Fikrim yok	Ö ₁₀	1

Tablo 115 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla bazı araç gereçleri alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının günümüzde kaybolmuş nesneleri günümüze taşıma ile ilgili eski oyunları ve tahta arabaları alt temaları üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de insanları, insanların geçim kaynakları ve dinozor kemikleri alt temalarına vurgu yaptıkları belirlenmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Günümüzde kaybolmuş nesneleri günümüze taşıma ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Oyunları, geçmişte nasıl geçindikleri ve o zamanlarda kullanılan araç gereçleri bugüne taşırdım. (Ö2)” görüşü geçmişteki oyunların, geçim kaynaklarının ve bazı araç gereçlerin günümüze taşınması gerektiğini ifade etmektedir. *“Eski oyuncakları taşırdım. (Ö3)”* ifadesi eski oyunların günümüze taşınmasına vurgu yapmaktadır. *“Savaşlarda ölen insanları günümüze taşımak isterdim. (Ö12)”* görüşü savaşlarda ölen insanların günümüze taşınması gerektiğini vurgulamaktadır. *“Tankları eski tür dansları, horonları, eskiden çocukların oynadığı oyunları günümüze taşırdım. (Ö13)”* ifadesi ise geçmişteki tankların, horonların ve oyunların günümüze taşınmasına vurgu yapmaktadır.

Uygulama Sonrası Görüşler;

Geçmişe bir yolculuk yapabilseydin günümüzde kaybolmuş neleri bugüne taşırdın ile ilgili uygulama sonrası görüşler *eski oyunlar, eski gelenek görenekler,*

geçmişte yaşamış insanlar, tarihi evler, eski şarkılar ve eski eşyalar olmak üzere 6 alt temada toplanmış ve Tablo 116’da gösterilmiştir.

Tablo 116.

Günümüzde Kaybolmuş Nesnelere Günümüze Taşıma İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler

Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Eski oyunlar	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₅ , Ö ₆ , Ö ₇ ,	7
Eski gelenek ve görenekler	Ö ₈	3
Geçmişte yaşamış insanlar	Ö ₃ , Ö ₇ , Ö ₁₀	2
Tarihi evler	Ö ₄ , Ö ₁₂	2
Eski şarkılar	Ö ₁ , Ö ₁₃	1
Eski eşyalar	Ö ₃	1

Tablo 116 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla eski oyunlar alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının günümüzde kaybolmuş nesnelere günümüze taşıma ile ilgili eski oyunlar, gelenek ve görenekler, geçmişte yaşamış insanlar ve tarihi evler alt temaları üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de eski şarkılar ve eski eşyalar alt temalarına vurgu yaptıkları belirlenmiştir.

Günümüzde kaybolmuş nesnelere günümüze taşıma ile ilgili son görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Tarihi evleri, eski oyunları bezirganbaşı oyununu günümüze taşımak isterdim. Böylece çocuklar eski oyunlarla tanışmış olurlar. (Ö1)” görüşü tarihi evlerin ve geçmişteki bazı oyunların günümüze taşınması gerektiğini ifade etmektedir.

“Oyunları, eskiden ailelerimizin mısırdan nasıl bebek yaptıklarını günümüze taşımak isterdim. (Ö2)” ifadesi eski oyunların ve oyuncakların günümüze taşınmasına vurgu yapmaktadır. *“Eski oyuncaklarımızı, eski şarkılarımızı ve eski miraslarımızı günümüze taşımak isterdim. Eski silahları günümüze taşımak isterdim. (Ö3)”* görüşü eski oyunların, şarkıların, eski gelenek ve göreneklerin günümüze taşınması gerektiğini vurgulamaktadır. *“Mesela bezirganbaşı oyununu, beştaş oyununu, dokuztaş oyununu günümüze taşımak isterdim. Ayrıca dedelerimizin hayatını, onlardan kalan kalıntıları günümüze taşımak isterdim. (Ö7)”* ifadesi eski oyunların, eski gelenek ve göreneklerin günümüze taşınması gerektiğini ifade etmektedir. *“Geçmişteki insanları bugüne*

taşımak isterdim çünkü geçmişte insanlar yardımlaşıyorlardı şimdi herkesin interneti var her işini oradan halledebiliyor. (Ö4)” görüşü ise geçmişte yaşayan insanların günümüze taşınması gerektiğini vurgulamaktadır.

Günümüzde kaybolmuş nesnelere günümüze taşıma ile ilgili öğrencilerin ön ve son görüşleri karşılaştırıldığında görüşü alınan öğrencilerin ön uygulamadan farklı olarak en fazla eski oyunlar alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin son uygulamada vermiş olduğu cevaplar ön uygulamaya göre çeşitlilik göstermektedir. Etkinlikler kapsamında öğrenciler eski oyunlarla tanıştıkları için, son uygulamadaki görüşler bu yönde değişiklik göstermektedir.

3.4.10.Yaşanılan Yerin Kültürünü Tanıtma İle İlgili Öğrenci Görüşleri

Uygulama Öncesi Görüşler;

Yaşanılan yerin kültürünü tanıtma ile ilgili uygulama öncesi görüşler *doğal çevresini, çayını, yemeklerini, giyim- kuşamını, eski insanlarını, evlerini ve fikrim yok* olmak üzere 8 alt temada toplanmış ve Tablo 117’de gösterilmiştir.

Tablo 117.

Yaşanılan Yerin Kültürünü Tanıtma İle İlgili Görüşler İle İlgili Uygulama Öncesi Görüşler

Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Doğal çevresini	Ö ₁ , Ö ₄ , Ö ₆ , Ö ₇ , Ö ₁₀ , Ö ₁₂ , Ö ₁₃	7
Çayını	Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₄ , Ö ₉ , Ö ₁₃	5
Yemeklerini	Ö ₁ , Ö ₃ , Ö ₄	3
Giyim- kuşamını	Ö ₁	1
Eski insanlarını	Ö ₉	1
Evlerini	Ö ₂	1
Halk oyunlarını	Ö ₅	1
Fikrim yok	Ö ₁₁	1

Tablo 117 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla doğal çevre alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir kısmının yaşanılan yerin kültürünü tanıtma ile ilgili Rize’nin çayını alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de Rize’nin yemeklerini, giyim- kuşamını, eski insanlarını, evlerini ve halk oyunları alt

temalarına vurgu yaptıkları belirlenmiştir. Bir öğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Yaşanılan yerin kültürünü tanıtmaya ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“Yeşilliklerini, yemeklerini, giysilerini tanıttım. (Ö1)” görüşü yaşanılan yerin kültürünü doğal çevresi, yemekleri ve giyim- kuşamı ile tanıtmaya önemini vurgulamaktadır. “Yaylaları ile balıkları ve hamsileri ile tanıttım. Bir de havasıyla tanıttım. (Ö4)” ifadesi yaşanılan yerin doğal çevresi ve yemekleriyle tanıtmaya önemine vurgu yapmaktadır. “Burası Rize istediğiniz gibi gezip toza bilirsiniz Kaçkarlara çıkabilirsiniz. (Ö7)” görüşü doğal çevrenin güzelliklerini ifade etmektedir. “Rize’nin yaylalarını hamsilerini ve çaylarını tanıttım. (Ö3)” ifadesi yaşanılan yerin kültürünü doğal çevresi, yemekleri ve çayıyla tanıtmaya önemini vurgulamaktadır. “Derdim ki Rize’nin çayı çok güzel dereleri suları çok güzel. (Ö13)” görüşü yaşanılan yerdeki doğal çevrenin güzelliklerine dikkat çekmektedir. “Eski insanların iyiliklerini tanıttım. (Ö9)” ifadesi ise yaşanılan yerin insanlarını vurgu yapmaktadır.

Uygulama Sonrası Görüşler;

Yaşanılan yerin kültürünü tanıtmaya ile ilgili uygulama sonrası görüşler yemeklerini, doğal çevresini, halk oyunlarını, hayvanlarını giyim kuşamını olmak ve fikrim yok üzere 6 alt temada toplanmış ve Tablo 118’de gösterilmiştir.

Tablo 118.

Yaşanılan Yerin Kültürünü Tanıtma İle İlgili Görüşler İle İlgili Uygulama Sonrası Görüşler:

Alt Temalar	Öğrenci	Frekans(f)
Yemeklerini	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₄ , Ö ₅ ,	10
Doğal çevresini	Ö ₇ , Ö ₉ , Ö ₁₀ , Ö ₁₁ , Ö ₁₃	9
Halk oyunlarını	Ö ₁ , Ö ₃ , Ö ₅ , Ö ₇	4
Hayvanlarını	Ö ₃ , Ö ₈ , Ö ₆ , Ö ₁₂	2
Giyim- kuşamını	Ö ₃ , Ö ₁₁	2
Fikrim yok	Ö ₇ ,	2
	Ö ₁₂	1

Tablo 118 incelendiğinde görüşü alınan öğrencilerin en fazla yemeklerini alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında öğrencilerin önemli bir

kısının yaşılan yerin kültürünü tanıtma ile Rize'nin doğal çevresi alt teması üzerinde durdukları tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğrencilerin de Rize'nin halk oyunları, hayvanları (atmaca), giyim- kuşam alt temalarına vurgu yaptıkları belirlenmiştir. Bir ğrencinin de bu konuda görüş belirtmediği saptanmıştır.

Yaşılan yerin kültürünü tanıtma ile ilgili görüş bildiren bazı öğrencilerin ifadelerine doğrudan yer verilmiştir:

“ayıyla, muhlamasıyla, yeşillikleriyle, hamsileriyle tanıtırdım. (1)” görüşü yaşılan yerin kültürünü yemek kültürü ve doğal çevresi ile tanıtmanın önemini vurgulamaktadır. *“ayıyla, yaylalarıyla, hamsileri ve horonuyla tanıtırdım. Mzemizden ise balıkçıları, eski silahları, atmacaları ve pepeuraları tanıtırdım. (3)”* ifadesi yaşılan yerin yemek kültürü, doğal çevresi, hayvanları ile tanıtmanın önemine vurgu yaparken müzeden de ipuçları vermektedir. *“Hamsisiyle, ayıyla, yeşillikleri, ağaçları ve deniziyle tanıtırdım. (5)”* görüşü yaşılan yerin yemek kültürüne ve doğal çevresine dikkat çekmektedir. *“Karadeniz' in sularını bu suların muhteşem kokusunu, balıklarını tanıtırdım. Güzel köylerini, dağlarını tanıtırdım. Evleri, yaylarını süslü kıyafetlerini, muhlamasını ve lahanasını tanıtırdım. (7)”* ifadesi ise yaşılan yerin doğal çevresine, yemek kültürüne, giyim- kuşamına ve evlerine vurgu yapmaktadır.

Yaşılan yerin kültürünü tanıtma ile ilgili öğrencilerin n ve son görüşleri karşılaştırıldığında n uygulamadan farklı olarak en fazla yemeklerini alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin son uygulamada vermiş olduğu cevaplar n uygulamaya göre çeşitlilik göstermektedir. Etkinlikler kapsamında öğrenciler müzeye gtrldği için, son uygulamadaki görüşler bu yönde değişiklik göstermektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma kapsamında elde edilen bulguların tartışmasına ve tartışmadan yola çıkılarak ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir. Araştırmada sosyal bilgiler öğretiminde sözlü ve yerel tarih uygulamalarının öğrencilerin kavramsal başarıları ile kültür ve miras öğrenme alanına ilişkin farkındalık oluşturmalarına etkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca sözlü ve yerel tarih uygulamaları ile etkinlik süreci hakkında öğrencilerin görüşleri tespit edilmiştir. Bu bağlamda araştırmanın alt problemleri literatür ışığında tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Birinci Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuç

Kavramsal başarı testi son test ve ön test puanlarının istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığı incelendiğinde öğrencilerin KBT son test puanlarının, ön test puanlarından daha yüksek olduğu ve öğrencilerinin KBT ön test ve son test puanları arasındaki farkların istatistiksel açıdan anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda araştırma kapsamında yürütülen etkinlikler öğrencilerin kavramsal başarıları üzerinde etkili olduğu söylenilebilir. Sarı (2007) sözlü tarih etkinliklerinin uygulandığı araştırmasında öğrencilerin akademik başarı testinden aldıkları ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir artış olduğu sonucuna ulaşmıştır. Aynı şekilde Işık (2008) yerel tarih uygulamalarından yararlandığı çalışmasında akademik başarı testi ön test ve son test puanları arasında artış olduğu sonucuna ulaşarak, yapılan uygulamaların akademik başarıyı artırdığını ifade etmiştir. Avcı Akçalı (2013) yerel tarih etkinliklerinin yer aldığı araştırmasında öğrencilerin akademik başarı ön testinden aldıkları puan ile son test puanları arasında anlamlı bir artış olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ulutaş (2018) yerel tarih etkinliklerinin yer aldığı çalışmasında öğrencilerin akademik başarı ön testinden aldıkları puan ile son test puanları arasında anlamlı bir artış olduğu sonucuna ulaşmıştır. Elde edilen sonuçlar araştırmanın sonucuyla benzerlik yerel tarih etkinliklerinin yer aldığı çalışmasında öğrencilerin akademik başarı ön testinden aldıkları puan ile son test puanları arasında anlamlı bir artış olduğu

sonucuna ulaşmıştır. Elde edilen sonuçlar araştırmanın sonucuyla benzerlik göstermiş olup sözlü ve yerel tarih uygulamalarının öğrenci başarısını arttırdığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak sözlü ve yerel tarih etkinlikleri ile yapılan uygulamaların kavramsal başarıyı arttırmada etkili olduğu söylenebilir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuç

Kavramsal başarı testi son test ve izleme testi puanları istatistiksel açıdan anlamı olarak farklılaşıp farklılaşmadığı incelendiğinde öğrencilerin KBT izleme testi puanları ile son test puanlarının birbirine yakın olduğu ve bu doğrultuda öğrencilerin KBT son test puanları ve izleme testi puanları arasındaki farkların istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı görülmektedir. Elde edilen bu sonuç yapılan etkinliklerin kalıcılığının devam ettiğinin bir göstergesidir. Ayrıca uygulanan sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin anlamlı öğrenmeyi sağlayarak bilgilerin kalıcılığını ortaya koyduğu tespit edilmiştir. Yeşilbursa (2006) sosyal bilgiler dersinde tarihi yerleri kullanarak tarih konularının öğretimi isimli çalışmasında deney grubu öğrencilerinin kalıcılık testi başarı puanlarının kontrol grubu öğrencilerinin kalıcılık testi puanlarından daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Gökkaya ve Yeşilbursa (2009) ise çalışmalarında tarihi yerlerle öğretim uygulamasından sonra yaptıkları son test ve izleme testi puanları arasında anlamlı fark olduğu ve sonucuna ulaşmışlardır. Elde edilen sonuçlar araştırmanın sonucuyla benzerlik göstermiş olup uygulanan etkinliklerin kalıcı öğrenmeyi sağladığı alan yazın desteğiyle ortaya konulmuştur.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuç

Araştırmanın üçüncü alt problemi kapsamında öğrencilerin sözlü ve yerel tarih uygulamaları ile etkinlik süreci hakkında görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Yapılan analiz sonucunda öğrencilerin genel olarak sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin uygulamalarına ilişkin olumlu görüş belirttikleri görülmüştür. Etkinlik süreci hakkında yapılan görüşmelerde öğrencilere toplam dokuz soru sorulmuştur. Verilen cevaplara bağlı olarak ulaşılan sonuçlar aşağıda tartışılmıştır.

Etkinliğin kazandırdıklarına ilişkin görüşler incelendiğinde öğrenciler geçmişini öğrenme, doğru bilgiye ulaşma, dersi daha iyi anlama, resim okuyabilme yeteneğini kazanma, araştırma becerisi kazanma, soy ağacının ne olduğunu öğrenme, dini bayramlar hakkında bilgi sahibi olma, somut kültürel mirası öğrenme ve eski oyunları öğrenme ifadelerini kullanmışlardır. Yapılan sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin öğrencilerin geçmişini öğrenmesi, dersi daha iyi anlaması, somut kültürel mirası öğrenmesi vb. üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Selanik Ay ve Deveci (2011) çalışmalarında yapılan yerel tarih etkinlikleri ile araştırma yapma, görüşme yapma, geçmişini öğrenme, yaşadığı çevreye karşı duyarlı olma, okul dışında deneyim kazanma ifadeleri ortaya konulmuştur. Küpüç (2014) ise sözlü tarih uygulamaları ile öğrencilerin tarihe bakış açısının değişeceği, araştırma, empati gibi becerilerin kazandırılacağını ifade etmiştir.

Etkinliğin keyif almaya/eğlenmeye ilişkin görüşler incelendiğinde etkinlikten keyif alındığı, etkinliğin öğretici olduğu belirtilmiştir. Bu sebeple etkinlikle ilgili olumlu görüşler ortaya konulduğu tespit edilmiştir. Selanik Ay ve Deveci (2011) çalışmalarında yapılan yerel tarih etkinliklerinden öğrencilerin memnun kaldığı, dersin zevkli hale geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Dere (2017) yaptığı çalışmada öğrencilerin sözlü tarih etkinliklerine beğenerek ve seyerek katıldıklarını belirtmiştir. İncegül (2010) çalışmasında sözlü tarih uygulamaları ile işlenen konuların daha zevkli olduğu ve kolay öğrenildiğini ortaya koymuştur. Ulutaş (2018) ise araştırmasında yerel tarih etkinlikleri işlenen derslerin öğrenciler tarafından eğlenceli bulunduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu bağlamda araştırmanın sonucunu ile bu sonuçlar benzerlik gösterdiği, öğrencilerin sözlü ve yerel tarih etkinliklerini kapsayan uygulamalardan keyif aldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Etkinlikten keyif alınan yerlere ilişkin görüşler incelendiğinde öğrencilerin soru sorma, mektup yazma, sözlü tarih etkinliği, soy ağacı etkinliği, dini bayram şenlikleri, heykeller, çayın öyküsü, botanik bahçe gezisi, eski oyunları oynama ve canlandırma kısımlarından keyif aldıkları görülmüştür. Kılıç (2018) yaptığı çalışmada öğrencilerin yerel tarih etkinliklerini kapsayan uygulamalarda gezilere dayalı kısımlardan keyif aldıkları bu sayede tarihi yerler ile ilgili bilgiler öğrendikleri sonucuna ulaşmıştır

Etkinliğin dikkat çeken kısımlarına ilişkin görüşler incelendiğinde soy ağacı etkinliğinin, eski resimlerin, eski oyunların, dini bayram şenliklerinin, geçmişe ait eşyaların ve milli mücadele kahramanlarının dikkat çektiği belirlenmiştir. Bu bağlamda uygulanan etkinliklerin dikkat çekici olduğu ve öğrenci ilgisini üst düzeye çıkardığı tespit edilmiştir. İncegöl (2010) yaptığı çalışmada sözlü tarih etkinlikleri kullanılarak işlenen konuların daha zevkli olduğu ve basit öğrenildiğini ortaya koymuştur. Ayrıca İncegöl (2010) yaptığı görüşmeler sonucunda öğrencilerin bilgisayar oyunlarından ziyade, oyunlarında eski oyunlara yer verdikleri sonucuna ulaşmıştır. Bu bağlamda araştırmanın sonucu ile bu sonuçların benzerlik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Etkinlik sırasında öğrenilenlere ilişkin görüşler incelendiğinde öğrencilerin geçmişi, aile tarihini, kültürünü, milli kültür unsurlarını, eski ve yeni oyunlar arasındaki farkı, milli mücadele kahramanlarını, ülkeyi korumayı, Atatürk'ün sırasıyla gittiği illeri ve sözlü tarih yönteminin ne olduğunu öğrendikleri tespit edilmiştir. Buradan hareketle sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin kazanımlarda vurgulanan ifadeleri kazandırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Etkinlik derse karşı fikirleri değiştirmeye ilişkin görüşler incelendiğinde çoğunlukla fikirlerin değiştiği, dersin sevildiği, yapılan etkinliklerle konunun anlaşıldığı, sözlü ve yerel etkinliklerin yararlı olduğu ve sosyal bilgiler dersine karşı iyi düşünceler ortaya koyulduğu tespit edilmiştir. Dere (2017) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin sözlü tarih etkinliklerini severek ve beğenerek yaptıkları, sözlü tarih etkinlikleri ile yerel tarihin öğrenildiği, değişim ve sürekliliğin algılandığını ortaya koymuştur. Metin ve Oran (2013) yaptıkları çalışmada yerel tarih etkinliklerinin derslerde kullanılmasının öğrencide kalıcı bilgiyi sağladığı, milli kültür duygularını güçlendirdiği ve merak, motivasyon ve ilgiyi arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Selanik Ay ve Deveci (2011) çalışmalarında yapılan yerel tarih etkinliklerinden öğrencilerin memnun kaldığını, dersin zevkli hale geldiğini ifade etmiştir. Kaya (2013) çalışmada sosyal bilgiler dersinde sözlü tarih çalışmalarına katılan öğrencilerin derse karşı olumlu bakış açısı geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır. İncegöl (2010) yaptığı çalışmada sözlü tarih uygulamaları ile öğrencilerin sosyal bilgiler dersine karşı bakış açılarının değiştiğini ve kendi öğrenmelerine bağlı olarak öğrendikleri bilgileri

yapılandırdıklarını belirtmiştir. Bu sonuçlardan yola çıkılarak sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin derse karşı ilgiyi arttırdığı, olumlu bakış açısı geliştirdiği, dersi sıkıcılıktan kurtardığı ve dersin sevilmesini sağladığı söylenilebilir.

Etkinlik sırasında karşılaşılan problemlere ilişkin görüşler incelendiğinde genel olarak yapılan etkinliklerde problemle karşılaşılmadığı ancak bazı etkinliklerde fotoğraf bulmada sıkıntı ve sözlü tarih uygulamalarında bazı soruların cevaplarını alamama gibi sorunlar yaşandığı belirlenmiştir. Dere (2017) yaptığı araştırmada sözlü tarih uygulamalarında kaynak kişi bulmanın ve kaynak kişiye sorulan soruların cevaplanmasının önemli olduğu tespit edilmiştir. Kılıç (2018) ise çalışmasında sözlü tarih uygulamalarında görüşülen kişilerin konu hakkında bilgi sahibi olmaması ve bu durumun zorluk oluşturduğu sonucuna ulaşmıştır. Elde edilen bu sonuçlar ile araştırmanın sonucunun benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda sözlü tarih uygulamalarında kaynak kişiye sorulan sorulardan cevap alınamamasının çalışmanın akışını etkileyeceği ve öğrenciler için problem oluşturacağı düşünülmektedir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Tartışma ve Sonuç

Araştırmanın dördüncü alt problemi kapsamında uygulama öncesi ve uygulama sonrasında öğrencilerin sözlü ve yerel tarih çalışmalarına ilişkin görüşleri alınarak bir değerlendirme yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda öğrencilerin genel olarak sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin uygulamalarına ilişkin olumlu görüş belirttikleri görülmüştür. Elde edilen sonuç literatürde sözlü ve yerel tarih uygulamalarına ilişkin olumlu yönde öğrenci görüşleri bulgusuna ulaşan birçok çalışmanın sonucu ile benzerlik göstermektedir (Işık, 2002; Avcı Akçalı, 2007; Avcı Akçalı & Aslan, 2007; Sarı, 2007; Işık, 2008; Yeşilbursa, 2008; Gökkaya & Yeşilbursa, 2009; İncegöl, 2010; Selanik Ak & Deveci, 2011; Avcı Akçalı, 2013; Kaya, 2013; Öztaşçı, 2017; Dere, 2017).

Aile tarihinin araştırılmasına ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde öğrencilerin son görüşlerinin uygulama öncesi görüşmeye göre çeşitlilik gösterdiği tespit edilmiştir. Avcı Akçalı (2007) çalışmasında aile tarihinin araştırılmasının öğrencilerde kalıcı bilgiler sağladığı, öğrencilerin kendilerini birer

küçük tarihçi gibi hissettikleri, geçmiş ve gelecek arasında bağ kurdukları tespit edilmiştir. Bu sonuç ile araştırmanın sonucu benzerlik göstermiş olup, aile tarihinin araştırılmasının öğrencilerin derse karşı bakış açısını değiştirdiği ve derse aktif olarak katıldığı söylenebilir.

Gelenek ve göreneklerimizden geçmişten bugüne değişimine ilişkin uygulama sonrası öğrenci görüşleri incelendiğinde ön görüşmenin aksine en fazla oyunların değişimi alt temasının vurgulandığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin özellikle eski oyunlar ile ilgili olan etkinlikleri göz önünde bulundurarak cevaplar verdiği görülmüştür. İncegöl (2010) yaptığı görüşmeler sonucunda öğrencilerin bilgisayar oyunlarından ziyade oyunlarında eski oyunlara yer verdikleri sonucuna ulaşmıştır. Bu bağlamda araştırmanın sonucu ile bu sonucun benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikâyelerini bilme ile ilgili uygulama sonrası öğrenci görüşleri incelendiğinde öğrencilerin yapılan etkinlikler ile bilgilerini arttırdığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin görüşleri incelendiğinde en fazla geçmişi öğrenme ve bilgi sahibi olma alt temalarını vurguladığı tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin ön görüşmeden farklı olarak cevapları detaylandığı ve konuyla ilgili cevapların ağırlık kazandığı tespit edilmiştir. Kandemir (2017) yaptığı çalışmada sözlü tarih etkinlikleriyle öğrencilerin sıradan insanların hayatlarına karşı daha ilgili olduğu ve öğrencileri merak duygusu ile araştırmaya sevk ettiği sonucuna ulaşmıştır.

Tarihte gerçekleşmiş olan olayları (doğal afet, savaş ve yoksulluk) bilmenin katkısına ilişkin uygulama sonrası öğrenci görüşleri incelendiğinde ön uygulamada olduğu gibi en fazla tedbirli olma alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin ön uygulamada daha yüzeysel cevaplar verdiği, son uygulamada ise cevapların detaylandırıldığı görülmüştür.

Gelenek ve göreneklerimizden öğrenme ile ilgili öğrenci görüşleri incelendiğinde öğrencilerin ön uygulamada sözlü tarih ifadesine yer vermedikleri saptanırken, yapılan etkinlikler sonrasında son uygulamada ise öğrencilerin sıkça sözlü tarih ifadesini kullandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca ön uygulamada öğrenciler müze ziyareti ifadesini kullanmazken, son uygulamada etkinlikler kapsamında müzeye gidildiği için müze ziyareti alt temasına vurgu yapmışlardır.

Avcı Akçalı ve Aslan (2012) yaptıkları araştırmada sözlü tarih uygulamalarının sınıf içerisinde kullanılmasının öğrenme ortamını zenginleştirdiği, tarihi zevkli hale getirdiği ve öğrencilerin birer tarihçi sorumluluğu alarak tarihle kendisi arasında bağ kurduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kandemir (2017) alışmasında sözlü tarih etkinliklerinin öğrencide araştırma inceleme becerisini geliştirdiği, eleştirel düşünme ve kalıcı öğrenmeyi sağladığı sonucuna ulaşmıştır. Sarı (2007) yaptığı çalışmada sözlü tarih uygulamaları ile öğrencilerin birinci elden kaynaklara ulaşmaya çalıştığını ve küçük birer tarihçi gibi gördükleri sonucuna ulaşmıştır. Bu durum öğrencilerin yapılan etkinlikler ile sözlü tarih kavramına yer verdiklerini, sözlü tarih uygulamalarından zevk aldığını ve derslerde sözlü tarih uygulamalarına yer verilmesi gerektiğini göstermektedir.

Geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerini öğrenme ile ilgili öğrenci görüşleri incelendiğinde öğrencilerin ön uygulamada sözlü tarih ifadesine yer vermedikleri saptanırken, yapılan etkinlikler sonrasında son uygulamada ise öğrencilerin sıkça sözlü tarih ifadesini kullandıkları tespit edilmiştir. Sarı (2007) yaptığı araştırmada sözlü tarih uygulamaları ile öğrencilerin birinci elden kaynaklara ulaşmaya çalıştığı, küçük birer tarihçi gibi hareket ettikleri, kendinden önceki kuşakları daha iyi anlamaya çalıştıkları, değişim ve sürekliliği algıladıkları, aldıkları cevaplarla kendi tarih algılarını oluşturdukları sonucuna ulaşılmıştır. Kaya (2013) alışmasında öğrencilerin ön uygulamada sözlü tarih kavramına yer vermezken yapılan etkinlikler ile son uygulamada sözlü tarih kavramını çağrıştırdıkları ve sonucuna ulaşmıştır. Elde edilen sonuç ile araştırmanın sonucunun benzerlik gösterdiği görülmektedir. Bu doğrultuda sözlü tarih etkinliklerinin yer aldığı konularda öğrencilerin kendilerini tarihin içerisinde hissederek adeta küçük birer tarihçi rolüne büründükleri ve geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikayelerini öğrenmek için istekli oldukları tespit edilmiştir.

Tarihi olayları öğrenme ile ilgili öğrenci görüşleri incelendiğinde öğrencilerin ön uygulamada müze ziyareti ifadesine yer vermedikleri saptanırken, son uygulamada etkinlikler kapsamında müzeye gidildiği için müze ziyareti alt temasına vurgu yaptıkları tespit edilmiştir.

Kültürel miras ile ilgili uygulama sonrası öğrenci görüşleri incelendiğinde öğrencilerin ön uygulamada olduğu gibi en fazla eskilerden geriye kalanlar alt

temasını vurguladıkları tespit edilmiştir Ayrıca ön uygulamada öğrenciler kültürel miras ile ilgili ölen bir kişiden geriye kalanlar ifadesini kullanırken, son uygulamada ise yapılan etkinlikler sonucunda kültürel miras ve ölen kişinin ardından bırakılanlar arasındaki ayırım fark edilmiş ve ölen kişinin ardından bırakılanlar alt teması son uygulamada vurgulanmamıştır. Avcı Akçalı (2007) yaptığı çalışmada gezi etkinliği sayesinde öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrendikleri ve kültürel mirasa karşı daya duyarlı hale geldikleri ortaya konulmuştur. Bu doğrultuda yapılan sözlü ve yerel tarih uygulamaları kapsamında yapılan etkinliklerle öğrenciler kültürel mirasın ne olduğunu öğrenerek kültürel mirasa karşı duyarlı oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp inceleme ile ilgili öğrenci görüşleri incelendiğinde öğrencilerin ön görüşmede olduğu gibi en fazla mutlu olmak alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca etkinlikler kapsamında öğrenciler müze ziyareti yaptıkları için, son uygulamadaki görüşler bu yönde değişiklik göstermektedir. Işık (2002) yaptığı araştırmada yaşanılan yerin kültürünü ve tarihini tanıma amaçlı yapılan gezi uygulamalarının öğrenci başarısını arttırmada etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu uygulamaların derslerde kullanılmasının derse karşı olan ilgiyi arttırdığını, tarih öğretiminde büyük bir sıkıntı olan ezberciliğin ortadan kaldırdığını, öğrencilerin yaşanılan yerin tarihini, kültürünü görerek somut öğrenmenin sağlandığını ve öğrencilerin tarihin içerisinde yer aldığını tespit etmiştir. Avcı Akçalı (2007) yaptığı araştırmasında tarih konularının öğretiminde yararlanılan gezi etkinliklerinin derse karşı ilgiyi arttırdığı ve gözle görülür bilgiler elde edilmesini sağladığı tespit edilmiştir. Ulutaş (2018) yaptığı araştırmada öğrencilerin yaşadıkları yerle ilgili bilgi edinmelerinden mutlu oldukları sonucuna ulaşmıştır. Tüm bu sonuçlar ışığında sosyal bilgiler ve tarih derslerinde yararlanılan gezi etkinliklerinin öğrencilerin derse aktif katılımını sağladığı, merak duygusunu arttırdığı, geçmiş, bugün ve gelecek arasında bağlantı kurmayı sağladığı ve yaşanılan kültürün tanınması üzerinde etkili olduğu söylenilebilir.

Yaşadığımız yerin tarihi ile kültürel özelliklerini (müze, cami, türbe, köprü, kıyafet vb) farklı kültürden olan kişilere aktarma ile ilgili öğrenci görüşleri incelendiğinde uygulama öncesi ve uygulama sonrası oluşturulan alt temalar

benzerlik gösterirken, son uygulamada öğrencilerin daha detaylı cevaplar verdiği tespit edilmiştir.

Günümüzde kaybolmuş nesnelere günümüze taşıma ile ilgili öğrenci görüşleri incelendiğinde öğrencilerin ön uygulamadan farklı olarak en fazla eski oyunlar alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin son uygulamada vermiş olduğu cevaplar ön uygulamaya göre çeşitlilik göstermektedir. Etkinlikler kapsamında öğrenciler eski oyunlarla tanıştıkları için, son uygulamadaki görüşler bu yönde değişiklik göstermektedir.

Yaşanılan yerin kültürünü tanıma ile ilgili öğrenci görüşleri incelendiğinde öğrencilerin ön uygulamadan farklı olarak en fazla yemeklerini alt temasını vurguladıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin son uygulamada vermiş olduğu cevaplar ön uygulamaya göre çeşitlilik göstermektedir. Etkinlikler kapsamında öğrenciler müzeye götürüldüğü için, son uygulamadaki görüşler bu yönde değişiklik göstermektedir. Kılıç (2018) yaptığı çalışmada yapılan yerel ve sözlü tarih kapsamında yapılan gezilerle öğrencilerin yaşadıkları yeri ve oranın kültürünü daha yakından tanıma fırsatı buldukları sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç ile araştırmanın sonucu benzerlik göstermiş olup yapılan gezi etkinliği sayesinde öğrencilerin yaşadıkları yerin kültürünü daha yakından tanıma fırsatı bulmuşlardır.

Genel olarak araştırmanın alt problemleri incelendiğinde araştırma kapsamında yürütülen sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin öğrencilerin kavramsal başarıları üzerinde etkili olduğu söylenilebilir. Ayrıca yapılan bu etkinliklerin başarıyı olumlu yönde etkilediği ortaya konulmuştur. Ön görüşmeler incelendiğinde öğrencilerin daha yüzeysel cevaplar verdiği, son görüşmelerde ise cevapların detaylandırıldığı tespit edilmiştir. Öğrenciler ön görüşmelerde sözlü tarih ifadesine yer vermezken yapılan etkinlikler ile (aile tarihimi öğreniyorum etkinliği, oyunların tarihini öğreniyorum etkinliği) beraber öğrencilerin sözlü tarih kavramını kullanmaya başladıkları ve bu doğrultuda cevaplar verdiği söylenilebilir. Kaya (2013) çalışmasında öğrencilerin ön uygulamada sözlü tarih kavramına yer vermezken yapılan etkinlikler ile son uygulamada sözlü tarih kavramını çağrıştırdıkları ve sonucuna ulaşmıştır. Avcı Akçalı (2007) ise çalışmasında aile tarihinin araştırılmasının öğrencilerde kalıcı bilgiler sağladığı,

öğrencilerin kendilerini birer küçük tarihçi gibi hissettikleri, geçmiş ve gelecek arasında bağ kurdukları tespit edilmiştir. Aynı zamanda öğrencilerin ön görüşmelerde kültürel miras kavramını ölen kişiden geriye kalan miras şeklinde ifade ettikleri, son görüşmelerde ise yapılan etkinlikler ile (milli kültür unsurları etkinliği, gezi etkinliği) beraber kültürel miras kavramını öğrendikleri ve ölen kişiden geriye kalan miras ifadesine yer vermedikleri görülmüştür. Kılıç (2018) yaptığı çalışmada yapılan yerel ve sözlü tarih kapsamında yapılan gezilerle öğrencilerin yaşadıkları yeri ve oranın kültürünü daha yakından tanıma fırsatı buldukları sonucuna ulaşmıştır. Öğrenciler ön görüşmede eski oyun ifadesini kullanmazken yapılan eski oyun etkinliklerine bağlı olarak (oyunların tarihini öğreniyorum etkinliği) son görüşmede eski oyun ifadesine yer verdikleri tespit edilmiştir. İncegül (2010) yaptığı görüşmeler sonucunda öğrencilerin bilgisayar oyunlarından ziyade oyunlarında eski oyunlara yer verdikleri sonucuna ulaşmıştır. Araştırma kapsamında yapılan etkinlikler ile beraber öğrencilerin son test puanlarında artış olduğu tespit edilmiştir. Aynı şekilde son görüşmelerde de öğrencilerin ön görüşmeye göre cevapları detaylandırıldığı ortaya konulmuştur. Işık (2008) yerel tarih uygulamalarından yararlandığı çalışmasında akademik başarı testi ön test ve son test puanları arasında artış olduğu sonucuna ulaşarak, yapılan uygulamaların akademik başarıyı artırdığını ifade etmiştir. Avcı Akçalı (2013) ise yerel tarih etkinliklerinin yer aldığı araştırmasında öğrencilerin akademik başarı ön testinden aldıkları puan ile son test puanları arasında anlamlı bir artış olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yapılan izleme testi ile beraber KBT son test puanları ve izleme testi puanları arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuç etkinliklerin kalıcılığının devam ettiğinin bir göstergesidir. Ayrıca uygulanan sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin anlamlı öğrenmeyi sağlayarak bilgilerin kalıcılığını ortaya koyduğu söylenilebilir. Gökkaya ve Yeşilbursa (2009) ise çalışmalarında tarihi yerlerle öğretim uygulamasından sonra yaptıkları son test ve izleme testi puanları arasında anlamlı fark olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Sözlü ve yerel tarih etkinlikleri yapıldıktan sonra öğrencilerin başarılarının arttığı KBT son test ve izleme testi ile ortaya konulurken, son görüşmelerde de bu başarıya bağlı olarak detaylı ve etkinlikleri

kapsayan cevaplar verildiği belirlenmiştir. Bu bağlamda elde edilen sonuçların aynı bulguları sağladığı söylenilebilir.

Araştırmanın desenine uygun olarak alt problemler genel olarak değerlendirildiğinde aşağıda yer alan sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Araştırma kapsamında yürütülen sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin öğrencilerin kavramsal başarıları üzerinde etkili olduğu söylenilebilir. Ayrıca yapılan bu etkinliklerin başarıyı olumlu yönde etkilediği ortaya konulmuştur.
2. Ön görüşmeler incelendiğinde öğrencilerin daha yüzeysel cevaplar verdiği, son görüşmeler de ise cevapların detaylandırıldığı tespit edilmiştir.
3. Araştırma kapsamında yapılan etkinlikler ile beraber öğrencilerin son test puanlarında artış olduğu tespit edilmiştir. Aynı şekilde son görüşmelerde de öğrencilerin ön görüşmeye göre cevapları detaylandırıldığı ortaya konulmuştur.
4. Yapılan izleme testi ile beraber KBT son test puanları ve izleme testi puanları arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuç etkinliklerin kalıcılığının devam ettiğinin bir göstergesidir. Ayrıca uygulanan sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin anlamlı öğrenmeyi sağlayarak bilgilerin kalıcılığını ortaya koyduğu söylenilebilir.
5. Sözlü ve yerel tarih etkinlikleri yapıldıktan sonra öğrencilerin başarılarının arttığı KBT son test ve izleme testi ile ortaya konulurken, son görüşmelerde de bu başarıya bağlı olarak detaylı ve etkinlikleri kapsayan cevaplar verildiği belirlenmiştir.

ÖNERİLER

Uygulayıcılara (Öğretmenlere) Yönelik Öneriler

1. Sosyal bilgiler derslerinde sözlü ve yerel tarih etkinliklerine daha çok yer verilmelidir. Burada en önemli görev öğretmene aittir. Öğretmenler derslerinde bu tarz etkinliklere yer verebilirler.

2. Öğretmenlerin sosyal bilgiler derslerinde öğrencilerin sözlü ve yerel tarih uygulamalarının amaçlarında da yer alan *küçük birer tarihçi* gibi hareket etmelerini sağlayacak sözlü ve yerel tarih çalışmalarına yer vermeleri önerilebilir. Bu bağlamda öğrencilerin yakından uzağa ilkesinden hareketle çevrelerinde bulunan rahatça gidebilecekleri yerler ile ilgili araştırma yapmaları ve aile büyükleri ile görüşmeleri istenilebilir.

3. Öğretmenlerin görev yaptıkları yeri daha iyi tanımaları için yönelik sözlü ve yerel tarih uygulamalarını kapsayan geziler düzenlemeleri önerilebilir.

4. Sosyal bilgiler dersi kapsamında yaşanan yeri tanıtıcı uygulamalar dersin işlendiği sınıf ile sınırlı kalmayıp, okullarda bu yönde sergiler yapılması önerilebilir.

5. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında yer alan tarih konularının geleneksel yöntemler yerine öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlayacak sözlü tarih yöntemi kapsamında drama yöntemi ile öğretilmesi önerilebilir.

6. Milli Eğitim Bakanlığı'nın sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenlerine seminer dönemlerinde sözlü ve yerel tarih uygulamalarını kapsayan eğitimler verilmesi önerilebilir. Böylece görev yaptıkları illeri yakından tanımlarını sağlanarak öğrencilere yönelik daha etkili uygulamalar gerçekleştirebilirler.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1. Eğitim fakültelerinde sözlü ve yerel tarih etkinliklerine uygulamalı olarak yer verilmesi önerilebilir. Ayrıca yerel ve sözlü tarih etkinliklerini kapsayan projeler gerçekleştirilebilir.

2. Sosyal bilgiler araştırmalarında veri toplama aracı olarak Kavramsal Başarı Testine (KBT) yer verilerek öğrencilerin başarıları sadece bilgi düzeyinde değil yorum yeteneğini ön plana çıkarmak önerilebilir.

3. Araştırmacılara yerel ve sözlü tarih ödevlerinin nitelik olarak incelenmesini kapsayan bir çalışma yapılması tavsiye edilebilir.

4. Sözlü ve yerel tarih uygulamalarına ilişkin görsel materyal hazırlamaya yönelik çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Akbaba, B. & Kılcan, B. (2012). Sözlü Tarih Çalışmalarına Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları, *Pegem Eğitim Ve Öğretim Dergisi*, 2(1).
- Aksu, M. (2015). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin 5. sınıf sosyal bilgiler dersinin coğrafya içerikli ünitelerine ilişkin görüşleri (Ankara ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Aktekin, S. (2010). Ortaöğretim tarih eğitiminde yerel tarihin yeri ve önemi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 6(1), 86-105
- Arslan, Y. (2012). Yerel ve sözlü tarih algısının ortaöğretim öğrencileri üzerindeki yansımaları (Tunceli merkez örneği) (Doktora Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Avcı Akçalı, A. (2007). *Yerel tarih ve tarih eğitimine katkısı*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Avcı Akçalı, A. (2013). Tarih öğretiminde merkeze bağımlılığın azaltılması yolunda bir çözüm önerisi: yerel tarih (Doktora Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Avcı Akçalı, A. & Aslan, E. (2012). Tarih öğretiminin iyileştirilmesi yolunda alternatif bir yöntem: Sözlü tarih. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20 (2), 669-688.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (14. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö., E. Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (7. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Counce, S. (2008). *Sözlü Tarih ve Yerel Tarihçi* (2. Baskı). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları

- Creswell, J. W. (2016). *Araştırma deseni nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları* (Çev. S. B. Demir.). Ankara: Eğiten Kitap Yayıncılık.
- Creswell, J. W. & Plano Clark, V.L. (2014). *Karma yöntem araştırmaları tasarımı ve yürütülmesi* (Çev. Y. Dede & S. B. Demir). Ankara: Anı Yayıncılık
- Demir, A. (2015). *Sosyal bilgiler öğretim programında müze eğitimiyle ilişkilendirilen kazanımların gerçekleştirilmesine yönelik sosyal bilgiler öğretmenlerinin yaklaşımları (Tokat ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Demircioğlu, İ. H. (2005). *Sözlü tarihin bir öğretim yaklaşımı olarak tarih derslerinde kullanımı II. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi'nde sunulan bildiri*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Van.
- Dere, İ. (2017). *Sosyal bilgiler derslerinde bir öğrenme ve öğretme yöntemi olarak sözlü tarih (Doktora Tezi)*. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Durmuş, B., Yurtkoru, E. S. ve Çinko, M. (2008). *Sosyal bilimlerde SPSS'le veri analizi* (2. baskı). İstanbul: Beta Yayınları
- Erdamar, N. (2017). *İşbirlikli öğrenme yönteminin 11. sınıf öğrencilerinin atomun yapısı ve atom modelleri konusundaki kavramsal başarılarına etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Göç, N. (2008). *Yerel tarih konularının sosyal bilgiler derslerinde uygulanması; karşılaşılan güçlükler ve çözüm önerileri (Yozgat örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Gökkaya, A. K. & Yeşilbursa, C. C. & (2009). Sosyal bilgiler öğretiminde tarihi yerlerin kullanımının akademik başarıya etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 483-506.
- Güçlü, M. (2013). Eğitim tarihi araştırmalarında sözlü tarih uygulaması. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(1), 100-113.

- Işık, H. (2002). *Yerel tarih konularının sosyal bilgiler (6. sınıf) programı tarih üniteleri ile ilişkilendirilmesine yönelik bir uygulama: Pasinler örneği* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Işık, H. (2008). İlköğretimde tarih konularının yerel tarih ile ilişkilendirilmesinin öğrenci başarısına etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(4).
- İncegül, S. (2010). *Sosyal bilgiler dersinde örnek bir sözlü tarih uygulaması* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Kandemir, K. (2017). *Tarih öğretiminde sözlü tarihin yeri ve kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Kaya, M. (2013). *Sosyal bilgiler dersinde kullanılabilir bir öğretim yöntemi olarak sözlü tarih: amaç, içerik, uygulama* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Kılıç, A. (2018). *Hayat bilgisi dersi, “dün, bugün, yarın” temasında sözlü ve yerel tarih etkinliklerinin değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Kızmaz, İ. (2013). *1960-1980 yılları arasında İstanbul'da halk dansları sözlü tarih çalışması* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Küpüç, E. (2014). *Sözlü tarih kavramı ve sözlü tarihin tarih öğretimindeki rolü* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- MEB, (2005). 4. ve 5. sınıf sosyal bilgiler programı, Ankara: MEB Yayınları.
- MEB, (2018). 4, 5, 6 ve 7. sınıflar sosyal bilgiler dersi öğretim programı, Ankara: MEB Yayınları.

- Metin B. & Oran, M. (2014). İlköğretim sosyal bilgiler öğretmenlerinin ders içi yerel tarih konusundaki faaliyetleri uşak ili örneği. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 204-216.
- Miles, M.B. & Huberman, M. A. (1994). *An expanded sourcebook qualitative data analysis*. London: Sage.
- Oran, M. (2013). *İlköğretim sosyal bilgiler öğretmenlerinin ders içi yerel tarih konusundaki faaliyetleri Uşak ili örneği* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Örten, H. (2008). *Yerel tarih konularının sosyal bilgiler üniteleri ile ilişkilendirilmesine yönelik bir çalışma (Tokat örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Öz, M. (2018). *8. sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konularının anlatılmasında sözlü tarih metodunun kullanımına yönelik öğretmen görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Özer, E. (2012). *Sosyal bilgiler dersinde yerel ve sözlü tarih etkinliklerinin programlanması* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Öztaşçı, C. A. (2017). *Yerel tarih öğretim yöntemini sosyal bilgiler dersinde uygulamaya koymak: bir eylem araştırması* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Öztürk, C. (2006). Sosyal bilgiler: Toplumsal yaşama disiplinler arası bir bakış. Cemil Öztürk (Ed.). *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi yapılandırıcı bir yaklaşım* (s. 22-49). Ankara: Pegem Akademi.
- Polat, U. (2018). *Sosyal bilgiler öğretiminde sözlü tarih çalışmasına bir örnek: tokat merkez mahalle isimleri* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.

- Sağlam, M. (2010). 1970-1975 d6nemi ilkokul 6đrencilerinin eğitim deneyimleri: s6zl6 tarih y6ntemiyle bir 7alışma. (Doktora Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Sarı, İ. (2007). Sosyal bilgiler 6đretiminde s6zl6 tarih etkinliklerinin 6đrenci, başarı, beceri ve tutumlarına etkisi (Doktora Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Sayımılı, S. (2017). *İlkokul 6đrencilerinin s6zl6 tarihe y6nelik tutumlarının incelenmesi* (Y6ksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Selanik Ay, T. & Deveci, H. (2011). Sosyal bilgiler dersinde yerel toplum 7alışmalarından yararlanma: bir eylem araştırması. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 83-115.
- Shopes, L. (2008). *What is Oral History*. Making Sense of Evidence Series On History: The U. S. Survey on the Web.
- Toklu, M. (2017). *Sosyal bilgiler 6đretiminde ortaokul 6đrencilerinin hiper metin ve hiper ortam kullanımına y6nelik g6r6şleri: Afyonkarahisar 6rneği* (Y6ksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Tokmak, M. (2016). S6zl6 tarih ve derinlemesine g6r6şme. *Ardahan 6niversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fak6ltesi Dergisi*, sayı:3, 83-98.
- Tugay, B. (2004). *Tarih eğitiminde yerel tarih araştırmalarının yeri: Fethiye 6rneği*. (Y6ksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Ulutaş, S. (2018). *Sosyal bilgiler 6đretiminde bağımsız değişken olarak yerel tarih tekniği* (Y6ksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Uygun, S. (2011). T6rkiye'de s6zl6 tarih araştırmaları ve 6đretmen eğitiminde s6zl6 tarih y6nteminin kullanımı *Akademik Araştırmalar Dergisi*, Sayı 50, 95-112.

- Yeşilbursa, C. C. (2006). *Sosyal bilgiler dersinde tarihi yerleri kullanarak tarih konularının öğretimi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.
- Yeşilbursa, C. C. (2008). Sosyal bilgiler öğretiminde tarihî yerlerin kullanımı. *Tübar-XXIII*.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. baskı). Ankara: Tıpkı Basım.
- Yılmaz, Y. & Yılmaz, Y. (2005). Parametrik olmayan testlerin pazarlama alanındaki araştırmalarda kullanımı: 1995-2002 arası yazın taraması. *Dokuz Eylül üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü dergisi*, 7(3).
- Yuvacı, İ. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin yerel tarih ile ilgili uygulamaları ve karşılaşılan sorunlar- Sivas ili örneği* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden temin edilmiştir.

EKLER

EK-1: MEB Uygulama İzni

23/10/2017 09:04 04642142328	RİZE MİLLİ EĞİTİM MD	SAYFA 02/03
------------------------------	----------------------	-------------

T.C.
RİZE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 57774812-605.01-E.17060427
Konu : Tem. Çalışması İzni

18.10.2017

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
11.10.2017 tarihli ve 2961 sayılı yazı.
b) Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve
Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı öğrencisi Büşra MERT'in, 2017-2017 Eğitim-Öğretim 1. Yarıyılında "Sosyal Bilgiler Dersinde Sözlü ve Yerel Tarih Uygulamalarının Öğrencilerin Akademik Başarılarını ve Dersle Karşı Tutumlarına Etkisi" isimli çalışmasını ilimiz Çayeli İlçesi Fikri Keçeli İlkokulunda öğrenim gören 4. Sınıf öğrencilerine uygulaması müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Hasan TEKKE
Müdür a.
Şube Müdürü

OLUR
18.10.2017

Ahmet Hamdi YILMAZ
Vali a.
Millî Eğitim Müdürü

EKLER:

- 1- Yazı (1 sayfa)
- 2- Dilekçe (1 sayfa)
- 3- Tutur Ölçeği (1 sayfa)
- 4- Araştırma Değerlendirme Formu (1 sayfa)

Güvenli Elektronik İmza
ASLI İLE AYNI DİR
14.10.2017
Kemal KALIC
Bilgisayar İşletmeni

Adres: Valiliği Hizmet Binası Kat:3 Merkez/RİZE
Elektronik Adres: www.rize.meb.gov.tr
e-posta: yspoc@ig.meb.gov.tr

Bilgi için: Hasan ESİR Şef
Tel: 0 (464) 280 53 05
Faks: 0 (464) 280 53 16

Bu e-mak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrakongu.meb.gov.tr> adresinden eF29-f520-387f-b891-5ef0 kodu ile teyit edilebilir.

EK-2: Kavramsal Başarı Testi

Kıymetli öğrenciler,

Aşağıdaki sorular bilimsel bir araştırmaya katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Soruları dikkatlice okuyarak doğru olduğunu düşündüğünüz cevabı işaretleyiniz. Teşekkür ederim.

1) I. Ailenin en yaşlı üyesi

II. Sınıf başkanı

III. Dergi köşe yazıları

IV. Aile albümü

Süleyman, aile tarihi ile ilgili araştırma yapmaktadır. Araştırmasıyla ilgili olarak yukarıdaki kaynakların hangilerinden yararlanabilir?

A) I ve IV

B) II ve III

C) I ve II

D) III ve IV

2) Aile tarihi oluşturmak için anneanesiyle sözlü tarih çalışması yapan Ayşe'nin anneannesine hangi soruyu sormasına gerek yoktur?

A) Dedemle kaç yılında evlendiniz?

B) Çocukluğunuz hangi şehirde geçti?

C) Küçüklüğünüzde oynadığınız oyunlar nelerdir?

D) Torunlarınızın gelecekte hangi mesleği yapmasını istersiniz?

3) I. Aile büyüğüme sorular sorarım.

II. Görüşme yapacağım büyüğümden randevu alırım.

III. Aile büyüğümden öğrendiğim bilgileri düzenlerim.

IV. Soracağım soruları hazırlarım.

Sözlü tarih çalışmasında yukarıdakilerden hangisi en son yapılmalıdır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

4) Merhaba, ben Halit, bir akşam hasta olduğumda gözlerimi hastanede açtım. Annem başucumda duruyordu. Yanında annemin erkek kardeşi (.....)annemin kız kardeşi,(.....), bana bakıp gülümsüyordu. Babamın erkek kardeşi (.....) ve kız kardeşi (.....) de kapıda göründüler.

EK-2: Kavramsal Başarı Testi (Devamı)

Buna göre Mehmet' in aile üyeleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Dayı, teyze, amca, hala
- B) Teyze, amca, yenge, enişte
- C) Dayı, amca, teyze, hala
- D) Teyze, dayı, hala, amca

5) Başak, sözlü tarih yöntemini kullanarak aile tarihini oluşturacaktır.

Başak, çalışmasının sonunda aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ailesinin kökeninin nereden geldiğine
- B) Ailesinin gelecekte nerede yaşamak istediğine
- C) Aile büyüklerinin hangi okullarda okuduğuna
- D) Aile büyüklerinin geçmişte oynadığı oyunlara

6) Aşağıdaki davranışlardan hangisi kültürel açıdan olumsuz bir örnektir?

- A) Tamir işlerinde babamıza yardım etmek.
- B) Sürekli soru soran kardeşimize hoşgörülü olmak.
- C) Askere gidenlere kına yakmak.
- D) Bayramlarda tatile gitmek.

7) Atalarımızdan kalan camiler, hanlar, hamamlar, kervansaraylar, köprüler, medreseler millî kültürümüzü oluşturan öğelerdendir.

Yukarıda örnekleri verilen kültürel unsur aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Tören ve kutlamalar
- B) Yöresel kıyafetler
- C) Mimari eserler
- D) El sanatları

8) “Kültürel öğelerimizi gelecek kuşaklara taşımalıyız.” diyen bir kişi aşağıdakilerden hangisini yapar?

- A) Yabancı para koleksiyonu yapar.
- B) Geçmişte kullandığı saatini saklaması için çocuğuna verir.
- C) Arkadaşına tabletini hediye eder.

EK-2: Kavramsal Başarı Testi (Devamı)

D) Kullanmadığı eşyaları bağışlar.

9) “Eskiden düğünlerimizde gelin ata bindirilip erkek evine getirilirdi. Şimdi ise gelin alma töreninin vazgeçilmez aracı süslü otomobiller, üstü açık arabalar olmuştur.”

Yukarıdaki paragrafta kültür öğelerimizin hangi yönü vurgulanmıştır?

A)Geçmişten günümüze değişerek taşındığı

B)Toplumdan topluma farklılık gösterdiği

C)Toplumların yaşayışını yansıttığı

D)Kültür öğelerinin nasıl ortaya çıktığı

10) “Bir toplumun sahip olduğu duygu, düşünce, inanç ve yaşam biçimi, o toplumun.....oluşturur.”

Cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

A)Örf- adetlerini

B)Eğitimini

C)Milli kültürünü

D)Geleneklerini

11) Bir millete ait kültürel öğelerin tamamına milli kültür denir ve bu öğeler, milletin ortak ürününü oluşturur.

Aşağıdakilerden hangisi milletimizi bir arada tutan kültürel öğelerden biri değildir?

A) Düğün törenleri

B) Giyim kuşamları

C) Yemekleri

D) İlaçlar

12) Türkler geçmişte keçe ve kumaş parçalarını iple sarıp yuvarlak hale getirerek ve bu cisme ayaklarıyla vurarak oyun oynarlarmış. Bu oyuna “tepük” adı verilirmiş.

Yukarıda günümüzde de benzer şekilde oynanan hangi oyundan söz edilmektedir?

A) Basketbol

EK-2: Kavramsal Başarı Testi (Devamı)

- B) Voleybol
- C) Futbol
- D) Yakan Top

13) 4/A sınıfı öğrencileri teneffüste dışarıdan aldıkları taşlarla oyunlar oynamaktadırlar.

Tek veya daha fazla kişiyle de oynanabilen bu oyunda amaç oyuncunun sahip oldukları taşların her birini sırasıyla havaya atması ve diğer taşları teker teker elinde biriktirmesidir

Yukarıda anlatılmış oyun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beştaş
- B) Dokuz kiremit
- C) Seksek
- D) Birdirbir

14) “Tarih boyunca Türkler yaygın olarak birçok oyun oynamışlardır. Bu oyunlar Türklerin yaşayış biçimlerini ortaya çıkarmıştır.” Aşağıdakilerden hangisi bu oyunlardan biri değildir?

- A) Güreş
- B) Cirit
- C) Mangala
- D) Basketbol

15) “Bizim zamanımızda güzel oyunlar vardı.” derdi hep büyükbabam. Aşağıdakilerden hangisi büyükbabamın oynadığı oyunlar arasında yer almaz?

- A) Körebe
- B) Mangala
- C) Taso
- D) Gölge oyunu

16) Geçmişte ve günümüzde oynanan çocuk oyunları karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

EK-2: Kavramsal Başarı Testi (Devamı)

A)Çelik- çomak günümüzde sopa ve raketle oynanan oyunlara benzemektedir.

B) Geçmişte en çok bilgisayar oyunları oynanmıştır.

C) Topaç günümüzde en çok kullanılan oyuncaktır.

D) Geçmişte voleybol, basketbol gibi oyunlar büyük önem taşırdı

17) “Yurtta barış, dünyada barış.” sözü Atatürk’ün hangi özelliğini göstermektedir?

A) Liderliğini

B) Barış severliğini

C) Çok yönlülüğünü

D) İleri görüşlülüğünü

18) Ramazan Öğretmen öğrencilerine: “Bugün ülkemizde birlik ve beraberlik içinde özgürce yaşayabiliyorsak, bunu milletimizin geçmişte yaptığı fedakârlıklara borçluyuz.” demiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Ramazan Öğretmenin bahsettiği fedakârlıklardan biridir?

A)Yenilgiyi kabul edip düşmana teslim olmaları

B)Ülkemizden diğer ülkelere göç etmeleri

C)Ordumuzun ihtiyaçlarını karşılamak için elinde ne varsa vermeleri

D)Düşmanı önemsemeyip rahatça gezmeleri

19) Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Atatürk’ün sırasıyla Samsun-Amasya-Erzurum-Sivas illerimize gitmesindeki amaçlardan biri değildir?

A) İşgallere karşı halkımızı bilinçlendirmek

B) Gezdiği illerdeki doğa ve tarihi güzellikleri görmek

C)Milletimizin işgallere karşı birlik ve beraberlik göstermesini sağlamak

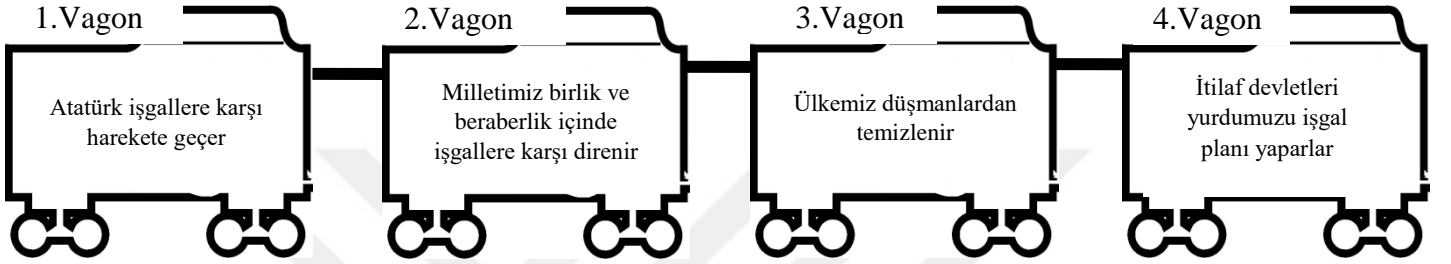
D) Düşmanı yurdumuzdan atmak için planlar yapmak

20) Milli Mücadele döneminde başarı gösteren birçok kahramanımız vardır. Bu kahramanlardan bir tanesi de Doğu cephesinde Ermenilere karşı milletimizi korumuş ve Mustafa Kemal ile birlikte hareket ederek Kars ve Ardahan’ı kurtarmıştır.

EK-2: Kavramsal Başarı Testi (Devamı)

Yukarıda anlatılan Milli Mücadele kahramanımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazım Karabekir
B) Sütçü İmam
C) Şahin Bey
D) Ali Saip Bey

21) Yukarıdaki vagonlarda milli mücadele dönemini yansıtan ifadeler karışık olarak verilmiştir. Bu vagonların doğru sıralaması nasıl olmalıdır?

- A) 1-3-4-2
B) 3-1-4-2
C) 4-2-1-3
D) 4-1-2-3

EK-3: Yarı Yapılandırılmış Görüşme (Mülakat) Soruları

Sosyal Bilgiler Dersinde Sözlü ve Yerel Tarih Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Görüşme Formu

Merhaba,

Ben Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsünde, Sosyal Bilgiler Eğitimi alanında yüksek lisans tezi hazırlıyorum.

Sosyal Bilgiler Dersinde Sözlü ve Yerel Tarih Uygulamalarının Öğrencilerin Kavramsal Başarıları İle Kültür ve Miras Öğrenme Alanına İlişkin Farkındalık Oluşturmasına Etkisi başlıklı çalışma için veri toplamak amacıyla görüşlerinizden faydalanmak istiyorum. Elde edilen veriler sadece bu çalışma için kullanılacak olup başka bir kişi ile paylaşılmayacaktır. Görüşmenin 15 dk. sürmesi beklenmektedir. Görüşleriniz araştırmanın başarıyla tamamlanması için katkı sağlayacaktır.

Görüşmede ses kayıt cihazı kullanılacaktır. Çalışmaya katılıp, görüşlerinizi aktaracağımız için şimdiden teşekkür ederim.

Büşra MERT

Cinsiyet:

Yer:.....

Tarih:

Saat:.....

GÖRÜŞME SORULARI

1-Aile tarihinizle ilgili araştırma yapmak sence neden önemlidir? Bu konuda ne düşünüyorsun?

2-Gelenek ve göreneklerimiz geçmişten bugüne değişmekte midir?

-Cevabın evet ise: bu değişimler ile ilgili neler düşünüyorsun? Örnek verir misin?

3-Tarihte yaşamış olan kişiliklerin hayat hikâyelerini bilmenin bize katkısı var mıdır?

-Cevabın evet ise: Bu konu hakkında görüşlerin nelerdir? Açıklar mısın?

4-Tarihte gerçekleşmiş olan olayları (doğal afet, savaş ve yoksulluk) bilmenin size ne gibi katkıları olabilir? Açıklar mısın?

EK-3: Yarı Yapılandırılmış Görüşme (Mülakat) Soruları (Devamı)

5-Gelenek ve göreneklerimizi nasıl (hangi yöntemler kullanarak) öğrenebiliriz? Açıklar mısın?

-Geçmişte yaşamış olan insanların hayat hikâyelerini nasıl (hangi yöntemler kullanarak) öğrenebilirsin?

-Tarihi olayları nasıl (hangi yöntemler kullanarak) öğrenebilirsin?

6- Kültürel miras denilince aklına neler geliyor?

-Yaşadığımız yerin kültürel mirasını yakından görüp incelemek sende ne gibi duygular uyandırır? Açıklar mısın?

7-Yaşadığımız yerin tarihi ile kültürel özelliklerini (müze, cami, türbe, köprü, kıyafet vb) farklı kültürden olan kişilere aktarmak sana göre önemli midir? Bu konuda ne düşünüyorsun?

8-Geçmişe bir yolculuk yapabilseydin günümüzde kaybolmuş neleri bugüne taşırdın? Açıklar mısınız?

9-Türkiye'deki bütün kültürlerin tanıtıldığı bir festivale katılmış olsaydın yaşadığın yeri nasıl (hangi kültürel öğeleri kullanarak) tanıtırdın? Örnek vererek açıklar mısın?

EK-4: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları

Merhaba,

Aşağıda bugün uyguladığımız etkinliğe ilişkin sorular yer almaktadır. Sizden soruları etkinlikleri göz önünde bulundurarak cevaplamanızı istiyorum.

Etkinliğin Adı:

İsim-Soyisim:

Tarih:

1.etkinliği sana neler kazandırdı?
2. etkinliği sırasında keyif aldın mı?
3.etkinliğinde keyif aldığın kısımlar nelerdir?
4. etkinliği sırasında dikkatinizi en fazla ne çekti?
5. etkinliği konunun anlaşılmasında sizlere yardımcı oldu mu?
Açıklar mısınız?
6.etkinliği ile neleri öğrendiğini özetleyebilir misin?
7.etkinliğini yaptıktan sonra sosyal bilgiler dersi hakkındaki fikirlerin değişti mi? Örnek vererek açıklar mısınız?
8. etkinliği sırasında karşılaştığınız problemler nelerdir? Örnek veriniz.
9. etkinliği sırasında sevmediğin/zorlandığın bölümler oldu mu?
Açıklar mısın?

EK- 5: Araştırmada Kullanılan Ders Planı Örnekleri

DERS PLANI-I (19-20 EKİM 2017 HAFTALIK DERS PLANI)

DERS :	Sosyal Bilgiler
TEMA:	Kültür ve Miras
KONU:	Aile Tarihimizi Öğreniyoruz
KAZANIM:	Sözlü, yazılı, görsel kaynaklar ve nesnelere yararlanarak ailesinin geçmişine dair soyağacı oluşturur.
SÜRE:	40+40+40
KULLANILAN MATERYALLER:	-Ders kitabı -Aile tarihimi öğreniyorum etkinliği -Resimlerle geçmişe yolculuk etkinliği -Soy ağacı etkinliği
ÖĞRENME VE ÖĞRETME SÜRECİ:	-Öğrencilere dedenizin, anne ve babanızın adı nedir? Soyadınız ne anlama gelmektedir? Anneniz babanız hangi yılda evlendi? Soruları yöneltilir. -Öğrencilere ödev olarak verilen aile tarihimi öğreniyorum etkinlik formu (sözlü tarih çalışması) öğrencilerle beraber incelenir ve ödevden yola çıkılarak sözlü tarihin ne olduğu açıklanır. -Öğrencilere kapalı bir zarf içerisinde geçmişe ait ipuçlarını yansıtan resimler ve renkli kağıtlar dağıtılarak bu resimleri incelemeleri ve resimlerdeki kişilere mektup yazmaları istenir. -Öğrencilerin evlerinde hazırlamış oldukları soy ağaçları incelenerek soy ağacı oluşturuyorum etkinliği yaptırılır. Bu etkinlikte öğrencilere soy ağacında yer alan aile bireylerinin yerlerini bulmalarını sağlayacak sorular sorulur ve öğrencilerden aile bireylerinin resimlerini uygun yerlere yerleştirmeleri istenir. -Etkinlik sonrası sorular cevaplanarak sürece son verilmiştir.

EK- 5: Araştırmada Kullanılan Ders Planı Örnekleri (Devamı)

DERS PLANI-II (25-26 EKİM 2017 HAFTALIK DERS PLANI)

DERS :	Sosyal Bilgiler
TEMA:	Kültür ve Miras
KONU:	Kültürümüz
KAZANIM:	Ailesi ve çevresindeki milli kültürü yansıtan öğeleri araştırarak örnekler verir
SÜRE:	40+40+40
KULLANILAN MATERYALLER:	-Ders kitabı -Dini Bayramlarımız etkinliği -Milli kültür unsurları etkinliği -Gezi etkinliği -Kültürel miras bilgimizi ölçelim etkinliği
ÖĞRENME VE ÖĞRETME SÜRECİ:	-Öğrencilere Dini bayramlarımızı nelerdir? Sorusu yöneltilir. -Soruya verilen cevaplar doğrultusunda süreç yönlendirilir. - Öğrencilere dini bayramların anlatıldığı çalışma kağıtları dağıtılarak yakından uzağa ilkesinden hareketle Rize' ye bağlı Akdere köyünde kurban bayramında yapılan dönme dolap şenliği videosu izletilir. -Ülkemizin belli başlı milli kültür unsurları (bakırcılık, çeşme, çinicilik, çömlekçilik, geleneksel oyunlar, hamam, Türk kahvesi, geleneksel kıyafet, köprü, müzik aletleri) çalışma kağıdı şeklinde her bir öğrenciye dağıtılır ve tanıtılmaları istenir. -Gezi etkinliğinde öğrenciler Çayeli Ahmet Hamdi İshakoğlu Doğal Yaşam Müzesine götürülür. Bu etkinlik ile yaşanan yerin kültürel mirasının bire bir görülmesi sağlanır. - Kültürel miras bilgimizi ölçelim etkinliğinde kazanım doğrultusunda hazırlanan etkinliklerle konunun öğrenip öğrenilmediği ölçülmeye çalışılır. -Etkinlik sonrası sorular cevaplanarak sürece son verilmiştir.

EK- 5: Araştırmada Kullanılan Ders Planı Örnekleri (Devamı)**DERS PLANI-III (1-2-10 KASIM 2017 HAFTALIK DERS PROGRAMI)**

DERS :	Sosyal Bilgiler
TEMA:	Kültür ve Miras
KONU:	Şimdi Oyun Zamanı
KAZANIM:	Geleneksel çocuk oyunlarını değişim ve süreklilik açısından günümüzdeki oyunlarla karşılaştırır.
SÜRE:	40+40+40
KULLANILAN MATERYALLER:	-Ders kitabı -Oyunların Tarihini Öğreniyorum Etkinliği -Oyun Karşılaştırma Etkinliği -Oyun Eşleştirme Etkinliği -Oyun Bilgimizi Ölçelim Etkinliği
ÖĞRENME VE ÖĞRETME SÜRECİ:	-Öğrencilere Eskiden büyüklerimizin oynadığı oyunlar neler olabilir? Soruları yöneltilir. - Öğrencilere ödev olarak verilen oyunların tarihini öğreniyorum (sözlü tarih çalışması) öğrencilerle beraber incelenir ve ödevden yola çıkılarak geçmişte oynanmış olan oyunların neler olduğu açıklanır. - Oyun karşılaştırma etkinliğinde öğrencilerin verilen resimlerden hareketle eski ve yeni oyunları ayırt etmeleri sağlanır. - Oyun eşleştirme etkinliğinde öğrencilerden oyunların resimleri ile özelliklerinin eşleştirilmesi istenir. Ardından eski oyunlardan bazıları (mendil kapmaca, al satarım bal satarım, bezirganbaşı) okul bahçesinde öğrencilerle beraber oynanır. -Oyun bilgimizi ölçelim etkinliğinde oyunların isimleri, oyunların özellikleri ile ilgili sorular sorulup ve öğrencilerin konuyu öğrenip öğrenmedikleri ölçülmeye çalışılır. -Etkinlik sonrası sorular cevaplanarak sürece son verilmiştir.

EK- 5: Araştırmada Kullanılan Ders Planı Örnekleri (Devamı)**DERS PLANI-IV (15-16 KASIM 2017 HAFTALIK DERS PROGRAMI)**

DERS :	Sosyal Bilgiler
TEMA:	Kültür ve Miras
KONU:	Milli Mücadelemiz
KAZANIM:	Milli Mücadele kahramanlarının hayatlarından hareketle Milli Mücadele'nin önemini kavrar.
SÜRE:	40+40+40
KULLANILAN MATERYALLER:	-Ders kitabı -Drama Etkinliği -Haritalarla Milli Mücadele Dönemini Öğreniyorum Etkinliği (Milli Mücadele döneminde Atatürk' ün izlediği yol haritası, Milli Mücadele Dönemi işgal edilen yerler haritası, İtilaf devletlerini temsilen oluşturulmuş bayraklar)
ÖĞRENME VE ÖĞRETME SÜRECİ:	- Drama etkinliğinde önceden hazırlanmış olan ve Milli Mücadele dönemini anlatan senaryo öğrencilere anlatılarak görevler verilir. Bu etkinlik ile öğrencilerin konuyu yaparak yaşayarak öğrenmeleri sağlanır. - Haritalarla Milli Mücadele dönemini öğreniyorum etkinliğinde öğrencilere 2 ayrı harita verilerek ve Kurtuluş Savaşı sırasında Atatürk' ün sırasıyla gittiği illeri, bölgelerin hangi devlet tarafından işgal edildiğini göstermeleri istenir -Etkinlik sonrası sorular cevaplanarak sürece son verilmiştir.

EK-6: Araştırmada Kullanılan Etkinlikler

EK-6.1. Birinci Kazanım Etkinlikleri

AİLE TARİHİMİ ÖĞRENİYORUM ETKİNLİĞİ

Kıymetli öğrenciler, seçtiğiniz bir aile büyüğüne aşağıdaki soruları yönelterek aile tarihinizi yazınız. Çalışma sonunda ailenizle ilgili resimleri sınıfa getiriniz.

Görüşme yapan :

Görüşme tarihi : . / . /

Görüşme yapılan kişi :

1 – Nerede ve ne zaman doğdunuz ?

.

2 – Doğup büyüdüğünüz evde kaç kardeşiniz vardı?

.

3 – Geçiminizi nasıl sağlıyordunuz ?

.

4 – Nerelerde oturdunuz ?

.

5 – Soyadınız nereden geliyor veya anlamını biliyor musunuz?

.

6 – Hangi okulları bitirdiniz ?

.

7 – Kiminle, ne zaman ve nerede evlendiniz ?

.

8- Sizin zamanınızda düğünler, bayramlar ve büyük- küçük ilişkileri nasıldı?

.

9- En mutlu olduğunuz anınızı anlatır mısınız?

.

EK-6.1. Birinci Kazanım Etkinlikleri (Devamı)

OYUNLARIN TARİHİNİ ÖĞRENİYORUM ETKİNLİĞİ

Kıymetli öğrenciler, seçtiğiniz bir aile büyüğüne aşağıdaki soruları yönelterek çocukken oynadıkları oyunlar hakkında bilgi sahibi olunuz.

Görüşme yapan :

Görüşme tarihi : . / . /

Görüşme yapılan kişi :

1. Oyun denildiğinde aklınıza ne geliyor? Çocuklar için oyunun önemi sizce nedir?
2. Sizin çocukluğunuzda oyunun önemi sizin için neydi?
3. Yeni dönem oyunlarını beğeniyor musunuz? Beğeniyor veya beğenmiyorsanız sebebi nedir?
4. Çocukluğunuzdaki en beğendiğiniz oyun neydi? Neden bu oyunu çok severdiniz?
5. Zamanınızdaki oyunlar ile yeni oyunların bir karşılaştırmasını yaparsanız neler söylersiniz?

EK-6.1. Birinci Kazanım Etkinlikleri (Devamı)

RESİMLERLE GEÇMİŞE YOLCULUK ETKİNLİĞİ

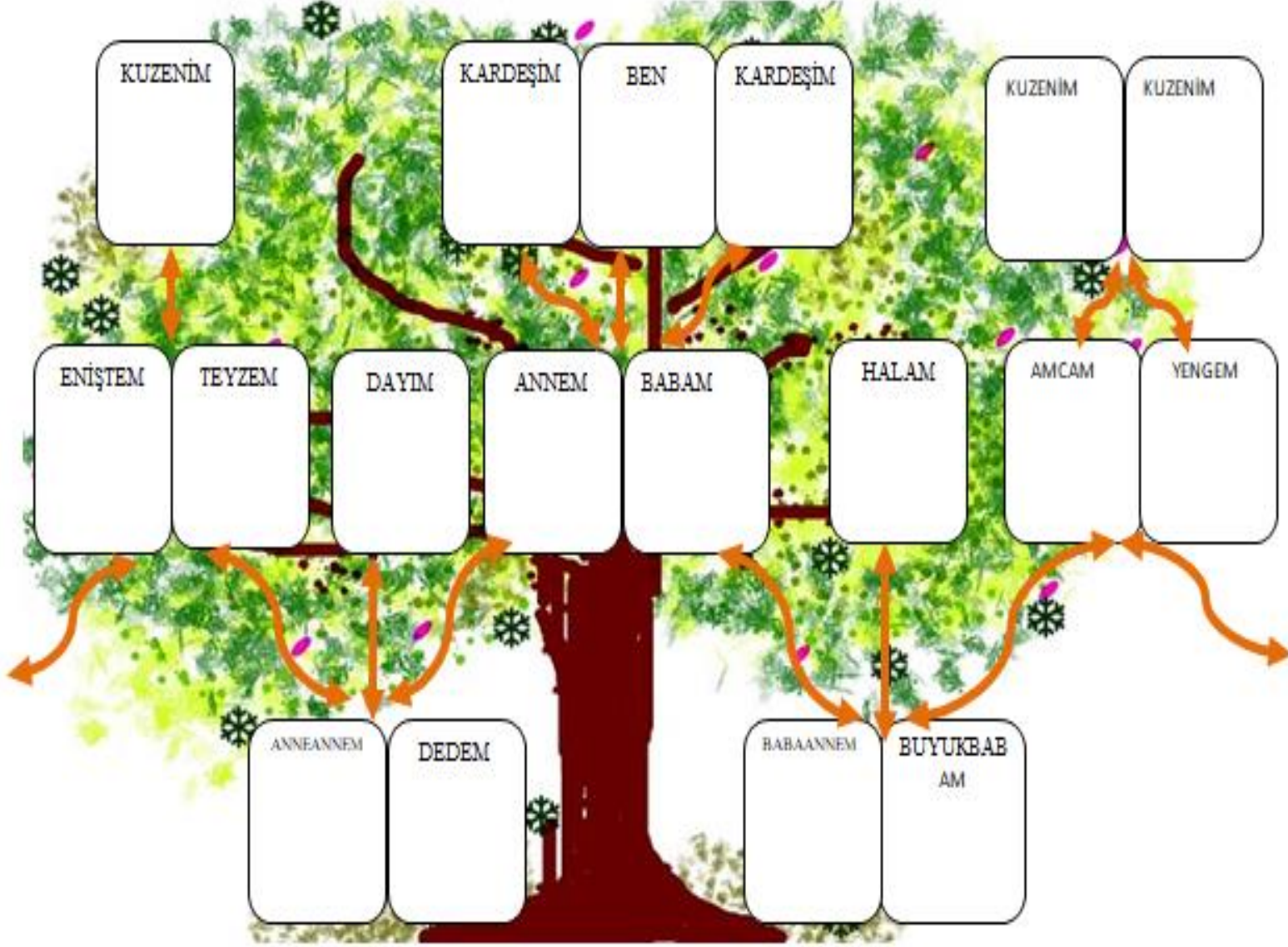
Fotoğraflar sayesinde geçmişte giyilen kıyafetleri, tanımadığımız akrabalarımızı öğrenebiliriz.

Eşyalar; büyüklerimizin kültürleri, yaşamları, ihtiyaçları, uğraşları konusunda bilgi verir.

- Yukarıdaki fotoğraftaki insanlar konuşacak olsaydı fotoğrafa ait dönemle ilgili neler söyleyebilirdi?
- Fotoğraf, eşya ve kıyafetlerden geçmiş dönemlerle ilgili başka hangi bilgilere ulaşabilirsiniz?

EK-6.1. Birinci Kazanım Etkinlikleri (Devamı)
SOY AĞACI ETKİNLİĞİ

EK-6.2. İkinci Kazanım Etkinlikleri DİNİ BAYRAMLARIMIZ ETKİNLİĞİ

Gelmesini sabırsızlıkla beklediğimiz Ramazan ve Kurban Bayramlarını düşünelim. Bu bayramlarda aileler, akrabalar, komşular ve arkadaşlarımızla bir araya geliriz. Ziyaretler yapar büyüklerimizin ellerini öperiz. Kolonya, lokum, şekerleme, Türk kahvesi ikram eder; bin bir emekle hazırlanmış yemekler yeriz. Bayramlar aile bağlarımızı güçlendirir. Her zaman göremediğimiz aile üyelerimizi görmemizi sağlar.

- Bayramlar ülkemizde benzer şekillerde kutlandığı gibi yöreden yöreye bazı farklılıklar da bulunur. Şimdi Rize’de farklı bir bayram geleneğine göz atmaya ne dersiniz?

Rize’ye bağlı Akdere köyünde, Kurban Bayramı’nda Dönme Dolap Şenlikleri düzenlenir. Şenlik, köyün meydanına kurulan dolabın horonlar eşliğinde açılmasıyla başlar. Gençler dönme dolaba

binerek cesaretlerini sınırlar. Yöresel oyunlara geçilmeden önce köyün muhtarı bayramla ilgili bir konuşma yapar. Daha sonra halk, halka oluşturarak tulum

EK-6.2. İkinci Kazanım Etkinlikleri (Devamı)

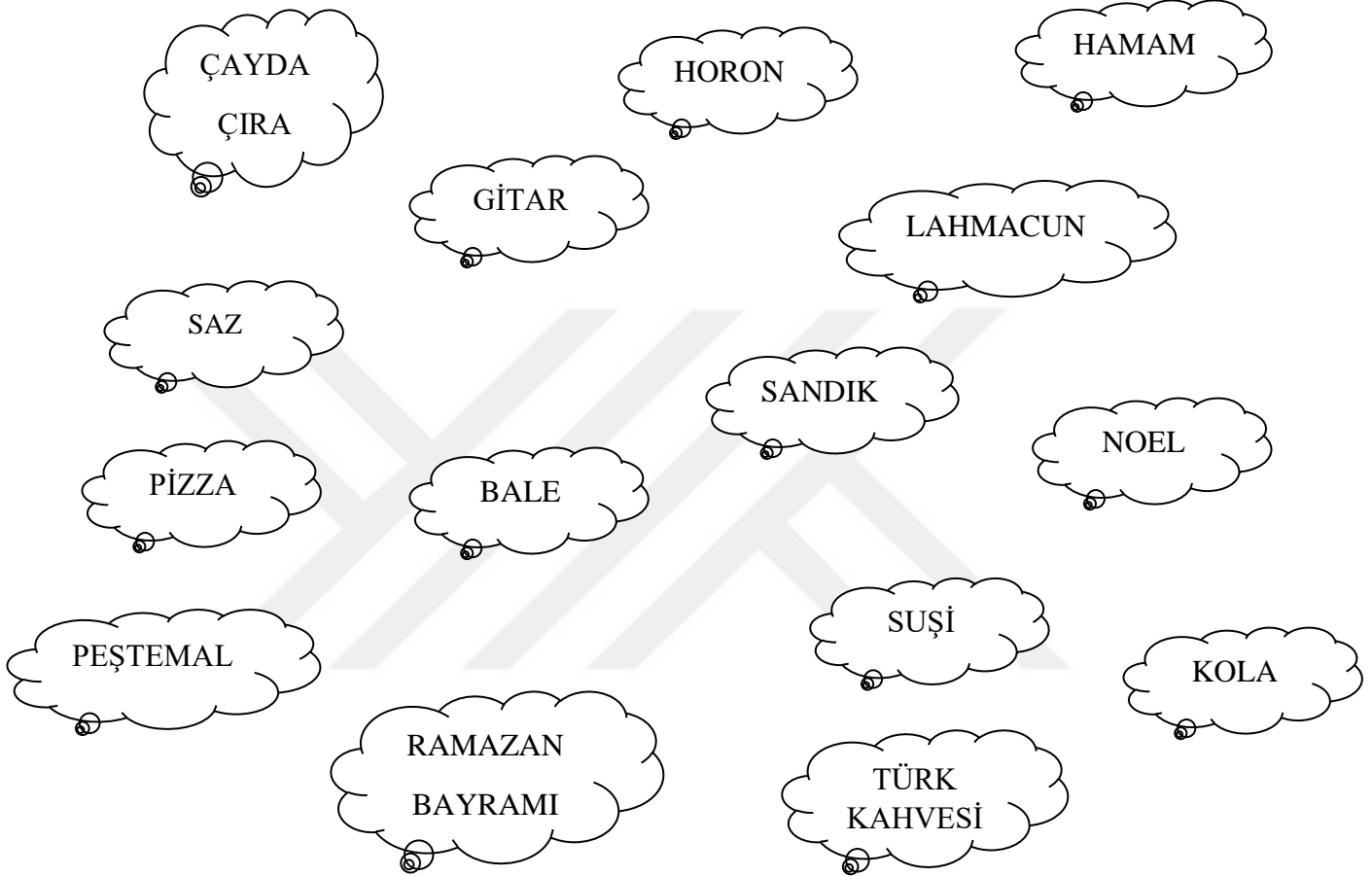
eşliğinde horon teper. Çevre köy ve ilçelerden pek çok kişinin katılımıyla gerçekleşen bu şenlikte yöresel yemekler ikram edilir.

Sizin yaşadığınız yerdeki farklı gelenekler nelerdir?

EK-6.2. İkinci Kazanım Etkinlikleri (Devamı)
KÜLTÜREL MİRAS BİLGİMİZİ ÖLÇELİM ETKİNLİĞİ

1. Kültürümüze ait olan öğelerin yer aldığı bulutları boyayınız.

2. Görsellerdeki halk oyunlarının adını ve oynandığı yöreyi yazalım.

EK-6.3. Üçüncü Kazanım Etkinlikleri

OYUN KARŞILAŞTIRMA ETKİNLİĞİ

Aşağıdaki oyun fotoğrafların üstündeki kutucukların başına eski oyunlardansa ‘E’ harfi yeni oyunlardansa ‘Y’ harfi yerleştiriniz

Görsellerden hareketle eski ve yeni fotoğraflar arasındaki farkı açıklayınız. Siz hangi çocuğun yerinde olmak istersiniz? Neden?

EK-6.3. Üçüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)

OYUN EŞLEŞTİRME ETKİNLİĞİ

Aşağıda yer alan oyun fotoğraflarını özellikleriyle eşleştiriniz

Çocuklar, tekerleme aracılığı ile, aralarından iki kişiyi seçerler. Bunlar ebe olur ve kendilerine bir isim verirler. (Kırmızı-yeşil, elma-armut, balık-kelebek). Karşılıklı olarak el ele tutuşarak bir kapı oluştururlar. Daha sonra diğer çocuklar bir kervan misali ardi ardına sıralanır ve bu kapının içinden geçer.

Oyunun amacı etrafı ipe sarılmış olan ucu sivri nesneyi hızla yere fırlatmak ve en uzun süre döndürmektir.

Oyunda bir ebe vardır ve diğer oyuncular bu ebeye sırtları dönük bir şekilde çember oluş otururlar. Ebe elindeki nesneyi diğer oyuncuların birinin arkasında bırakarak kaçır ve oyun bu şekilde devam eder.

İki grup halinde oynanır. Her gruptan birer oyuncu karşılaşır. Ve oyuncular ortada duran hakemin elindeki nesneyi hızlı bir şekilde yakalamaya çalışır.

EK-6.3. Üçüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)
OYUN BİLGİMİZİ ÖLÇELİM ETKİNLİĞİ

**Beştaş, voleybol, saklambaç, topaç çevirme, bezirganbaşı, basketbol, al satarım
bal satarım, futbol, tablet oyunu, körebe**

✓ Aşağıda yer alan soruları yukarıda verilen oyunlara göre cevaplayalım.

1. Yukarıda verilen oyunlardan hangileri eski oyunlar arasında yer almaktadır?
2. Yukarıda verilen oyunlardan hangileri yeni oyunlar arasında yer almaktadır?
3. Yukarıda verilen oyunlardan hangileri bireysel oynanan oyunlar arasında yer almaktadır?
4. Yukarıda verilen oyunlardan hangileri yardımlaşma ve dayanışma gerektiren oyunlar arasında yer almaktadır?
5. Yukarıda verilen oyunlardan hareketle yeni ve eski oyunlar arasındaki farklar nelerdir? Yazınız.

EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri

DRAMA ETKİNLİĞİ

(İtilaf Devletlerini temsilen önlerinde Fransa, İngiltere, İtalya ve Yunanistan bayrağı bulunan öğrenciler tahtada bulunan Türkiye haritasına doğru ilerlerler. Türk bayrağının önünde ise Türk halkını temsilen 3 öğrenci bulunmaktadır)

(Ellerini ovuşturarak sinsice Türk Bayrağının önüne gelen İtilaf devletlerinden İngiltere bir adım öne çıkarak yanında bulunan diğer devletlere)

İngiltere: Şu güzel ülkeye bakar mısınız.3 tarafı denizlerle çevrili, ormanları ve yeşili de pek fazla. Havası ve suyu da bir ayrı güzel. Bir yolunu bulup bu ülkenin güzelliklerine onlar(Türk halkını eliyle gösterir) değil biz sahip olmalıyız.

(İngiltere'nin bu sözlerini duyan Türk halkı korkmaya başlamıştır. Elleri yanaklarında korkuyla olup bitenleri izlemektedirler.)

(Ardından Fransa öne atılarak)

Fransa: Bu güzel ülkeyi ele geçirmenin tek bir yolu var. Güçlerimizi birleştiresek kolayca bu güzel ülkeyi rahatça ele geçirebiliriz.

(Fransa'nın bu sözlerini duyan Türk halkı daha çok korkmaya ve korkudan birbirlerine sarılmaya başlarlar)

İtalya: Fransa haklı güçlerimizi birleştiresek bu ülkeyi rahatlıkla ele geçirebiliriz. Zaten şunların(Türk halkı) haline bak savaşmaya ve ülkelerini koruyacak güçleri bile yok.

Yunanistan: O zaman ne duruyoruz haydi güzel bir şekilde paylaşalım şu toprakları. Bir an önce bu güzel ülkeyi ele geçirmek için sabırsızlanıyorum.

(Sahne kapanır ve herkes sahneden çekilir)

(Sonraki sahnede ise İtilaf devletleri topraklarımızı paylaşmak için sahneye şarkılar eşliğinde gelir. Türk halkı ise kenarda üzgün ve korkulu bir şekilde olup bitenleri izler)

İtilaf devletleri: İtilaf devletleleriyiz, alacağız bu toprakları her birimiz.

İtilaf devletleleriyiz, alacağız bu toprakları her birimiz.

İtilaf devletleleriyiz, alacağız bu toprakları her birimiz.

EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)

(Her ülkenin elinde işgal etmek istedikleri bölgelerin üzerine yapıştırmak için kendi bayrakları vardır)

İngiltere: Evet İtilaf devletleri olarak artık bu ülkeyi rahatça paylaşabiliriz. Şimdi herkes ele geçirmek istediği yerin üzerine bayraklarını yapıştırın. Toprakları paylaştıktan işgallere başlayabiliriz.

(Herkes sırasıyla paylaşım yaptıktan sonra Ermenistan bayrağıyla gelir)

Ermenistan: Aranızdan olmadığımı biliyorum ama bu güzel ülkeden ben de toprak almak istiyorum izniniz olursa.

(İtilaf devletleri aralarında sessiz bir şekilde konuşarak bu isteği kabul ederler)

Fransa: Tamam maden o kadar çok istiyorsun sen de seç bir yer nasıl olsa karşı gelecek kimse yok

(Fransa'nın bu sözlerinin ardından paylaşım yapan tüm ülkelere kahkahalarla gülmeye başlar ve Ermenistan da bayrağını yerleştirir)

(Kenardan olanları izleyen Türk halkının içinden bir kişi ise ortaya atılarak arkadaşlarına)

Vatandaş (1): Baksanıza ülkemizi nasıl da paylaşıyorlar. Eğer yurdumuzu işgal ederlerse artık özgürce yaşayamayacağız. İlerde çocuklarımıza bir ülke bırakamayacağız.

Vatandaş (2): Haklısın İtilaf devletlerinin bu hain planları gerçekleşirse bu topraklarda bizi yaşatmazlar. Biz nereye gideriz böyle güzel topraklar başka yerde bulabiliriz.

Vatandaş (3): Ülkemizi savunmalı ve bunlara bir dur demeliyiz. Bunun için varımız yoğunumuzla korkusuzca düşmanla savaşmalıyız

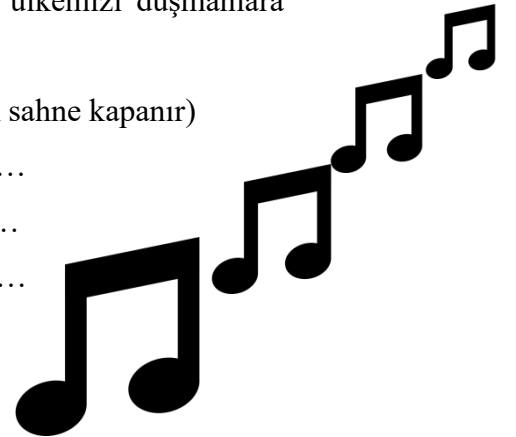
Vatandaş(4): Adımız "Kuvayı Milliye" olsun. Ve ülkemizi düşmanlara karşı savunalım

(Tüm vatandaşlar hep bir ağızdan şarkılar söyleyerek sahne kapanır)

Kuvayı Milliye derler bize, düşmanı getireceğiz dize...

Kuvayı Milliye derler bize, düşmanı getireceğiz dize...

Kuvayı Milliye derler bize, düşmanı getireceğiz dize...

EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)

(Sahne açıldıktan sonra Türkiye haritasının önünde Mustafa Kemal Atatürk vardır)

Atatürk: Cesur halkım kurdukları Kuvayı Milliye birlikleriyle düşmanla korkusuzca savaşmaya başladı. Şimdi ben de milletimizin gücünü birleştirmesi ve yurdumuzu düşmanlardan temizlenmesi için yola çıkıyorum.

(Harita üzerinden Atatürkün gittiği yerler sırasıyla gösterilir)

(Haritada Samsun geldiğinde halka seslenir)

Atatürk:Yüce Türk Milleti düşman devletleri ülkemizi işgal ediyorlar .Bu işgalleri durdurmak için birlik olmalıyız. Hep beraber savaşarak düşmana dur demeliyiz

(Haritada Amasya geldiğinde)

Atatürk: Ülkemizin kurtulması ve özgürce yaşamamız için beraber olmalıyız.

(Harita Erzuruma geldiğinde)

Atatürk: Şimdi hep beraber düşmanla savaşma ve yurdumuzdan atma zamanıdır

(Harita Sivasa geldiğinde)

Atatürk: Yurdumuz milletimizin azim ve kararlılığıyla kurtuluşa erecektir!..

(Artık işgallere karşı asıl direniş başlamıştır. Doğu Anadolu'da Ermenilere karşı Kazım Karabekir öne atılarak)

Kazım Karabekir: Adım Kazım Karabekir Ermenistan'ı yurdumuzdan atmak için görevlendirildim. Halkımız elinde ne var ne yoksa bize verdi ve düşmanla savaştı. Şimdi düşmanı yurdumuzdan atma zamanıdır(Ermenistan bayrağını haritadan çıkartır)

(Sütçü İmam Fransız bayrağını almak için tahtaya yaklaşır)

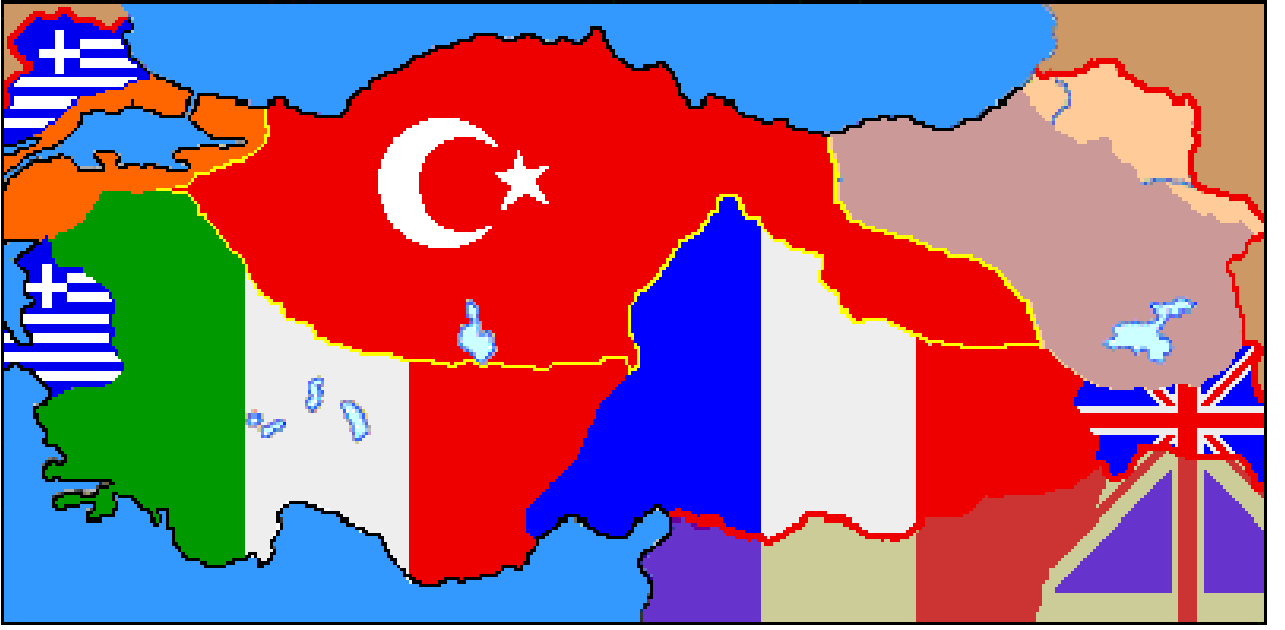
Sütçü İmam: Benim adım Sütçü İmam. Halkımla beraber düşmanla korkusuzca savaştık. Bu uğurda can verdik ama ülkemizi kurtardık(Fransız Bayrağını indirir)

(Sahneye kalan diğer bayrakları indirmek için en son Atatürk çıkar)

EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)

Atatürk: Milletimizin büyük azmi ve kararlılığıyla tüm düşmanları yurdumuzdan attık. Artık tam bağımsız ve özgür bir ülkeyiz.(kalan bayrakları indirir)

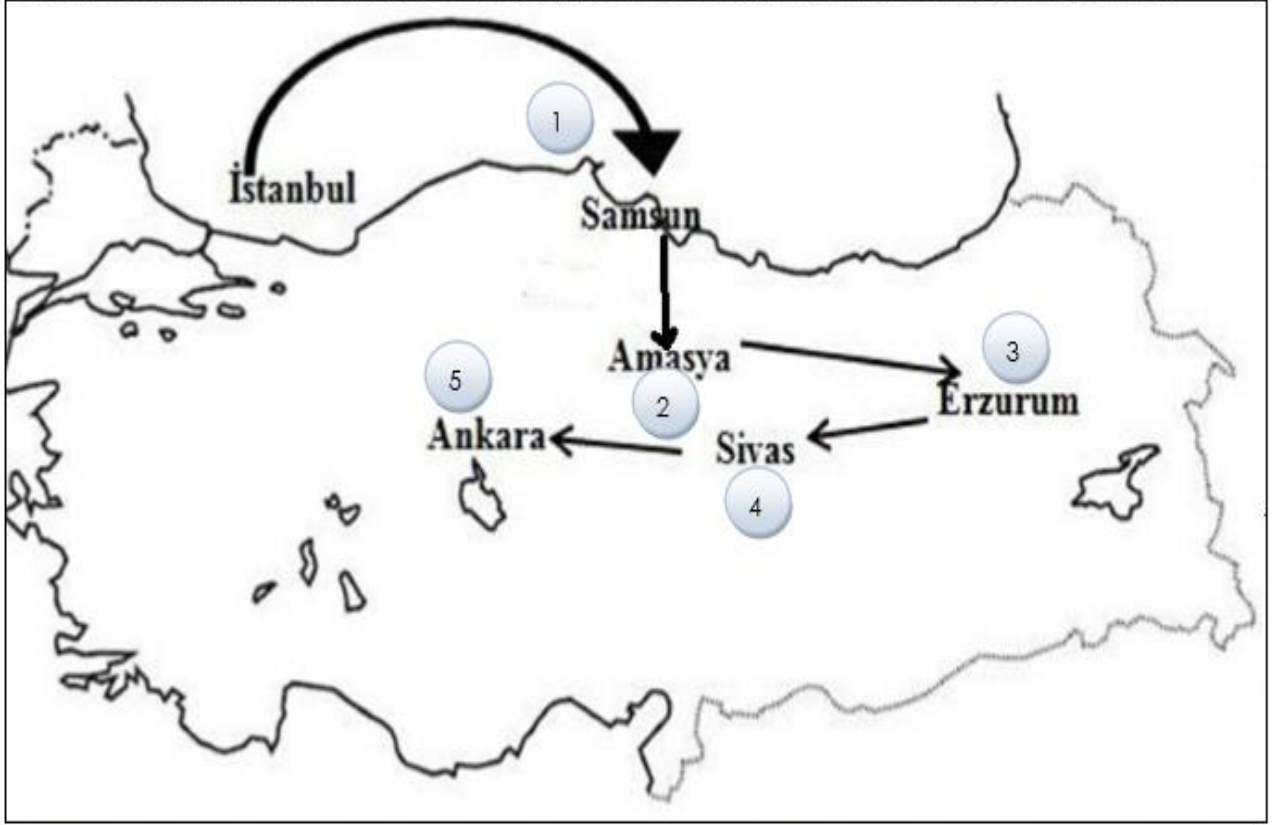
Bitişte içinde yıldız ve hilal olan Türkiye haritası gösterilir)

EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)

**HARİTALARLA MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİNİ ÖĞRENİYORUM
ETKİNLİĞİ**

Kurtuluş savaşı sırasında Atatürk'ün izlediği yol sıra ile gösterilmiştir. Sıralamayı altına yazınız.

Five dashed boxes for writing the sequence of the path:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

EK-6.4. Dördüncü Kazanım Etkinlikleri (Devamı)

HARİTALARLA MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİNİ ÖĞRENİYORUM ETKİNLİĞİ (DEVAM)

Anadolunun işgal edilen yerleri gösterilmiştir. İşgal eden devletlerin adlarını kutulara yazınız.

EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller
Gezi Etkinliği İle İlgili Görseller

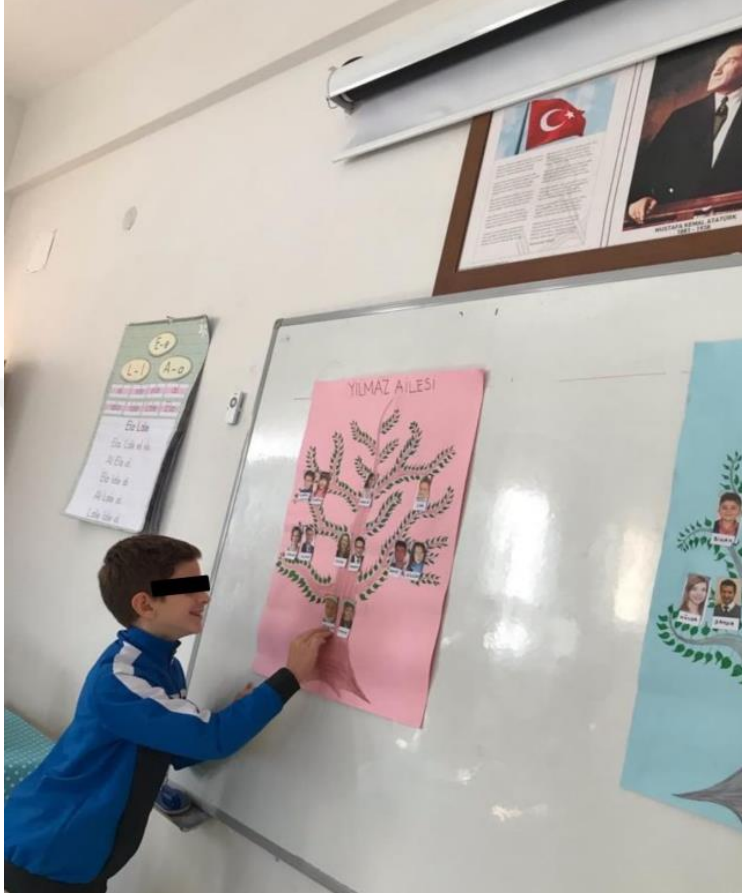
EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller (Devamı)

Oyunlarla Geçmişe Yolculuk Etkinliği İle İlgili Görseller

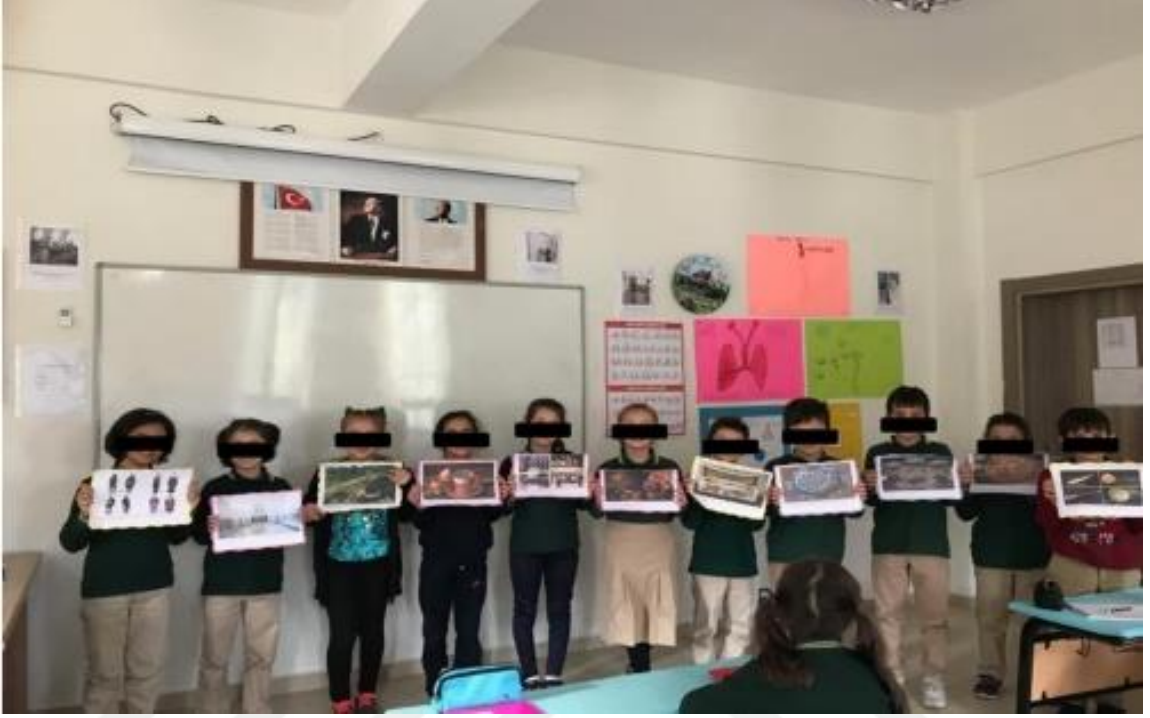

EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller (Devamı)

Soy Ağacı Etkinliği İle İlgili Görseller

EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller (Devamı)
Milli Kültür Unsurları Etkinliği İle İlgili Görseller

Resimlerle Geçmiş Yolculuk Etkinliği İle İlgili Görseller

EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller (Devamı)
Oyun Karşılaştırma Etkinliği İle İlgili Görseller

EK-7: Etkinliklere İlişkin Görseller (Devamı)

Drama Etkinliği İle İlgili Görseller

EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri

Merhaba,

Aşağıda bugün uyguladığımız etkinliğe ilişkin sorular yer almaktadır. Sizden soruları etkinlikleri göz önünde bulundurarak cevaplamanızı istiyorum.

Etkinliğin Adı: Gezi Etkinliği

İsim-Soyisim: Ö6 Tarih:.....

1. Gezi etkinliği sana neler kazandırdı?
Atalarımızın, dedelerimizin, niderimizin hayatında kullandığı eşyaların öğretilerini.
2. Gezi etkinliği sırasında keyif aldın mı?
O kadar keyif aldım ki anlatamam kısacası çok keyif aldım.
3. Gezi etkinliğinde keyif aldığın kısımlar nelerdir?
Mumyalar ve oradaki tıfıklar ve hayk.
4. Gezi etkinliği sırasında dikkatinizi en fazla ne çekti?
Mumyaların gelecek olması ve kazandaki pepecu-ramın gerçek olması.
5. Gezi etkinliği konunun anlaşılmasında sizlere yardımcı oldu mu? Açıklar mısınız?
Çok oldu çünkü gidip geldik.

EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri (Devamı)

6. Gezi etkinliği ile neleri öğrendiğini özetleyebilir misin?

Eskileri bizim kullandığı eşyaları ve telerden ürettiğimizi.

7. Gezi etkinliğini yaptıktan sonra Sosyal Bilgiler dersi hakkındaki fikirlerin değişti mi? Örnek vererek açıkla mısınız?

Değişti çünkü yeni öğrendiklerimiz eskilerden daha iyi.

8. Gezi etkinliği sırasında karşılaştığımız problemler nelerdir? Örnek veriniz.

Karşılaştığım bir problem olmadı bu yüzden çok şanslıyım.

9. Gezi etkinliği sırasında sevmediğin/zorlandığın bölümler oldu mu? Açıklar mısın?

Zorlandığım ve sevmediğim bir şey olmadı.

EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri (Devamı)

Merhaba,

Aşağıda bugün uyguladığımız etkinliğe ilişkin sorular yer almaktadır. Sizden soruları etkinlikleri göz önünde bulundurarak cevaplamanızı istiyorum.

Etkinliğin Adı: Gezi Etkinliği

İsim-Soyisim: Ö10 Tarih:.....

1. Gezi etkinliği sana neler kazandırdı?
Geçmişteki eşyaları görmemi geçmişteki eşyaların ne işey yaradığını kazandırdı.
2. Gezi etkinliği sırasında keyif aldın mı?
Aldım çünkü müzeye gittik müzede çok keyif aldım.
3. Gezi etkinliğinde keyif aldığın kısımlar nelerdir?
Müzeye gittiğimiz zaman çarşıya gittiğimiz zamanda çok keyif aldım.
4. Gezi etkinliği sırasında dikkatinizi en fazla ne çekti?
Müzedeki dondurulmuş kuşlar dikkatimi çok çekti.
5. Gezi etkinliği konunun anlaşılmasında sizlere yardımcı oldu mu? Açıklar mısınız?
Oldu çünkü geçmişteki eşyaları gördüm. Geçmişteki eşyaların nasıl çalıştığını öğrendim yani çok anlaşılmasına yardımcı oldu.

EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri (Devamı)

6. Gezi etkinliği ile neleri öğrendiğini özetleyebilir misin?

Geçmişteki eşyaları gördüm
geçmişteki eşyaların nasıl çalıştığını
öğrendim.

7. Gezi etkinliğini yaptıktan sonra Sosyal Bilgiler dersi hakkındaki fikirlerin değişti mi? Örnek vererek açıklar mısınız?

Seviyodum bu öğretmenle
daha daha çok sevdim.

8. Gezi etkinliği sırasında karşılaştığınız problemler nelerdir? Örnek veriniz.

Karşılaştım hiç bir problemlerim
yok çünkü çok eğlendim.

9. Gezi etkinliği sırasında sevmediğin/zorlandığın bölümler oldu mu? Açıklar mısın?

Gezi etkinliğinde sevmediğim
zorlandığım bölüm yok.

EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri (Devamı)

Merhaba,

Aşağıda bugün uyguladığımız etkinliğe ilişkin sorular yer almaktadır. Sizde soruları etkinlikleri göz önünde bulundurarak cevaplamanızı istiyorum.

Etkinliğin Adı: Soyağacı

İsim-Soyisim: 08

Tarih: 21.10.2017

1. Soyağacı etkinliği sana neler kazandı?
Ailemin soyağacını öğrenmiş oldum.
2. Soyağacı etkinliği sırasında keyif aldın mı?
Evet aldım.
3. Soyağacı etkinliğinde keyif aldığın kısımlar nelerdir?
Ailemin fotoğraflarını yapıştırırken çok keyif oldum.
4. Soyağacı etkinliği sırasında dikkatinizi en fazla ne çekti?
Dedemizin, Babamızın kökte olması.
5. Soyağacı etkinliği konunun anlaşılmasında sizlere yardımcı oldu mu? Açıklar mısınız?
Evet; Günlük ailemi daha yakından tanımış oldum.

EK-8: Etkinlik Süreci Görüşme Soruları Öğrenci Örnekleri (Devamı)

6 Soyağacı etkinliği ile neleri öğrendiğini özetleyebilir misin?
Ailenin nerede yer aldığını öğrendim.

7 Soyağacı etkinliğini yaptıktan sonra Sosyal Bilgiler dersi hakkındaki fikirlerin değişti mi? Örnek vererek açıklar mısınız?
Önceden sevmiyordum ama şimdi seviyorum.

8 Soyağacı etkinliği sırasında karşılaştığınız problemler nelerdir? Örnek veriniz.
bir problemle karşılaşmadım.

9 Soyağacı etkinliği sırasında sevmediğin/zorlandığın bölümler oldu mu? Açıklar mısın?
sevmediğim/zorlandığım bir bölüm olmadı.

ÖZ GEÇMİŞ			
Adı Soyadı		Büşra MERT	
Doğum Yeri ve Yılı		SAMSUN	24.11.1994
Medeni Durumu		BEKAR	
Bildiği Yabancı Diller ve Düzeyi		İNGİLİZCE- ORTA	
Öğrenim Durumu	Başlama Yılı		Kurum Adı
Lisans	2012	2016	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
Yüksek Lisans	2016	2019	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
Doktora			
Çalıştığı Kurumlar			Başlama-Ayrılma Yılı
1.Çayeli Yediiklim Etüt Merkezi			2016 2017
2.Çayeli Hüseyin Rüştü Altunbaş Ortaokulu			2017 2017
3.Çayeli Fikri Keçeli İlkokulu			2017 -
Üye olduğu Bilimsel ve Mesleki Kuruluşlar			
Katıldığı Proje ve Toplantılar			
Yayımlar			
Aldığı Ödüller			